

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ธิดารัตน์ เดชพละ

มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

FACTORS AFFECTING ACADEMIC MANAGEMENT OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE KHON KAEN

THIDARAT DECHPALA

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATION ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2026

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	ธิดารัตน์ เดชพละ
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูล ทาชา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิฑูรย์คุณสุนทร , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูล ทาชา)

กรรมการ

(พระสุธีวีรธรรม , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ

(พระมหาศุภชัย สุกกิจใจ, รองศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศรเดช นิละโยธิน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	ธิดารัตน์ เดชพละ
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูล ทาชา

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จากปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น งานวิจัยนี้ศึกษาจากกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 84 คน ได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 95.24 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล
- 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4) สมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1), ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2), ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และชุมชน (X_3) และปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4) โดยมีอำนาจในการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นได้ร้อยละ 66.40 สามารถสร้าง สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .823 + .255X_1 + .240X_2 + .180X_3 + .153X_4$$

$$\hat{Z} = .292Z_3 + .271Z_2 + .250Z_1 + .229Z_4$$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ, การบริหารงานวิชาการ

ABSTRACT

Thesis Topic	FACTORS AFFECTING ACADEMIC MANAGEMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHON KAEN
Student's Name	Thidarat Dechpala
Degree Sought	Master of Education
Program	Program in Education Administration
Anno Domini	2026
Advisor	Assistant Professor Dr. Witoon Thacha

The objectives of this study were: 1) to examine the level of factors affecting academic management of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen; 2) to investigate the level of academic management of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen; 3) to examine the relationship between the factors affecting academic management and the academic management of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen; and 4) to develop a predictive equation for academic management based on the factors affecting academic management of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. The target population consisted of 84 school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. A total of 80 completed questionnaires were returned, representing a response rate of 95.24 percent. The research instrument used for data collection was a questionnaire. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that:

1) The factors affecting academic management of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen, both overall and by individual aspects, were at the highest level. Ranked from highest to lowest, the factors were administrator factors, budget factors, teacher factors, parents and community factors and educational media and technology factors.

2) The level of academic management of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen, both overall and by individual aspects, was also at the highest level. Ranked from highest to lowest, the aspects were instructional management,

development and utilization of educational media and technology, school curriculum development, educational supervision and measurement and evaluation.

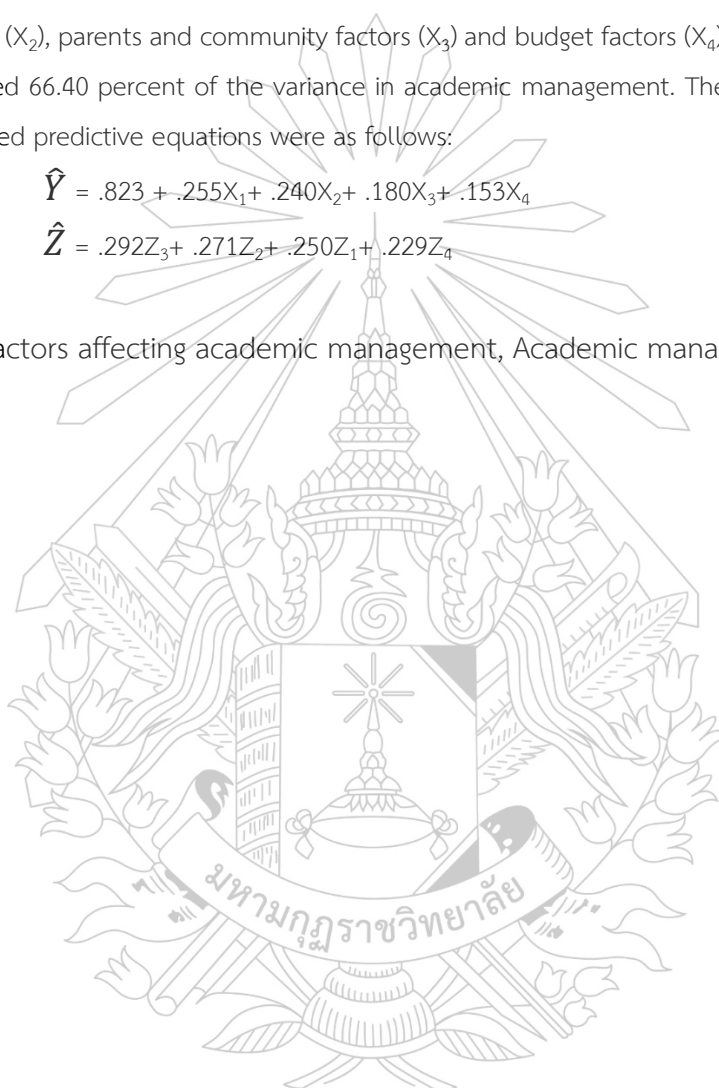
3) The factors affecting academic management were positively correlated with the academic management of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen at the 0.01 level of statistical significance.

4) The predictive equation for academic management of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen included the administrator factors (X_1), teacher factors (X_2), parents and community factors (X_3) and budget factors (X_4). These variables jointly explained 66.40 percent of the variance in academic management. The unstandardized and standardized predictive equations were as follows:

$$\hat{Y} = .823 + .255X_1 + .240X_2 + .180X_3 + .153X_4$$

$$\hat{Z} = .292Z_3 + .271Z_2 + .250Z_1 + .229Z_4$$

Keywords: Factors affecting academic management, Academic management

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาและเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ผู้วิจัยได้รับความเมตตาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูล ทาชา อาจารย์ที่ปรึกษา พระสุธีวรธรรม, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พระพุทธิวิจิธเมธี, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พระมหาศุภชัย สุกกิจใจ, รองศาสตราจารย์ ดร. ดร.เอกชาติ สุขแสน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช นิละโยธิน ที่เมตตาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และแก้ไขสิ่งที่บกพร่อง อีกทั้งให้ความกระจ่างในด้านวิชาการ เพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ ดร.กิตติ กาญจน์ ปฎิพัทธ์ ครูเชี่ยวชาญ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 (วอศ.ขก.) ดร.ภัทรพล ทองในแก้ว ศึกษานิเทศก์ ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ ดร.สมาน ล้าลอง ศึกษานิเทศก์ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมาทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่อำนวยความสะดวกด้วยดีเสมอมา ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาภูมิวงศาวิทยาลัย วิทยาเขตอีสานทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว และญาติมิตรทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ที่คอยห่วงใยและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงสำเร็จการศึกษา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ ขอให้เป็นประโยชน์แก่ลูกศิษย์ของข้าพเจ้า และเพื่อประโยชน์แก่วงการศึกษาต่อไป

ธิดารัตน์ เดชพละ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ง
ABSTRACT	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ณ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญรูปภาพ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ.....	8
2.1.1 นิยามปฏิบัติการ สารระการวัด และข้อคำถามปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	16
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	36
2.2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ	36
2.2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	38
2.2.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	73
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	85
2.4.1 งานวิจัยในประเทศ.....	85
2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	94
2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	99
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	101
3.1 กลุ่มเป้าหมาย.....	101
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	101
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	103
3.4 ตัวแปรที่ศึกษา.....	105
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	106
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	107
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	110
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	111
4.3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	111
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	119
4.5 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการและ การ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น	126

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.6 ผลการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จากปัจจัยที่มีผลต่อ การบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	127
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	129
5.1 สรุปผลการวิจัย	130
5.2 อภิปรายผล	134
5.3 ข้อเสนอแนะ	143
บรรณานุกรม.....	145
ภาคผนวก	154
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	155
ภาคผนวก ข หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	164
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	166
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	168
ภาคผนวก จ ค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ (IOC) ของแบบสอบถาม.....	172
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย	187
ภาคผนวก ช ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Try out)	191
ภาคผนวก ซ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	198
ภาคผนวก ฌ ผลการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม	202
ภาคผนวก ญ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป.....	221
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	237

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	การจัดกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ	13
ตารางที่ 2.2	การสังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ.....	15
ตารางที่ 2.3	การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหาของปัจจัยที่มี ผลต่อการบริหารวิชาการ	31
ตารางที่ 2.4	การจัดกลุ่มขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	47
ตารางที่ 2.5	การสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	51
ตารางที่ 2.6	การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหาของ การบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา.....	69
ตารางที่ 3.1	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษารายด้านและทั้งฉบับ	105
ตารางที่ 3.2	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้านและทั้งฉบับ.....	105
ตารางที่ 4.1	สถานะผู้ตอบแบบสอบถามแสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 80).....	111
ตารางที่ 4.2	ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	112
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้อ.....	113
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้อ.....	114
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้อ.....	116
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้อ.....	117
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและ รายข้อ.....	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	119
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	120
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการวัดและประเมินผล	122
ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	123
ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการนิเทศการศึกษา.....	124
ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	125
ตารางที่ 4.14 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	126
ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	127
ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน.....	128

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	17
ภาพที่ 2.2	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น	54
ภาพที่ 2.3	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	100
ภาพที่ 5.1	องค์ความรู้ใหม่เชิงบริบทของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในรูปแบบ ATPB Model.....	142

บทที่ 1

บทนำ

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยมีประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 1.2 คำถามวิจัย
- 1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.4 สมมติฐานของการวิจัย
- 1.5 ขอบเขตของการวิจัย
- 1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ
- 1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 39 ให้กระทรวงศึกษาธิการมีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) มุ่งหวังให้สถานศึกษาบริหารจัดการได้โดยอิสระ ดำเนินการอย่างคล่องตัว สะดวกรวดเร็ว สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

จากการเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2567 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวม 4 รายวิชา มีคะแนนเฉลี่ย 34.80 ซึ่งต่ำกว่าระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับประเทศ และจากการเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2567

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวม 5 รายวิชา มีคะแนนเฉลี่ย 29.43 ซึ่งต่ำกว่าระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2568) นอกจากนี้จากผลการติดตามประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามประเด็นที่สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้น นโยบายระยะเร่งด่วน และตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า ประเด็นที่ 6 การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับดีมาก และประเด็นที่ 7 การส่งเสริมพหุปัญญาของผู้เรียนอยู่ในระดับปรับปรุง (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2568) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่าการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นยังต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น โดยคุณภาพของผู้เรียนจัดเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา ปัจจัยอื่นเป็นเพียงเครื่องช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุผลตามคุณภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

การบริหารงานวิชาการถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและนโยบายทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามการบริหารงานวิชาการที่ดำเนินไม่สำเร็จ ลุล่วงได้โดยปราศจากการคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ความพร้อมของครูและบุคลากรทางการศึกษา การเข้าถึงทรัพยากรการศึกษาและเทคโนโลยี การได้รับความสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน การขาดแคลนทรัพยากรหรือการจัดการที่ไม่ประสิทธิภาพ ล้วนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทำให้คุณภาพการศึกษาไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ยังมีความท้าทายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการศึกษาของประเทศ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวและหาวิธีการบริหารงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และจังหวัดขอนแก่นจัดเป็นหนึ่งในศูนย์กลางทางการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นจำเป็นต้องเผชิญกับความท้าทายทั้งในด้านการจัดการทรัพยากรและการพัฒนากลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของประเทศ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในพื้นที่นี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานและหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จะทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ รวมทั้งเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป งานวิจัยนี้จึงมีความสำคัญทั้งในแง่ของการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาและการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 คำถามวิจัย

1.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ในระดับใด

1.2.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ในระดับใด

1.2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นมีความสัมพันธ์กันหรือไม่

1.2.4 สมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จากปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.3.2 เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.3.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.3.4 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จากปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

1.4.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นมีความสัมพันธ์กันทางบวก

1.4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นได้

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2568 จำนวน 84 คน

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการวิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2568

1.5.3 ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.5.3.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2568 ได้แก่

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
- 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ
- 5) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.5.3.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้แก่

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การวัดและประเมินผล
- 3) การจัดการเรียนการสอน
- 4) การนิเทศการศึกษา
- 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังต่อไปนี้

1.6.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สิ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ดังนี้

1.6.1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มในการพัฒนา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถดูแล ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่คณะครู รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวิชาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการของครูและนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา

1.6.1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ มีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และมีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

1.6.1.3 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา ร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น

1.6.1.4 ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง การวางแผน การจัดสรร และการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปี มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงานผล การใช้งบประมาณ และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน

1.6.1.5 ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การวางแผน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสม และทันสมัย มีการบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน รวมทั้งมีการพัฒนาบุคลากรในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน และปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน

1.6.2 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การวิจัย และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะและทักษะที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกฝ่าย ในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.6.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน

1.6.2.2 การวัดและประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนโดยครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีการจัดระบบสารสนเทศ มีการจัดให้มีการซ่อมเสริมในกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่าน และมีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดและประเมินผล

1.6.2.3 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งมีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้

1.6.2.4 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ

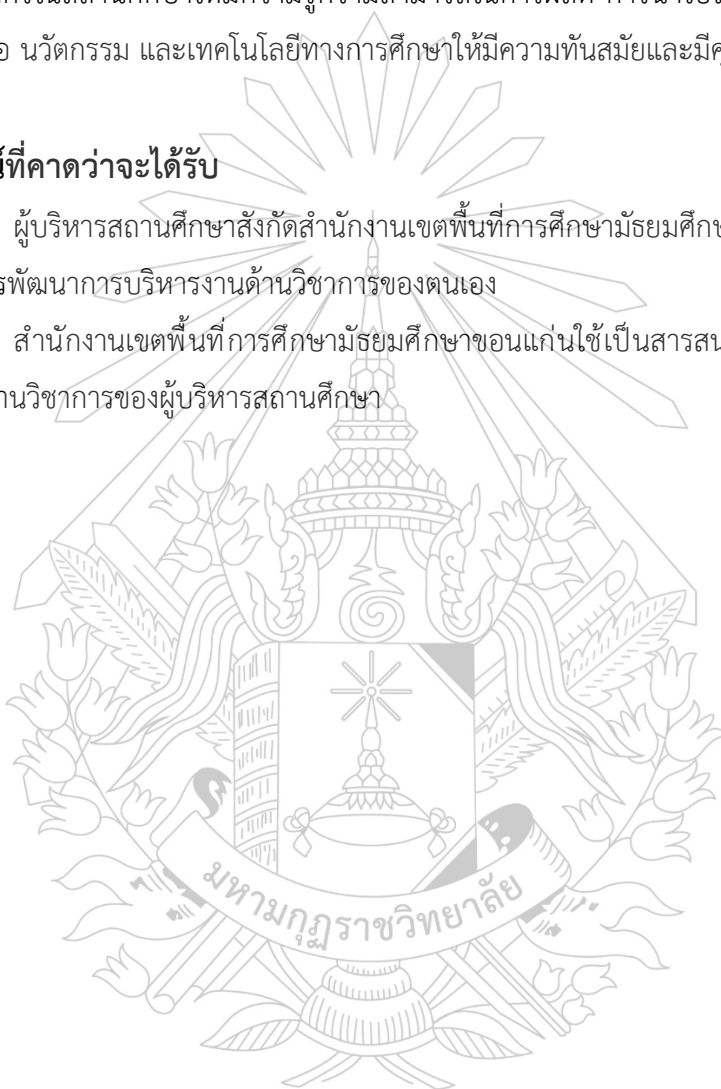
ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

1.6.2.5 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบาย วางแผนจัดหา และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา รวมทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการของตนเอง

1.7.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็น ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ

2.1.1 นิยามปฏิบัติการปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

2.2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

2.2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

2.2.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

2.2.3.1 นิยามปฏิบัติการองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการจัดเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีความกว้างขวางและครอบคลุมการจัดการศึกษา จำเป็นต้องคำนึงถึงหลายปัจจัยที่ส่งต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จของการดำเนินงานด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ทำการศึกษาและสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้กล่าวว่า ปัจจัยประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

- 2) ปัจจัยด้านความสามารถในการจัดการเรียน
- 3) ปัจจัยด้านการสนับสนุนงบประมาณ
- 4) ปัจจัยด้านความเพียงพอของสื่อวัตกรรมการเพื่อการศึกษา
- 5) ปัจจัยด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

กิตติชัย อาจหาญ (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ
- 2) ปัจจัยด้านงบประมาณ
- 3) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4) ปัจจัยการบริหารจัดการ
- 5) ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร

แคทรียา บุตรศรีผา (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 3) ปัจจัยด้านงบประมาณ
- 4) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

โชติรส จิโนรส และคณะ (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 2) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
- 3) ปัจจัยด้านครู
- 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ
- 5) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม
- 6) ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา
- 2) ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน
- 3) ปัจจัยด้านสมรรถนะของครูผู้สอน
- 4) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

นิตยา ชันเดช (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ปัจจัยครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) ปัจจัยสถานศึกษา
- 4) ปัจจัยนักเรียน
- 5) ปัจจัยการบริหารการศึกษา
- 6) ปัจจัยการมีส่วนร่วม

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สิ่งที่เป็นเหตุและส่งผลให้การบริหารงานด้านวิชาการนั้นประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพใน สถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
- 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ
- 5) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
- 6) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

จิรวัดน์ อำมฤกะ (2566) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน วิชาการ หมายถึง บุคคลที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของ การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน
- 2) ปัจจัยด้านผู้เรียน
- 3) ปัจจัยด้านครูและบุคลากรในโรงเรียน

ญาดา สุทธิ (2566) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน
- 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาชีพ
- 3) ปัจจัยด้านชุมชน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2566) ได้กล่าวว่า ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 3) ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา
- 4) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

ทักษพร อริญญา (2567) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 3) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ
- 5) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
- 6) ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ธมนวรรณ พวงจิตร และสมนึก การ์เวท (2568) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านครู
- 2) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
- 3) ปัจจัยด้านผู้บริหาร

ปัญญา ศรศิริ และคณะ (2568) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร

- 2) ปัจจัยด้านงบประมาณ
- 3) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 4) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 5) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

ภทรียา ทองงาม และคณะ (2568) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
- 4) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 5) ปัจจัยด้านผู้เรียน

จากที่นักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ สิ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยหลากหลายปัจจัย เช่น ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร และปัจจัยด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เป็นต้น จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการจากนักวิชาการจำนวน 15 ท่าน พบว่าชื่อองค์ประกอบมีความแตกต่างกันและใช้คำที่ต่างกัน เมื่อนำมาสังเคราะห์ตารางปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการเป็นรายด้าน จึงได้ตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การจัดกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ

ชนกานต์ เยี่ยม สะอาด (2564)	กัลยา ทองหัตถา (2565)	กิตติชัย อาจหาญ (2565)	แคทรียา บุตรศรีมา (2565)	โชติรส จิโนรส และ คณะ (2565)	ณัฐญา วงศ์จำปา (2565)	นิตยา ชั้นเดช (2565)	พิรญาณ์ แร่ทอง (2565)	จิรวัดน์ อำมกะ (2566)	ญาดา สุทธิ (2566)	นฤมล มณีแดง และสมใจ สิบลေး (2566)	ทักษพร อรัญญา (2567)	ธมนวรรณ พวงจิตร และสมนึก การเวท (2568)	ปัญญา ศรีศิริ และคณะ (2568)	ภัทริยา ทองงาม และคณะ (2568)	ผลการ สังเคราะห์ ของผู้วิจัย
ปัจจัยด้าน ภาวะผู้นำ ทางวิชาการ ของบริหาร	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	ปัจจัยด้าน ภาวะผู้นำ	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	ปัจจัยด้าน ภาวะผู้นำ ทางวิชาการ ของ ผู้บริหาร	ปัจจัย ผู้บริหาร สถานศึกษา	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร โรงเรียน	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร
ปัจจัยด้าน ความสามรถ ในการจัด การเรียนรู	ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน		ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน	ปัจจัยด้าน ครู	ปัจจัยด้าน สมรรถนะ ของ ครูผู้สอน	ปัจจัยครู และ บุคลากร ทางการศึกษา	ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน	ปัจจัยด้าน ครูและ บุคลากรใน โรงเรียน	ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน	ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน	ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน	ปัจจัยด้าน ครู	ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน	ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน	ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน
	ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน		ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน	ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน	ปัจจัยด้าน เครือข่าย ความร่วมมือ ของผู้ปกครอง และชุมชน	ปัจจัยการมี ส่วนร่วม	ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน		ปัจจัยด้าน ชุมชน	ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน	ปัจจัยด้าน ความสัมพันธ์ ระหว่าง โรงเรียนกับ ชุมชน	ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน	ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน	ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน	ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน
ปัจจัยด้าน การสนับสนุน งบประมาณ		ปัจจัยด้าน งบประมาณ	ปัจจัยด้าน งบประมาณ	ปัจจัยด้าน งบประมาณ	ปัจจัยด้าน การสนับสนุน ทรัพยากร การศึกษา		ปัจจัยด้าน งบประมาณ				ปัจจัยด้าน งบประมาณ		ปัจจัยด้าน งบประมาณ		ปัจจัยด้าน งบประมาณ
ปัจจัยด้าน ความเพียงพอ ของสื่อ นวัตกรรมเพื่อ การศึกษา		ปัจจัยด้าน เทคโนโลยี สารสนเทศ		ปัจจัยด้าน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และ เทคโนโลยี			ปัจจัยด้าน สื่อและ เทคโนโลยี ทางการศึกษา				ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา		ปัจจัยด้าน สื่อและ เทคโนโลยี ทางการศึกษา	ปัจจัยด้าน สื่อและ เทคโนโลยี ทางการศึกษา	ปัจจัยด้าน สื่อและ เทคโนโลยี ทางการศึกษา

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชนกานต์ เอี่ยม สะอาด (2564)	กัลชญา ทองหัตถา (2565)	กิตติชัย อาจหาญ (2565)	แคลหรียา บุตรศรีผา (2565)	โชติรส จิโนรส และ คณะ (2565)	ณัฐญา วงศ์จำปา (2565)	นิตยา ชั้นเดช (2565)	พิรญาณ์ แร่ทอง (2565)	จิรวัดณ์ อำมฤกะ (2566)	ญาดา สุทธิ (2566)	นฤมล มณีแดง และสมใจ สีบเสาะ (2566)	ทักษพร อรรญา (2567)	ธมนวรรณ พวงจิตร และสมนึก การเวท (2568)	ปัญญา ศรีศิริ และคณะ (2568)	ภัทริยา ทองงาม และคณะ (2568)	ผลการ สังเคราะห์ ของผู้วิจัย
				ปัจจัยด้าน สภาพ แวดล้อม			ปัจจัยด้าน อาคาร สถานที่				ปัจจัยด้าน อาคาร สถานที่				ปัจจัยด้าน อาคาร สถานที่และ สิ่งแวดล้อม
						ปัจจัย นักเรียน		ปัจจัยด้าน ผู้เรียน						ปัจจัยด้าน ผู้เรียน	ปัจจัยด้าน ผู้เรียน
						ปัจจัย สถานศึกษา				ปัจจัยด้าน สภาพทั่วไป ของ สถานศึกษา					ปัจจัยด้าน สภาพทั่วไป ของ สถานศึกษา
		ปัจจัย การบริหาร จัดการ				ปัจจัย การบริหาร การศึกษา									ปัจจัย การบริหาร จัดการ
		ปัจจัยด้าน บรรยากาศ และ วัฒนธรรม องค์กร													ปัจจัยด้าน บรรยากาศ และ วัฒนธรรม องค์กร
ปัจจัยด้าน การจัด แหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษา															ปัจจัยด้าน การจัด แหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษา

ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ

ปัจจัยที่ส่งผล ต่อการบริหาร งานวิชาการ	แหล่งอ้างอิงที่ใช้ในการสังเคราะห์															ความถี่
	ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564)	กัตติญา ทองหัตถา (2565)	กิตติชัย อางหาญ (2565)	แคทรียา บุตรศรีนา (2565)	โจติรส จิโนรส และคณะ (2565)	ณัฐญา วงศ์จำปา (2565)	นิตยา ชันเดช (2565)	พินุญาณ์ แร่ทอง (2565)	จิรวรรณ อำนทะ (2566)	ญาดา สุทธิ (2566)	นฤมล เมธีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2566)	ทักษพร อริญญา (2567)	ธมนวรรณ พวงจิตร และสมนึก กริเวท (2568)	ปิยญา ศรีศิริ และคณะ (2568)	ภัทริยา ทองงาม และคณะ (2568)	
1. ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
2. ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
3. ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน		✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	12
4. ปัจจัยด้าน งบประมาณ	✓		✓	✓	✓	✓		✓				✓		✓		8
5. ปัจจัยด้าน สื่อและ เทคโนโลยี ทางการศึกษา	✓		✓		✓			✓				✓		✓	✓	7
6. ปัจจัยด้าน อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม						✓		✓				✓				3
7. ปัจจัยด้าน ผู้เรียน							✓		✓						✓	3
8. ปัจจัยด้าน สภาพทั่วไปของ สถานศึกษา							✓				✓					2
9. ปัจจัย การบริหารจัดการ			✓				✓									2

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

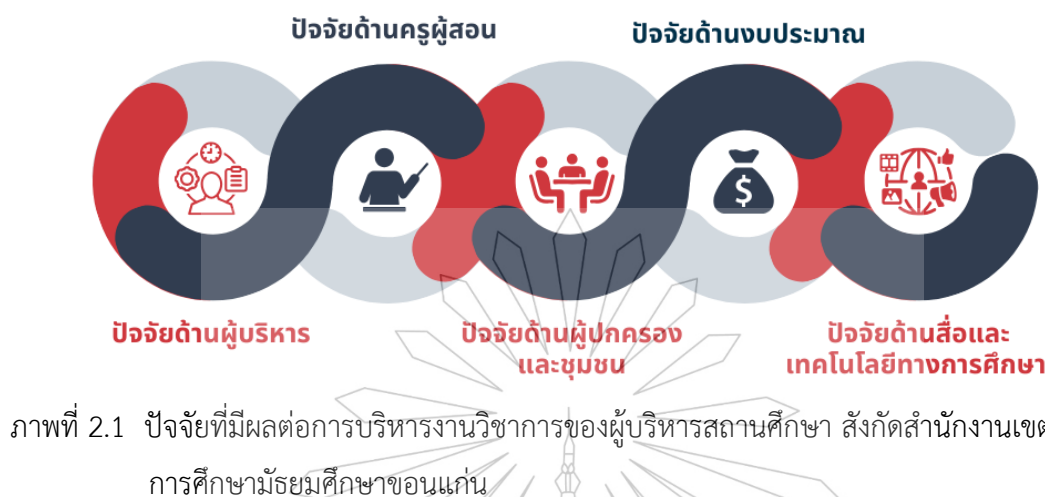
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ	แหล่งอ้างอิงที่ใช้ในการสังเคราะห์															ความถี่
	ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564)	กัลยิญา ทองทัตดา (2565)	กิตติชัย อางหาญ (2565)	แคทรีญา บุตรศรีมา (2565)	โชติรส จิโนรส และคณะ (2565)	ณัฐญา วงจรัญปา (2565)	นิตยา ชื่นเดช (2565)	ศิริญาณ์ แร่ทอง (2565)	จิรวัดน์ อำนาคะ (2566)	ญาดา สุทธิ (2566)	นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2566)	ทักษพร อธิญา (2567)	ธมนวรรณ พวงจิตร และสมนึก การิเวท (2568)	ปัญญา ศรีศิริ และคณะ (2568)	ภักวีญา ทองงาม และคณะ (2568)	
10. ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร			✓													1
11. ปัจจัยด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	✓															1

จากตารางที่ 2.2 ผลการสังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการจำนวน 15 ท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกความถี่ตั้งแต่ระดับ 7 ขึ้นไป เมื่อพิจารณาความถี่สามารถสังเคราะห์ สรุปเป็นตัวแปร ได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ และ 5) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2.1.1 นิยามปฏิบัติการ สาระการวัด และข้อคำถามปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ และ 5) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังภาพที่ 2.1

**ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น**

ภาพที่ 2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.1.1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบาย วางแผน และจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) กล่าวว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ สามารถจูงใจให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความร่วมมือและเกิดการยอมรับในลักษณะของความเป็นผู้นำการบริหารงานวิชาการ มีการดูแลให้คำปรึกษาเพื่อให้งานวิชาการซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพผู้เรียนเป็นไปตามหลักสูตรที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

กัลชญา ทองหัตถา (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี

กิตติชัย ออาจหาญ (2565) กล่าวว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการจัดการศึกษา

เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติแก่บุคลากร ใช้เหตุและผลในการบริหารงานในโรงเรียนอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งจะต้องสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา

แคทรียา บุตรศรีผา (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ รวมถึงการปรับปรุง การแก้ไข การพัฒนา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีผู้ตาม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี มีการติดตามและประเมินผลงานด้านวิชาการ มีการติดตามการทำงานของบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งการส่งเสริมประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จ

โชติรส จิโนรส และคณะ (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี โดยหลักการครองตน ครองคน และครองงาน เนื่องจากผู้บริหารเป็นปัจจัยขับเคลื่อนให้การบริหารงานวิชาการไปสู่เป้าหมาย ผู้บริหารที่มีประสพการณ์สูง มีวิสัยทัศน์ ช่วยให้ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้ใต้บังคับบัญชา ใช้คนได้ตรงกับงาน ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ในการวางแผน บริหารจัดการ ติดต่อสื่อสาร ประสานงาน กำกับติดตาม และชี้นำในงานด้านวิชาการโดยตรงหรืองานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สนับสนุน รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา

นิตยา ชันเดช (2565) กล่าวว่า ปัจจัยผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การมีภาวะผู้นำ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่วางไว้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะพัฒนา

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการซึ่งจัดเป็นงานหลักของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี

จิรวัดน์ อามุกะ (2566) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา ในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้น ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ และมีความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม และมีการใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ ผู้บริหาร

สามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ผู้บริหารมีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจต่อการบริหารการจัดการศึกษา ผู้บริหารมีการให้คำแนะนำคำปรึกษาทางวิชาการ และมีการเอาใจใส่การจัดการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพและเต็มเวลา

ญาดา สุทธิ (2566) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง องค์ประกอบของผู้บริหารในการดำเนินการในโรงเรียน เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ รวมถึงการปรับปรุงแก้ไข พัฒนา และส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ และการบริหารกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และนโยบายการจัดการศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบท โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในด้านการเรียนรู้ของนักเรียน และมีการพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพ โดยยึดถือเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ 2) การเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจ มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนนั้นสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ และ 3) การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน หมายถึง การบริหารที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและการสอน มีความสามารถในการประสานงานกับครูในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ มีการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับพันธกิจ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ของโรงเรียน หลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรแกนกลาง การควบคุม ดูแล และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาอย่างเต็มความสามารถและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2566) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร มีการวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานวิชาการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบที่ชัดเจน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ และสามารถตรวจสอบได้ มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ผ่านการเปลี่ยนแปลงกล้าที่จะตัดสินใจ และพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน และมีการนิเทศ กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ทักษพร อรัญญา (2567) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา ตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม เป็นคนที่มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และมนุษยสัมพันธ์ดี รวมทั้งสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยมุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามพันธกิจเป้าหมายของสถานศึกษา

ปัญญา ศรศิริ และคณะ (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษา แสดงความสามารถทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อสร้างแรงกระตุ้นและแรงจูงใจ ในการผลักดันให้กลุ่มบุคคลอื่น ๆ ให้เกิดความเต็มใจในการทำสิ่งต่าง ๆ ร่วมกันตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ธมนวรรณ พวงจิตร และสมนึก การ์เวท (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร โดยผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งต่อการบริหารวิชาการ ซึ่งถือเป็นบุคคลที่จะต้องมีความรู้ด้านการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ความรู้ด้านการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และทักษะด้านภาวะผู้นำเชิงวิชาการ เพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ภทริยา ทองงาม และคณะ (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้น ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารนำการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมและใช้ข้อมูล ผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการ และการจัดการ ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจการบริหาร การจัดการศึกษา ผู้บริหารมีการให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพและเต็มเวลา

จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มในการพัฒนา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถดูแล ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่คณะครู รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวิชาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการของครูและนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา

2.1.1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน

ปัจจัยด้านครูผู้สอนถือเป็นหัวใจสำคัญในการยกระดับคุณภาพงานวิชาการ เนื่องจากครูไม่เพียงทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ แต่ยังเป็นผู้ที่สร้างแรงบันดาลใจและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน โดยครูที่มีความเชี่ยวชาญและมีทักษะด้านเทคโนโลยี จะช่วยสร้างสรรค์กระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาที่ดียิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าปัจจัยด้านครูผู้สอนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) กล่าวว่า ปัจจัยด้านความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และคำนึงถึงความแตกต่างของตัวบุคคลที่เป็นผู้เรียนในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และประเมินผลตามสภาพจริง และมีคุณภาพเป็นไปตามที่หลักสูตรสถานศึกษาได้กำหนดไว้

กัลชญา ทองหัตถา (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ การสอนเป็นระบบมีกระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การเตรียมการสอน การดำเนินการวัดและประเมินผล

แคทรียา บุตรศรีผา (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง การที่ครูผู้สอนแสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามบทบาทของครู เป็นแบบอย่างที่ดี และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ตลอดจนการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน เพราะฉะนั้นครูต้องมีบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้ สร้างหน่วยการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นแบบอย่างที่ดี มีความเมตตา รักเด็ก ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้เด็กนั้นเกิดความรู้สึกลดอดภัย อบอุ่น มีความสนุกสนาน เมื่อมาโรงเรียน และมีการประเมินผลการสอนของตนเองเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

โชติรส จิโนรส และคณะ (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครู โดยครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาที่สอนนั้นเป็นอย่างดี เนื่องจากครูคือผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน ทำการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมาย มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ใช้เอกสารประกอบการสอน สื่ออุปกรณ์ได้เหมาะสม การจัดรูปแบบการเรียนการสอนทั้งแบบรายกลุ่มและรายบุคคลที่น่าสนใจ ปลูกฝังคุณธรรม

จริยธรรม และระเบียบวินัยแก่นักเรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน และมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) กล่าวว่า สมรรถนะของครูผู้สอน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่ดีของครูผู้สอนเกี่ยวกับวิเคราะห์ผู้เรียน สร้างหลักสูตรและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินการสอน ใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม และวัดประเมินผลที่หลากหลาย จัดทำข้อมูลสารสนเทศและวิจัยในชั้นเรียน ประสานความร่วมมือกับชุมชน มุ่งมั่นในการทำงาน และศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้สิ่งใหม่ที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและวิชาชีพ เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา

นิตยา ชันเดช (2565) กล่าวว่า ปัจจัยครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง การมีทักษะความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ มีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย มีความตรงต่อเวลา และเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีความรู้ด้านการวัดผลและประเมินผล รวมถึงมีความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้น Active learning และสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและมีความเหมาะสมกับผู้เรียน

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมาย โดยครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความรู้สึกที่ดี รัก เมตตา และกรุณาต่อนักเรียนทุกคนอย่างมีความเท่าเทียมกัน มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง รวมทั้งชุมชน

จิรวัดน์ อามุกะ (2566) กล่าวว่า ด้านครูผู้สอน หมายถึง บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพ ทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย มีปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสติปัญญา และนำภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน ทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค ครูมีการศึกษา วิจัย และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับการสอน ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มเวลาและเต็มความสามารถ

ญาดา สุทธิ (2566) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง การดำเนินการของข้าราชการครูในโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ประกอบด้วย 1) ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การศึกษาค้นคว้า บทเรียน การศึกษาการจัดการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ตัวชี้วัด และหลักสูตร เพื่อการวางแผนการสอน และออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน รวมถึงมีการกำหนดแนวทางในการวัดและประเมินผล 2) การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ความหลากหลายของผู้เรียน จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหา สอดคล้องกับชีวิตจริง และจุดประสงค์การเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ และ 3) การพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง การฝึกอบรม การศึกษา ค้นคว้าสิ่งใหม่ แสวงหาความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่องของครูและผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาและคงไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และความชำนาญการตามระดับคุณภาพของมาตรฐานการศึกษา

นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2566) กล่าวว่า ด้านครูผู้สอน มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอน และมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอน

ทักษพร อรัญญา (2567) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่แสวงหาความรู้ และแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และแก้ปัญหาในสถานศึกษา ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ และการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการผลิตและใช้สื่อ ด้านการประเมินผลการเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน ใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม มีการเตรียมการสอนเป็นระบบ มีกระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การเตรียมการสอน การดำเนินการ การวัดและประเมินผล และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามพันธกิจเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี มนุษย์สัมพันธ์ดี และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ปัญญา ศรศิริ และคณะ (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพทางการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การที่ครูผู้สอนมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ครูผู้สอนปฏิบัติตามตรงตามวิชาเอกหรือความรู้ความสามารถของตน ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็น

รายบุคคล มีการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวัดและประเมินผล ให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน มีการศึกษาวิจัย และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มเวลาและเต็มความสามารถ ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่องกับผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อนร่วมงานเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน นักเรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน

ธมนวรรณ พวงจิตร และสมนึก การีเวท (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครู โดยครูเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน มีส่วนร่วมในการบริหารงานฝ่ายวิชาการ โดยครูมีการพัฒนาวิชาชีพ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาความรู้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ภทริยา ทองงาม และคณะ (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพทางการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การที่ครูผู้สอนมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ครูผู้สอนปฏิบัติการสอนตรงตามวิชาเอกหรือความรู้ ความสามารถของตน ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวัดและประเมินผล ให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน มีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมาย เต็มเวลาเต็มความสามารถ ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่องกับผู้บริหารสถานศึกษาและเพื่อนร่วมงานเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน นักเรียนและผู้ปกครองพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน

จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ มีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และมีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

2.1.1.3 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนจะช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ

การเรียนรู้ รวมไปถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา การกำกับติดตามการเรียนรู้ของ บุตรหลานจะช่วยสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนและส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาการให้ดียิ่งขึ้น โดยผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้าปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการจากเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กัลชญา ทองหัตถา (2565) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง ผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนในการจัดการศึกษา สถานศึกษา ต้องมีการทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการ

แคทรียา บุตรศรีมา (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การที่ผู้ปกครองและชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน วิชาการของโรงเรียน โดยให้สถานศึกษาจัดการศึกษาและมีการดำเนินงานวิชาการให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้กับชุมชน

โชติรส จิโนรส และคณะ (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน สถานศึกษา มีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน เนื่องจากผู้ปกครองและชุมชน นั้นจัดเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด จึงมีส่วนสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อีกทั้ง สภาพแวดล้อมของชุมชนนั้นมีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน การที่ผู้ปกครองมีการติดตามและเอาใจใส่ นักเรียนอยู่เสมอเป็นสิ่งสำคัญซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ด้านพฤติกรรมก็จะ ช่วยป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วยให้นักเรียน สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีคุณภาพ

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและ ชุมชน หมายถึง การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานราชการ หน่วยงานทางการศึกษา และเครือข่ายของสถานศึกษา ที่มีเป้าหมายในการจัดการศึกษาร่วมกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการวางแผน การกำหนดนโยบาย กำกับ ติดตาม และการแก้ปัญหา การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมไปถึงการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ สำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

นิตยา ชันเดช (2565) กล่าวว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วม หมายถึง ชุมชนมีส่วนร่วมใน การกำหนดและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งมีส่วนร่วมใน การหางบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ นักเรียน

พริญาณ์ แร่ทอง (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการ โดยสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบ้านกับสถานศึกษาควรมีผลในทางบวก

ญาดา สุทธิ (2566) กล่าวว่า ปัจจัยด้านชุมชน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ร่วมกันในบริเวณเขตโรงเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญที่ช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและชุมชน ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อกำหนดนโยบาย เป้าหมายการจัดการศึกษาแก่โรงเรียน และ 2) การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนจัดสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์

นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2566) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน มีการสนับสนุน ติดตามการเรียนรู้ของผู้เรียน และช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนได้ และผู้ปกครองและชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียน มีการประสานงาน และทำงานร่วมกันในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงานของโรงเรียนและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย นโยบายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และร่วมปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร บุคลากร แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

ทักษพร อรัญญา (2567) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ติดตามนักเรียน การส่งเสริมสนับสนุน การประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข่าวสาร ตลอดจนการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ การประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน มีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น การระดมทรัพยากรเพื่อ

การศึกษา มีการใช้วิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาอยู่ในระดับยอดเยี่ยม สร้างศรัทธาความเชื่อของโรงเรียนต่อชุมชนและสังคม

ปัญญา ศรศิริ และคณะ (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นการดำเนินงานของบุคคล โดยการให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ช่วยประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข่าวสารภายในสถานศึกษา

ธมนวรรณ พวงจิตร และสมนึก การีเวท (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นอีกบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน การเรียนรู้เกิดได้ทั้งในและนอกห้องเรียน ชุมชนจึงเป็นอีกหนึ่งบทบาทที่ช่วยให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย

ภัทริยา ทองงาม และคณะ (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ร่วมกันในบริเวณเขตสถานศึกษา กระบวนการสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของสังคมและชุมชน ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อกำหนดนโยบาย เป้าหมายการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนจัดสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และกำกับติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา ร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น

2.1.1.4 ปัจจัยด้านงบประมาณ

ปัจจัยด้านงบประมาณถือเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานวิชาการ โดยงบประมาณที่เพียงพอช่วยให้สถานศึกษาสามารถจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอน

โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าปัจจัยด้านงบประมาณที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) กล่าวว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนงบประมาณ หมายถึง สถานศึกษาได้รับการจัดสรรทรัพยากร และงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรทรัพยากรให้มีความเหมาะสม และเพียงพอโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

กิตติชัย อาจหาญ (2565) กล่าวว่า งบประมาณ หมายถึง การจัดสรรงบประมาณให้ใช้ตามแผนการจัดการที่จะทำขึ้น และแสดงออกมาในรูปแบบโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีการประมาณค่าใช้จ่ายล่วงหน้าและมีระยะเวลาการใช้จ่ายที่แน่นอน มีการวางแผนการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบไปด้วย ระบบบัญชีและวิธีการต่าง ๆ ในการตรวจสอบ และมีการประเมินผลของการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งงบประมาณเป็นปัจจัยทางการบริหารที่มีความจำเป็นต่อการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผลในด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียน จะเห็นได้จากหน่วยงานทางการศึกษาได้มีการให้อำนาจสถานศึกษาในการบริหารจัดการงบประมาณอย่างมีอิสระ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ซึ่งโรงเรียนจะต้องมีการวางแผนงบประมาณ มีการควบคุม ตรวจสอบ และมีการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ อีกทั้งสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน

แคทรียา บุตรศรีผา (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง กระบวนการวางแผนงบประมาณในการจัดสรรทรัพยากร ให้เกิดผลสำเร็จตามนโยบายเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการจัดศึกษา และการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

โชติรส จิโนรส และคณะ (2565) ปัจจัยด้านงบประมาณมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด การจัดสรรงบประมาณให้มีความสอดคล้องกับความต้องการด้านวิชาการของสถานศึกษา จะช่วยให้เกิดการวางแผนการใช้งบประมาณได้ตรงตามเป้าหมาย เกิดประโยชน์ และเกิดความคุ้มค่า สามารถแก้ไขปัญหาทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ทำให้การดำเนินการบริหารงานวิชาการเป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) กล่าวว่า การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดหา การใช้ และประเมินผลเกี่ยวกับงบประมาณ สภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรทางด้านเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้ รวมถึงซ่อมบำรุงรักษาให้มีสภาพที่ดีพร้อมสำหรับการใช้งานอยู่เสมอ

พริญาณ แร่ทอง (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง ปัจจัยที่มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากทรัพยากรของหน่วยงานมีอย่างจำกัด ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากร โดยมีการวางแผนในการใช้และการจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน และมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้น ๆ ด้วยสถานศึกษาจะต้องบริหารเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณมาใช้จัดสรรในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีความเหมาะสมและพอเพียง

ทักษพร อรัญญา (2567) กล่าวว่า งบประมาณ หมายถึง สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการโดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอ โดยมีการคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์ และการวัดผลการดำเนินงานในระบบการบริหารควบคุม กำกับงบประมาณที่ชัดเจน มีระบบการตรวจสอบ และรายงานผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ โดยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน บุคลากร และชุมชนในการบริหารงานงบประมาณ

ปัญญา ศรศิริ และคณะ (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง งานที่แสดงถึงรายรับ รายจ่าย และแผนการที่ได้มา และใช้จ่ายเงินขององค์การในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่วนการจัดสรรงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ การควบคุมงบประมาณและการประเมินผลการใช้งบประมาณจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ ซึ่งงบประมาณที่เสนอไปได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ งบประมาณดังกล่าวก็จะมีลักษณะเป็นกฎหมาย หรือแผนแม่บทในการใช้จ่ายงบประมาณอย่างถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง การวางแผน การจัดสรร และการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปี มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงานผล การใช้งบประมาณ และประเมินผลการใช้งบประมาณอย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน

2.1.1.5 ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ในปัจจุบันปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงานต่าง ๆ โดยสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกรวดเร็ว โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) กล่าวว่า ปัจจัยด้านการเพียงพอของสื่อวัตกรรมการเพื่อการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ สำหรับให้ผู้สอนใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนในการจัดหา จัดระบบการเบิกจ่ายวัสดุให้มีความสอดคล้องกับความต้องการในการใช้

กิตติชัย ออาจหาญ (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ควรมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ มีสื่อเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสมและพร้อมใช้งาน โรงเรียนมีการจัดหา และใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการที่ดี เพื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด มีการพัฒนาบุคลากรให้ใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบฐานข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหาร และการเรียนการสอน และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบต่อการบำรุงรักษาเทคโนโลยี และมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลอย่างเหมาะสม

โชติรส จิโนรส และคณะ (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี สถานศึกษามีสื่อและเทคโนโลยีที่จำเป็นตามหลักสูตร เนื่องจากสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญของครูผู้สอน เพราะจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ศึกษาหาความรู้ได้รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ การมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีตามหลักสูตร เป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้การจัดการศึกษามีความทันสมัย และบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีคุณภาพ

พิรณณ์ แร่ทอง (2565) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ และส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการบรรลุตามเป้าหมาย ได้แก่ ความพอเพียง ความเหมาะสม วิธีการใช้ ใช้ได้ ใช้เป็น มีสื่อการเรียนการสอน มีนวัตกรรมที่ทันสมัย และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เป็นอย่างดี

ทักษพร อรัญญา (2567) กล่าวว่า สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดหา ผลิต และพัฒนาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ เลือกใช้สื่อได้ตามความเหมาะสม แนะนำวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพียงพอ และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น มีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้เรียน มีการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการวางแผนในการจัดหาระบบการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับความต้องการในการใช้ มีการบำรุงรักษาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ปัญญา ศรศิริ และคณะ (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยเฉพาะปัจจุบันเทคโนโลยีนั้น เป็นปัจจัยที่สำคัญในการเรียนการสอน ทำให้คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนก็พัฒนาได้อย่างกว้างขวางขึ้น และก้าวทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ภทริยา ทองงาม และคณะ (2568) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา การที่สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีพื้นฐานที่จำเป็น ตามหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ ต่อการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการบริหารงานวิชาการ มีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงเพื่อใช้ในการดำเนินงานวิชาการและจัดการเรียนการสอน มีนวัตกรรมทางการศึกษา และมีการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา และสถานศึกษามีการบำรุงรักษาสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้

จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การวางแผน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสม และทันสมัย มีการบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน รวมทั้งมีการพัฒนาบุคลากรในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน และปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน

จากการสังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ และ 5) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา แต่ละองค์ประกอบสรุปนิยามปฏิบัติการและสาระการวัดได้ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหาของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารวิชาการ

นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด	ข้อคำถาม
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร		
ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มในการพัฒนา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถ	1) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ 2) มีภาวะผู้นำด้านวิชาการ 3) มีวิสัยทัศน์กว้างไกล	1) ท่านมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ 2) ท่านมีภาวะผู้นำด้านวิชาการ 3) ท่านมีวิสัยทัศน์กว้างไกลด้านการพัฒนางานวิชาการ

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด	ข้อคำถาม
ดูแล ให้คำปรึกษาด้านวิชาการ แก่คณะครู รวมทั้งสร้างแรงจูงใจ ให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิด การยอมรับและให้ความร่วมมือ ในการดำเนินงานวิชาการ มีการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และ นิเทศงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ ของครูและนักเรียนให้บรรลุ เป้าหมายการจัดการศึกษา	4) มีความคิดริเริ่มในการ พัฒนา 5) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 6) มีคุณธรรมจริยธรรมและ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 7) สามารถดูแลและให้ คำปรึกษาด้านวิชาการ แก่คณะครู 8) สร้างแรงจูงใจให้คณะครู และผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดการ ยอมรับและให้ความร่วมมือ ในการดำเนินงานวิชาการ 9) มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศงาน วิชาการอย่างต่อเนื่อง 10) มีการส่งเสริมและพัฒนา งานวิชาการของครูและนักเรียน ให้บรรลุเป้าหมายการจัด การศึกษา	4) ท่านมีความคิดริเริ่มใน การพัฒนางานวิชาการ 5) ท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 6) ท่านมีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 7) ท่านสามารถดูแลและให้ คำปรึกษาด้านวิชาการ แก่คณะครู 8) ท่านสามารถสร้าง แรงจูงใจให้คณะครูและ ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดการยอมรับ และให้ความร่วมมือใน การดำเนินงานวิชาการ 9) ท่านกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศงาน วิชาการอย่างต่อเนื่อง 10) ท่านส่งเสริมและพัฒนา งานวิชาการของครูและ นักเรียนให้บรรลุเป้าหมาย การจัดการศึกษา
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน		
ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ มีการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน	1) ครูผู้สอนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการจัด การเรียนการสอน 2) การจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	1) ครูในสถานศึกษาของท่าน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถใน การจัดการเรียนการสอน 2) ครูในสถานศึกษา ของท่านมีการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด	ข้อคำถาม
มีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ มีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และมีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ	3) มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน	3) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน
	4) มีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน	4) ครูในสถานศึกษาของท่านมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน
	5) มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	5) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้
	6) มีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	6) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน
	7) มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้	7) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้
	8) มีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน	8) ครูในสถานศึกษาของท่านมีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน
	9) มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี	9) ครูในสถานศึกษาของท่านมีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี
	10) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	10) ครูในสถานศึกษาของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด	ข้อคำถาม
	11) มีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน 12) มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ	11) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 12) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน		
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา ร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น	1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา 2) ร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 3) การสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน 4) มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น	1) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา 2) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 3) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนในการสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน 4) ท่านสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด	ข้อคำถาม
		ให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ		
การวางแผน การจัดสรร และการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปี มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงานผล การใช้งบประมาณ และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน	1) การวางแผน การจัดสรร และการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปี 2) มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงานผลการใช้งบประมาณ และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน	1) ท่านวางแผนการจัดสรร และการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปี 2) ท่านกำหนดให้มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงานผลการใช้งบประมาณ และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน
5. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา		
การวางแผน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสม และทันสมัย มีการบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน รวมทั้งมีการพัฒนาบุคลากรในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน	1) การวางแผน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสม และทันสมัย 2) มีการบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน 3) มีการพัฒนาบุคลากรในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน	1) ท่านวางแผนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสม และทันสมัย 2) ท่านกำหนดให้มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้พร้อมใช้งาน 3) ท่านพัฒนาบุคลากรในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเปรียบเสมือนหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เป็นงานหลักที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง จึงจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

2.2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

Christinea Bellana (2021) กล่าวว่า ระบบบริหารจัดการวิชาการของนักเรียน หมายถึง ระบบบริหารจัดการย่อยของโรงเรียนที่มุ่งเน้นด้านการเรียนรู้ ระบบนี้ช่วยให้มั่นใจได้ว่าที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องนั้นจะได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและคุ้มค่า

เหมภัส เหลาแหลม (2564) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความร่วมมือกันของกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา บริหารงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ แก่ชุมชน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การแนะแนว การนิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กิตติชัย อาจหาญ (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาทุกชนิดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และมาตรฐานสูงสุด เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนตามภารกิจของสถานศึกษา รวมถึงกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมในสถานศึกษา ที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาระบบการเรียนรู้ของครูและนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม โดยผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่าย ต้องมีความร่วมมือกันดำเนินการ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อมาตรฐานและคุณภาพทางการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกคน

โชติรส จิโนรส และคณะ (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษา

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหาร หรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันประสงค์ และทักษะจำเป็น ที่ควรมีในศตวรรษที่ 21

ณพระพรหมมณเฑียร (2565) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการเรียนการสอน โดยผ่านกระบวนการแสวงหาความรู้ การวิจัย การประชุม เริ่มตั้งแต่กำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงานร่วมกัน การปรับปรุง การพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับประโยชน์สูงสุด และการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญกว่างานบริหารอื่น ๆ ในโรงเรียน

ธนัญญา คุณสุข (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้งานด้านการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตร การวัดผลประเมินผล สื่อการเรียนการสอน การประกันคุณภาพ การวิจัย งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศภายใน และงานอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดผลดี มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ธัญญารักษ์ สังข์เมือง (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในกระบวนการจัดกิจกรรมหรืองานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนรับความบกพร่องใหม่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ โดยการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีทักษะชีวิตที่สามารถดำรงอยู่ได้ในสังคม และเท่าทันเหตุการณ์ปัจจุบัน

พุดิตาพร ใจดี (2565) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ลักษณประภา สุวรรณสมบัติ (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานหรือกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร เกิดประสิทธิภาพซึ่งส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียน

ศศิณามณี สารักษ์ (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ทิศทาง แนวปฏิบัติงานด้วยการส่งเสริม สนับสนุน พร้อมกับก่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และก่อประโยชน์สูงสุด ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

จิรวัดน์ อำมฤค (2566) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ขั้นตอน กระบวนการ วิธีการ การพัฒนา การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียน โดยมุ่งเน้นนักเรียน มีคุณลักษณะ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือกัน

ญาดา สุทธิ (2566) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการในสถานศึกษาของผู้บริหารที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมุ่งเน้นการสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ให้มีความรู้ความสามารถ อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์

ณัฏฐริยา ภาธรธฤต (2566) กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการจัดการเรียนการสอน หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมความรู้ ประสบการณ์ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้กลยุทธ์ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะการบริหารต่าง ๆ ในการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรเพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศิริเมศร์ ศิริศักดิ์ธนากุล (2566) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินงาน และการจัดกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับด้านวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนา และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการพัฒนาและส่งเสริมการวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ และบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ซึ่งในที่นี้หมายถึงการเสริมสร้างทักษะมนุษย์ในสังคมหลังนวัตกรรม

ดังนั้นการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การวิจัย และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะและทักษะที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกฝ่าย ในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

Ron White et al. (2023) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีทิศทางสองด้าน ด้านหนึ่ง มุ่งไปที่นักเรียนและครู และอีกด้านหนึ่ง มุ่งไปที่ระบบและกระบวนการขององค์กร ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเป็นไปได้

พระมหาสุทนต์ ตุ่มอ่อน (2564) กล่าวว่า ความสำคัญการบริหารงานวิชาการนับเป็นงานหลักและเป็นหัวใจสำคัญต่อการบริหารงานในสถานศึกษาที่ต้องอาศัยศาสตร์และศิลป์มาดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และสามารถสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ ทั้งมีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถนำไปใช้ดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

พระสมุห์สมพร อุซุณโม (นิมนวล) (2564) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

เหมภัส เหลาแหลม (2564) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญมากที่สุดของการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ และสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างราบรื่น โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด และเพื่อใช้เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ถือเป็นหัวใจหลักสำคัญในการบริหารงานสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยตรง ทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะต่าง ๆ หากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมครูผู้สอนและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านวิชาการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ผู้เรียนและสถานศึกษาย่อมมีคุณภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา และมีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต

ณพรชกรณ ชัยพรม (2565) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหลักสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่ครอบคลุมสถานศึกษาทั้งระบบเป็นงานที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนทางด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านวิชาการ นอกจากนี้การบริหารงานวิชาการยังเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารในสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร

ธนัญญา คุณสุข (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา และเป็นงานที่สำคัญมากที่สุดในโรงเรียนที่บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม โดยผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ตามมาตรฐานการศึกษา และส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ หมายถึงภารกิจหลักของสถานศึกษาเป็นเข็มทิศในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและสอดคล้องทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ และเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพ ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นประสิทธิภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

พุดิตาพร ใจดี (2565) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ คือ เป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ เป็นพันธกิจหลักของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ลักษณ์ประภา สุวรรณสมบัติ (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา เป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน โดยสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ในการสนับสนุนงานวิชาการไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา

จิรวัดน์ อามุณกะ (2566) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักหรือหัวใจสำคัญในโรงเรียนเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด และมีงานอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนให้งานด้านวิชาการประสบผลสำเร็จเนื่องจากจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน ซึ่งความสำเร็จของโรงเรียนพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต คือ ตัวนักเรียน ดังนั้นคุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน โดยเกี่ยวข้องกับผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทุกระดับในโรงเรียน

ชนมพรรษ เทียมดวงแข (2566) กล่าวว่า งานวิชาการหัวใจหลักในการจัดการศึกษาทุกระดับ ซึ่งบุคลากรต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกในการดำเนินงานการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนถือเป็นผู้ควบคุม สั่งการ และกำกับ สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ซึ่งเป็นหน่วยงานปฏิบัติการ เพื่อให้งานวิชาการดำเนินงานได้อย่างบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษา

ญาดา สุทธิ (2566) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความสำเร็จของผู้เรียนที่ถือเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญเนื่องจากเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน อันเป็นกระบวนการหลักที่พัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

ศิริเมศร์ ศิริศักดิ์ธนากุล (2566) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นหน้าที่สำคัญที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาทุกประเภท เพราะการจัดให้

มีการศึกษาที่มีคุณภาพ คือ จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาทุกประเภทควรให้ความสนใจและต้องเข้าใจเป็นอย่างดี อีกทั้งยังต้องให้ความสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมถึงคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังเป็นเครื่องสะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษา ผู้บริหาร และคุณภาพของสถานศึกษานั้น ๆ ด้วย

นารี ปราถนาม (2566) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาองค์กร จุดมุ่งหมายคือการสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน จนเต็มศักยภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครูผู้สอน ร่วมกันจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุน และส่งเสริมการบริหารวิชาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพให้เป็นคนดีที่สมบูรณ์ ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ นับเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จและคุณภาพของผู้บริหารและสถานศึกษา ซึ่งงานวิชาการนั้นเป็นงานหลักหรือหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เป็นภารกิจที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญและร่วมมือดำเนินการ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะต่าง ๆ ครอบคลุมด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และความสุขในการดำรงชีวิต

2.2.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการจัดเป็นการบริหารจัดการและควบคุมกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการให้กับผู้เรียนและสถานศึกษา ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการครอบคลุมตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ไปจนถึงการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้นิยามของขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 2) การพัฒนาหลักสูตร
- 3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

- 4) การนิเทศการศึกษา
- 5) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

ธนัญญา คุณสุข (2565) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน

ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้
- 2) การจัดการเรียนการสอน
- 3) การวัดผลและประเมินผล
- 4) การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 5) การนิเทศการศึกษา

ธัญญารัตน์ สังข์เมือง (2565) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

5 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ
- 2) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 3) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 4) การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 5) การวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ปรเมศวร์ ชะรอยนุช (2565) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

3 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตร
- 2) การวัดประเมินผล
- 3) การจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้

พิชญ์ แร่ทอง (2565) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

4 ด้าน ดังนี้

- 1) งานหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร
- 2) งานจัดการเรียนการสอน
- 3) งานวัดผลและประเมินผล
- 4) งานนิเทศภายใน

พริตติพร ใจดี (2565) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน

ดังนี้

- 1) การจัดการและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- 2) การบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน
- 3) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี
- 4) การประกันคุณภาพการศึกษา
- 5) การวัดและประเมินผล

ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 3) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 4) การนิเทศการศึกษา
- 5) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ศศินามณี สารักษ์ (2565) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 17 ด้าน ดังนี้

ท้องถิ่น

- 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 5) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 9) การนิเทศการศึกษา
- 10) การแนะแนว
- 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 12) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 13) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

- 15) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ชนมพรรษ เทียมดวงแข (2566) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การวัดผลประเมินผล
- 5) การนิเทศการศึกษา
- 6) การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ญาดา สุทธิ (2566) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 7 ด้าน

ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การวัดผลประเมินผลการศึกษา
- 3) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 5) การนิเทศภายในของสถานศึกษา
- 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 7) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน

ญานิภรณ์ ศรีชมภู (2566) กล่าวว่า ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 17 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 9) การนิเทศการศึกษา
- 10) การแนะแนว
- 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

- 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

- 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 17) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปิยะดา สุภารส (2566) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย
6 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การนิเทศการศึกษา
- 3) การจัดการเรียนการสอน
- 4) การวัดและประเมินผล
- 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
- 6) การวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

วรรณธนู วรรณกิจ (2566) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย
5 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การจัดการด้านการเรียนรู้
- 3) การนิเทศการศึกษา
- 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

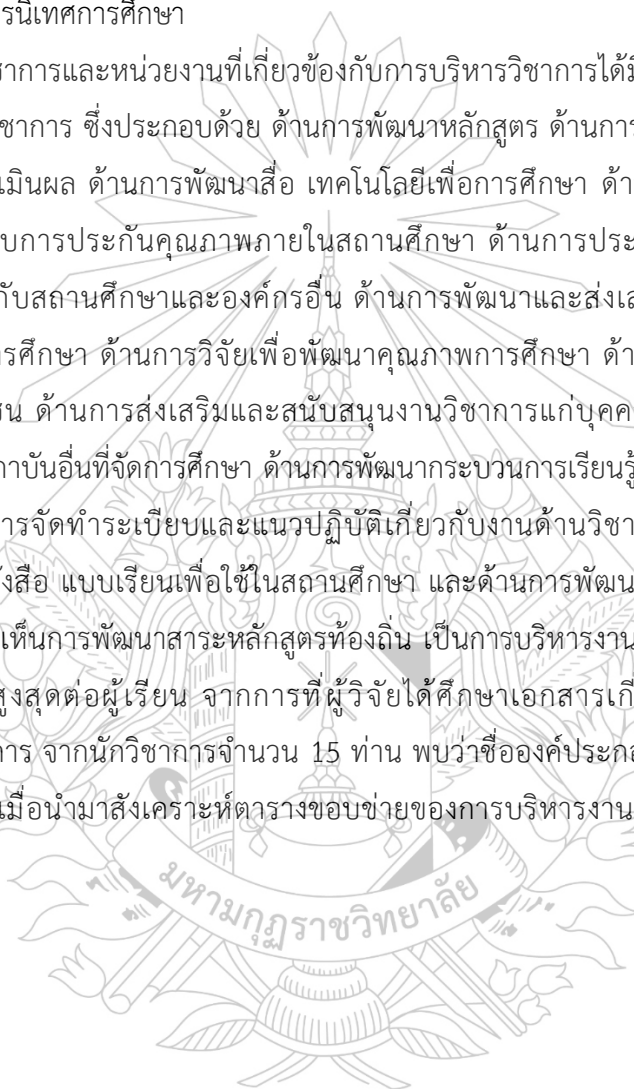
ทักษพร อรัญญา (2567) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย
7 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนาระบบการเรียนรู้
- 3) การวัดผลและประเมินผล
- 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 6) การนิเทศการศึกษา
- 7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ศิริพร จงเพลินภาพร (2567) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตร
- 2) การจัดการเรียนการสอน
- 3) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 4) การวัดผลและประเมินผล
- 5) การนิเทศการศึกษา

จากนักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการได้มีการกำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น เป็นการบริหารงานที่มุ่งให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ จากนักวิชาการจำนวน 15 ท่าน พบว่าชื่อองค์ประกอบมีความแตกต่างกัน และใช้คำที่ต่างกัน เมื่อนำมาสังเคราะห์ตารางขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการเป็นรายด้าน จึงได้ตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 การจัดกลุ่มขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

นโยบาย วงศัจำปา (2565)	ธัญญา คุณสุข (2565)	ธัญญารักษ์ สังข์เมือง (2565)	ประเมศวร์ ชะรอยนุช (2565)	พิชญานันท์ แร่ทอง (2565)	พุดตาพร ใจดี (2565)	ลักษณะ ประภา สุวรรณ สมบัติ (2565)	ศศิณามณี สารักษ์ (2565)	ชนมพรพร เทียมดวง แข (2566)	ญาดา สุทธิ (2566)	ญานันท์ ศรีชมภู (2566)	ปิยะดา สุภารส (2566)	วรรณธนา วรรณกิจ (2566)	ทักษพร อรัญญา (2567)	ศิริพร จงเพลิน นภาพร (2567)	ผลการ สังเคราะห์ ของผู้วิจัย
การพัฒนา หลักสูตร	การพัฒนา หลักสูตร และการ นำไปใช้	การพัฒนา หลักสูตร	การพัฒนา หลักสูตร	งานหลักสูตร และการ บริหารงาน หลักสูตร	การจัดการ และพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	การพัฒนา หลักสูตร ของ สถานศึกษา	การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	การพัฒนา หลักสูตร ของ สถานศึกษา	การพัฒนา หลักสูตร ของ สถานศึกษา	การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา
การวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการ เทียบโอนผล การเรียนรู้	การวัดผล และ ประเมินผล	การวัด ประเมินผล และพัฒนา คุณภาพ การศึกษา	การวัด ประเมินผล	งานวัดผล และ ประเมินผล	การวัดและ ประเมินผล	การวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการ เทียบโอนผล การเรียนรู้	การวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการ เทียบโอนผล การเรียนรู้	การวัดผล ประเมินผล	การวัดผล ประเมินผล การเรียนรู้	การวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการ เทียบโอนผล การเรียนรู้	การวัดและ ประเมินผล	การวัดและ ประเมินผล การเรียนรู้	การวัดผล และ ประเมินผล	การวัดผล และ ประเมินผล	การวัดและ ประเมินผล
การจัด การเรียนรู้ การสอนใน สถานศึกษา	การจัด การเรียนรู้ การสอน	การจัด การเรียนรู้ เพื่อพัฒนา คุณภาพ ผู้เรียน	การจัด การเรียนรู้ การสอน	งานจัด การเรียนรู้ การสอน	การบริหาร เกี่ยวกับ การเรียนรู้ การสอน	การจัด การเรียนรู้ การสอนใน สถานศึกษา	การจัด การเรียนรู้ การสอนใน สถานศึกษา	การจัด การเรียนรู้ การสอนใน สถานศึกษา	การจัด การเรียนรู้ การสอนใน สถานศึกษา	การจัด การเรียนรู้ การสอนใน สถานศึกษา	การจัด การเรียนรู้ การสอน	การจัด การเรียนรู้ การสอน		การจัด การเรียนรู้ การสอน	การจัด การเรียนรู้ การสอน
การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ การศึกษา เพื่อพัฒนา คุณภาพ ผู้เรียน		งานนิเทศ ภายใน		การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ ภายในของ สถานศึกษา	การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ การศึกษา	การนิเทศ การศึกษา
การพัฒนา และใช้สื่อ เทคโนโลยี ทาง การศึกษา	การพัฒนา สื่อและ เทคโนโลยี ทาง การศึกษา	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนา คุณภาพ ผู้เรียน			การพัฒนา และใช้สื่อ เทคโนโลยี	การพัฒนา และใช้สื่อ เทคโนโลยี เพื่อ การศึกษา	การพัฒนา และใช้สื่อ เทคโนโลยี เพื่อ การศึกษา	การพัฒนา และใช้ เทคโนโลยี เพื่อ การศึกษา	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี ทางการศึกษา	การพัฒนา และใช้สื่อ เทคโนโลยี เพื่อ การศึกษา	การพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี	การพัฒนา และใช้สื่อ เทคโนโลยี เพื่อ การศึกษา	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี ทางการศึกษา	การพัฒนา และใช้สื่อ เทคโนโลยี เพื่อ การศึกษา

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565)	ณัฐญา คุณสุข (2565)	อัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565)	ประเมศวร์ ชะรอยนุช (2565)	พิชญานันท์ แร่ทอง (2565)	พุดิศาพร ใจดี (2565)	ลักษณะ ประภา สุวรรณ สมบัติ (2565)	ศศิณามณี สารักษ์ (2565)	ชนมพรพรช เทียมดวง แข (2566)	ญาดา สุทธิ (2566)	ญาณิภรณ์ ศรีชมภู (2566)	ปิยะดา สุภาราส (2566)	วรรณธนู วรรณกิจ (2566)	ทักษพร อรัญญา (2567)	ศิริพร จงเพลิน นภาพร (2567)	ผลการ สังเคราะห์ ของผู้วิจัย
			พัฒนา กระบวนการ เรียนรู้				การพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้	การพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้	การพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้	การพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้			การพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้		การพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้
การพัฒนา ระบบ การประกัน คุณภาพ ภายในและ มาตรฐาน การศึกษา					การประกัน คุณภาพ การศึกษา		การพัฒนา ระบบ ประกัน คุณภาพ ภายในและ มาตรฐาน การศึกษา	การพัฒนา ระบบ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษา	การพัฒนา ระบบ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษา	การพัฒนา ระบบ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษา			การพัฒนา ระบบ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษา		การพัฒนา ระบบ การประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษา
							การวิจัยเพื่อ พัฒนา คุณภาพ การศึกษาใน สถานศึกษา	การวิจัยเพื่อ พัฒนา คุณภาพ การศึกษา	การวิจัยเพื่อ พัฒนา คุณภาพ การศึกษาใน สถานศึกษา	การวิจัยเพื่อ พัฒนา คุณภาพ การศึกษา	การวิจัยและ พัฒนา คุณภาพ การศึกษา		การวิจัยเพื่อ พัฒนา คุณภาพ การศึกษา		การวิจัยเพื่อ พัฒนา คุณภาพ การศึกษา
							ด้านการ พัฒนาและ ส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้			การพัฒนา และส่งเสริม ให้มีแหล่ง เรียนรู้					การพัฒนา และส่งเสริม ให้มีแหล่ง เรียนรู้
							การประสาน ความร่วมมือ ในการพัฒนา วิชาการกับ สถานศึกษา และองค์กร อื่น			การประสาน ความร่วมมือ ในการพัฒนา วิชาการกับ สถานศึกษา และองค์กร อื่น					การประสาน ความร่วมมือ ในการพัฒนา วิชาการกับ สถานศึกษา และองค์กร อื่น

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

ณัฐยา วงศ์จำปา (2565)	ณัฏฐา คุณสุข (2565)	ธันยาภรณ์ สังข์เมือง (2565)	ปรเมศวร์ ชะรอยนุช (2565)	พิรญาณ์ แร่ทอง (2565)	พุดตาพร ใจดี (2565)	ลักษณะ ประภา สุวรรณ สมบัติ (2565)	ศศินาถณ์ สารักษ์ (2565)	ชนมพรพรช เทียมดวง แข (2566)	ญาดา สุทธิ (2566)	ญาณิภรณ์ ศรีชมภู (2566)	ปิยะดา สุภารส (2566)	วรรณธนู วรรณกิจ (2566)	ทักษพร อรัญญา (2567)	ศิริพร จงเพลิน นภาพร (2567)	ผลการ สังเคราะห์ ของผู้วิจัย
							การแนะแนว			การแนะแนว					การแนะแนว
							การส่งเสริม ชุมชนให้มี ความเข้มแข็ง ทางวิชาการ			การส่งเสริม ชุมชนให้มี ความเข้มแข็ง ทางวิชาการ					การส่งเสริม ชุมชนให้มี ความเข้มแข็ง ทางวิชาการ
							การส่งเสริม และสนับสนุน งานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการ และสถาบัน อื่นที่จัด การศึกษา			การส่งเสริม และสนับสนุน งานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการ และสถาบัน อื่นที่จัด การศึกษา					การส่งเสริม และสนับสนุน งานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการ และสถาบัน อื่นที่จัด การศึกษา
		การวางแผน งานวิชาการ					การวางแผน งานด้าน วิชาการ			การวางแผน งานด้าน วิชาการ					การวางแผน งานด้าน วิชาการ
							การจัดทำ ระเบียบและ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการ			การจัดทำ ระเบียบและ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการ					การจัดทำ ระเบียบและ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการ

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

บัญชา วงศ์จำปา (2565)	บัญชา คุณสุข (2565)	บัญชา สังข์เมือง (2565)	ประเมศวร ชะรอยนุช (2565)	พิชญานันท์ แร่ทอง (2565)	พุดดาพร ใจดี (2565)	ลักษณะ ประภา สุวรรณ สมบัติ (2565)	ศศิณามณี สารักษ์ (2565)	ชนมพรพรช เทียมดวง แข (2566)	ญาดา สุทธิ (2566)	ญาณิภรณ์ ศรีชมภู (2566)	ปิยะดา สุภารส (2566)	วรรณธนา วรรณกิจ (2566)	ทักษพร อรัญญา (2567)	ศิริพร จงเพลิน นภาพร (2567)	ผลการ สังเคราะห์ ของผู้วิจัย
							ของ สถานศึกษา			ของ สถานศึกษา					ของ สถานศึกษา
							การคัดเลือก หนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ใน สถานศึกษา			การคัดเลือก หนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ใน สถานศึกษา					การคัดเลือก หนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ใน สถานศึกษา
							การพัฒนา หรือการ ดำเนินการ เกี่ยวกับ การให้ ความเห็น การพัฒนา สาระ หลักสูตร ท้องถิ่น			การพัฒนา หรือการ ดำเนินการ เกี่ยวกับ การพัฒนา สาระ หลักสูตร ท้องถิ่น					การพัฒนา หรือการ ดำเนินการ เกี่ยวกับ การให้ ความเห็น การพัฒนา สาระ หลักสูตร ท้องถิ่น

จากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และการจัดหมวดหมู่คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ผู้วิจัย นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จากแนวคิดของนักวิชาการจำนวน 15 ท่าน เพื่อมาใช้ในการศึกษาตามตารางที่ 2.5 ดังนี้

ตารางที่ 2.5 การสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งอ้างอิงที่ใช้ในการสังเคราะห์															ความถี่
	ณัฐญา วงศ์จำปา (2565)	ธัญญา คุณสุข (2565)	ธัญญารัตน์ สังข์เมือง (2565)	ประเสริฐ ขะรอยนุช (2565)	พริ้งพวง แร่ทอง (2565)	พริ้งดาพร ใจดี (2565)	ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565)	ศศิณันท์ สารักษ์ (2565)	ชนมพรพรช เทียมดวงแข (2566)	ญาติา สุทธิ (2566)	ญาณิการ์ ศรีชนม (2566)	ปิยะดา สุภารส (2566)	วรรณธนู วรรณกิจ (2566)	ทักษพร อรัญญา (2567)	ศิริพร จงเพ็ญภาพ (2567)	
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
2. การวัดและประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
3. การจัด การเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	13
4. การนิเทศ การศึกษา	✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13
5. การพัฒนา และใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13
6. การพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้				✓				✓	✓	✓	✓			✓		6
7. การพัฒนา ระบบการประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา	✓					✓		✓		✓	✓			✓		6
8. การวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพ การศึกษา								✓		✓	✓	✓		✓		5
9. การพัฒนา และส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้								✓			✓					2

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งอ้างอิงที่ใช้ในการสังเคราะห์														ความถี่	
	ณัฐญา วงศ์จำปา (2565)	ธัญญา คุณสุข (2565)	ธัญญารัตน์ สังข์เมือง (2565)	ประเมศวร์ ชะรอยนุช (2565)	พิรุณรัตน์ แร่ทอง (2565)	พริดาพร ใจดี (2565)	ลักขณไพโรจน์ สุวรรณสมบัติ (2565)	ศศิณามณี สารักษ์ (2565)	ชนมพรพรช เทียมดวงแข (2566)	ญาดา สุทธิ (2566)	ญาณิมาพร ศรีชนู (2566)	ปิยะดา สุภารส (2566)	วรรณธนู วรรณกิจ (2566)	ทักษพร อรัญญา (2567)		ศิริพร จงเพลิงนภาพร (2567)
10. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น								✓			✓					2
11. การแนะแนว								✓			✓					2
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ								✓			✓					2
13. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา								✓			✓					2
14. การวางแผนงานด้านวิชาการ								✓			✓					2
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา								✓			✓					2
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา								✓			✓					2

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งอ้างอิงที่ใช้ในการสังเคราะห์														ความถี่	
	ณัฐญา วงศ์จำปา (2565)	ธัญญฐา คุณสุข (2565)	ธัญญภารณ์ สังข์เมือง (2565)	ประเมศวร์ ชะรอยนุช (2565)	พิชญานันท์ แร่ทอง (2565)	พริดาพร ใจดี (2565)	ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565)	ศศิณานิ สารักษ์ (2565)	ชนมพรพร เพ็ญดวงแข (2566)	ญาดา สุทธิ (2566)	ญาณิมาพันธ์ ศรีชนู (2566)	ปิยะดา สุภากรส (2566)	วรรณธนู วรรณกิจ (2566)	ทักษพร อรัญญา (2567)		ศิริพร จงเพลิงนภาพร (2567)
17. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น								✓			✓					2

จากตารางที่ 2.5 ผลการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการจำนวน 15 ท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกความถี่ตั้งแต่ระดับ 13 ขึ้นไป เมื่อพิจารณาความถี่ที่สามารถสังเคราะห์ สรุปเป็นตัวแปร ได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวัดและประเมินผล 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.2.3.1 นิยามปฏิบัติการ สาระการวัด และข้อคำถามองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้กำหนดการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวัดและประเมินผล 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเปรียบเสมือนการวางรากฐานแห่งอนาคตสำหรับผู้เรียน โดยออกแบบเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม การสร้างหลักสูตรที่สามารถตอบโจทย์ทั้งด้านวิชาการและการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จะช่วยให้นักเรียนมีศักยภาพและมีความพร้อมในทุกด้าน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การที่สถานศึกษา จัดให้มีกระบวนการจัดทำ หรือปรับปรุงเนื้อหาสาระวิชาและประสบการณ์อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาหรือสาระของหลักสูตร การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดการวัดและประเมินผล และการประเมินผลหลักสูตรโดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม เพื่อปรับให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ธนัญญา คุณสุข (2565) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น โดยการวางแผน หรือวางจุดมุ่งหมายให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและผู้เรียน โดยใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาเป็นตัวช่วยในการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) กล่าวว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนงานวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน วิเคราะห์หลักสูตรสภาพแวดล้อมสถานศึกษา รวมถึงสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้

ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรด้วยกระบวนการบริหาร คุณภาพ PDCA และนำผลการประเมินนั้นมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ปรเมศวร์ ชรอยนุช (2565) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็น การกำหนดจุดมุ่งหมายและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลหลักสูตร โดยการออกแบบ หลักสูตรให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคม

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) กล่าวว่า งานหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการวางแผน จัดทำ ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร คู่มือการใช้ และกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่จัดเป็นรายวิชา หรือเนื้อหาวิชาให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นจุดหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ และพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา ปรับหลักสูตรเพื่อเตรียมให้เป็นพลเมืองที่มีความพร้อม ให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด วิเคราะห์ เรียนรู้ แบบบูรณาการสหวิชาการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การมีทักษะชีวิต และทักษะในการทำงาน

พุทธิพร ใจดี (2565) กล่าวว่า การจัดการและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากระทำสถานศึกษาร่วมกับครู โดยเริ่มจากจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตร และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง เป็นกระบวนการการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือสร้างหลักสูตร ขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของชุมชน ความต้องการของผู้เรียน และเท่าทันต่อสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจัดทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดศักยภาพสูงสุด และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย

ศศินามณี สารักษ์ (2565) กล่าวว่า การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น หลักสูตร สถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศ และชุมชนจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ชนมพรพรข เทียมดวงแข (2566) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีความสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน เป็นตัวกำหนดทิศทางการพัฒนา ผู้เรียนให้แก่ครู เพื่อให้สามารถดำเนินการพัฒนาผู้เรียนได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประกอบด้วย

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร การกำหนดหลักการ การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล การใช้หลักสูตร และการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

ญาดา สุทธิ (2566) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำ หรือพัฒนา เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของสถานศึกษานั้นให้มีความสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของสังคมและชุมชนโดยรอบสถานศึกษา

ญาณิภรณ์ ศรีชมภู (2566) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์ วิจัย จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของ สังคม มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จัดรายวิชาพื้นฐาน และวิชาเพิ่มเติมต่าง ๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ปิยะดา สุภารส (2566) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข โดยการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ และเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

วรรณนุ วรรณกิจ (2566) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความ สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละ บุคคล จัดทำหลักสูตร โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน โดยการวิเคราะห์เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดจุดมุ่งหมาย จัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ การนำ หลักสูตรไปใช้ การกำกับติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุ ตามเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด

ทักษพร อรัญญา (2567) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินการวางแผน จัดทำ ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร คู่มือการใช้และกิจกรรมต่าง ๆ

โดยสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแม่บทและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และสภาพความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับบริบทแต่ละพื้นที่นำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแม่บท โดยหลักสูตรสถานศึกษานี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา การประเมินหลักสูตร ปรับปรุงเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ศิริพร จงเพลินภาพร (2567) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรเดิมบางส่วน โดยไม่เปลี่ยนแนวคิดหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเดิมใหม่ทั้งหมด เพื่อให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดีขึ้น เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล สภาพสังคม และบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเชื่อมโยงมิติต่าง ๆ ได้แก่ การวางแผนหลักสูตร การยกย่องหลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร

จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน

2) การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญในการติดตามและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ช่วยให้ครูและผู้เรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การที่สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ กระบวนการในการวัดและประเมินผล เทคนิค วิธีการวัดผลและประเมินผล และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง การส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผล ติดตามตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล รายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ การใช้ผลการประเมินเพื่อ

ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเทียบโอนผลการเรียน

ธัญญา คุณสุข (2565) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีการประเมินผู้เรียนที่มีความหลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม การปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ การซ่อมเสริม เป็นต้น การวัดผลและประเมินผลต้องครอบคลุมการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนที่สะท้อนถึงสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นข้อมูลสำหรับผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร รวมไปถึงผู้ปกครองเพื่อให้เกิดการพัฒนาของผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) กล่าวว่า การวัดประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดระเบียบ วิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผลให้มีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ ประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติงาน และผลการเรียนตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงนำผลที่ได้จากการประเมินหรือการทบทวนในชั้นเรียนมาแก้ไขปัญหของผู้เรียนให้มีด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 และมีการติดตามผลด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนา ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผล และการนำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมแก้ไขปัญหของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปรเมศวร์ ขรอยนุช (2565) กล่าวว่า การวัดประเมินผล หมายถึง การกำหนดแนวทาง และวิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล และการสะท้อนผลจากการประเมิน

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) กล่าวว่า งานวัดผลและประเมินผล หมายถึง องค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการพิจารณาว่าผู้เรียนเกิดคุณภาพการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและมาตรฐานการเรียนรู้

พุดิตาพร ใจดี (2565) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินการเรียนรู้ ส่งเสริมครูให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริงต่อเนื่อง มีเครื่องมือการวัดที่มีมาตรฐาน เชื่อถือได้ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

ลักษณ์ประภา สุวรรณสมบัติ (2565) กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน เป็นกระบวนการที่ใช้พัฒนาผู้เรียน และเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อการทราบถึงผลการจัดการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มี

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการดำเนินการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน จะต้องมีการกำหนดระเบียบ จัดทำเอกสารหลักฐาน ดำเนินการวัดผลที่เน้นประเมินตามสภาพจริง การจัดเทียบโอนผลการเรียนตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนด และมีการพัฒนาเครื่องมือให้ได้มาตรฐาน

ศศิณามณี สารักษ์ (2565) กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบวัดและประเมินผล จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา วัดผล ประเมินผล เทียบโอน จัดให้มีการซ่อมเสริมในกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านการประเมิน อนุมัติผลการประเมินการเรียน ตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษา จัดทำระบบสารสนเทศ

ชนมพรรษ เทียมดวงแข (2566) กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อค้นหาความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน มีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นในการวัดผล การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารควรตระหนักและรับผิดชอบโดยตรง จึงควรศึกษาถึงหลักการรูปแบบการรายงาน การประเมินและกำหนดนโยบายเพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ผู้บริหารควรติดตาม ตรวจสอบการประเมินผลอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ เพื่อประโยชน์ให้ผู้เรียนที่จะได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

ญาดา สุทธิ (2566) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลการศึกษา หมายถึง การวัดผล การเรียนรู้ของนักเรียน การดำเนินงานกำหนดนโยบายการวัดและประเมินผลตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา และสอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูจัดทำ พัฒนาการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่สถานศึกษาตั้งไว้ และดำเนินการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้คำแนะนำแก่ครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ญาณิภรณ์ ศรีชมภู (2566) กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ให้เป็นไปตาม ระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียน การสอน

ปิยะดา สุภารส (2566) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง การกำหนด ระเบียบการวัด และประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แล้วนำผลที่ได้มาตีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัด และมาตรฐานสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับ ความก้าวหน้า จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงให้แก่ผู้เรียน การตัดสินผลการเรียนรวบยอดในเรื่องหรือ

หน่วยการเรียนรู้ ในรายวิชา และการวางแผนออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด

วรรณธนู วรรณกิจ (2566) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวัดผลประเมินผล และตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) ให้เป็นปัจจุบัน ใช้เครื่องมือที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน สนับสนุนให้ครูดำเนินการรวบรวมผลการจัดการเรียนรู้และรายงานผลการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และนำผลการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

ทักษพร อรัญญา (2567) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดหลักเกณฑ์ การนำไปใช้ มีการใช้เทคนิควิธีการตรวจสอบและตัดสินผลการเรียนผู้เรียน การจัดทำเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีการจัดทำระเบียบการวัดผลประเมินผลตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ครูผู้สอนมีมาตรฐานการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน มีวิธีการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง และมีการปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผลอยู่เสมอ

ศิริพร จงเพลินภาพร (2567) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง กระบวนการทดสอบนักเรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายบนหลักการพื้นฐาน 2 ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนานักเรียนและประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน จัดเก็บรวบรวมผลการวัดผลและประเมินผลเป็นข้อมูลสารสนเทศในการส่งเสริม หรือปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน และการจัดการเรียนการสอนของครู ประกอบการวางแผน กำหนดนโยบาย และดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการดำเนินการตามขั้นตอนการวัดผลและประเมินผล รวมถึงแจ้งผลการดำเนินการต่อผู้เกี่ยวข้อง

จึงสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนโดยครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีการจัดระบบสารสนเทศ มีการจัดให้มีการซ่อมเสริมในกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่าน และมีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดและประเมินผล

3) การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยออกแบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคม จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดให้มีกระบวนการจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน และจัดประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย และตรงตามความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 และมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและครูผู้สอน จัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชา โดยมีการจัดทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ธนัญญา คุณสุข (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นการลงมือปฏิบัติจริง รู้จักค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ เพื่อที่สามารถนำความรู้นั้นไปบูรณาการใช้ในการชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้ครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนอีกด้วย

ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษาและให้ความสำคัญกับความถนัด ความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก มีกระบวนการเรียนรู้ และการวัดประเมินที่มีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน ให้ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 และมีการติดตาม ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพด้านนิเทศ และแนะแนวการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ปรเมศวร์ ชรอยนุช (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดระบบนิเทศการเรียนรู้

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) กล่าวว่า งานจัดการเรียนการสอน หมายถึง การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนให้ตรงตามความสามารถ และความถนัด จัดกิจกรรมประสบการณ์ที่มีความหลากหลาย โดยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ และส่งเสริมการเรียนรู้ มีการใช้สื่อและสังคมออนไลน์ที่มีวิจารณ์ญาณมากขึ้น และมีความหมายกับ ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านั้นด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และที่สำคัญ การจัดการกระบวนการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงตัวบุคคลด้วย

พริตทาพร ใจดี (2565) กล่าวว่า การบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ กระบวนการบริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการอำนวยความสะดวกให้แก่ครูเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด และผู้เรียนพัฒนาผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน ภาษาอังกฤษ (O-NET)

ลักษณ์ประภา สุวรรณสมบัติ (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน เลือกใช้สื่อ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้อง กับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม เพื่อให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้เรียน

ศศินามณี สารักษ์ (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง จัดทำแผนการเรียนรู้ และจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ จัดการเรียนการสอนช่วยเหลือนักเรียน ใช้สื่อการเรียนการสอน และแหล่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน

ชนมพรพรช เทียมดวงแข (2566) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของครูในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย โดยมีกระบวนการตั้งแต่ การวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการสอน การใช้สื่อและ แหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม การวัดและประเมินผล สรุปและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนและ การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล/รายกรณี เพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ญาณิภรณ์ ศรีชมภู (2566) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดกิจกรรมด้านการเรียนและการสอน โดยจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ใช้สื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มีการวัดประเมินผล และส่งเสริมพัฒนาความเป็นเลิศ ของผู้เรียน

ปิยะดา สุภารส (2566) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดเนื้อหา สารและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล การฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และเกิดการใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยการจัดการเรียนการสอนผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

วรรณธนู วรรณกิจ (2566) กล่าวว่า การจัดการด้านการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับความสามารถของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และความสนใจของนักเรียน โดยวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อจัดทำแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และแผนบริการโดยครอบครัวและชุมชน (FCSP) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน

ศิริพร จงเพลีนภาพร (2567) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผ่านการใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การทดสอบ การให้คำแนะนำ และการแนะนำนักเรียน รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วม เกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้

4) การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษา จัดให้มีกระบวนการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ชี้แนะแนวทาง ให้ความช่วยเหลือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างครูกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

มีการวิเคราะห์ และวางแผน การจัดทำเครื่องมือ ดำเนินการ และติดตาม ประเมินผลเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

ธัญญา คุณสุข (2565) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่ง ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือบุคลากรทางการศึกษา และการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูผู้สอนให้มีการปรับปรุงพัฒนาตัวครูและนักเรียน ตลอดจนกระบวนการและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ตลอดจนความร่วมมือกันในการพัฒนาด้านการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ฉันทาภรณ์ สังข์เมือง (2565) กล่าวว่า ด้านการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน ส่งเสริม และสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การกำหนดแนวทาง และจัดระบบงานนิเทศในสถานศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ให้ความช่วยเหลือ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ทั้งในและนอกสถานศึกษา แนะนำ การปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ของครู รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวិชาการร่วมกับ ชุมชนและองค์กรอื่นๆ เพื่อให้จัดการเรียนรู้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาและเพื่อให้ ผู้เรียนมีด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 มีการติดตาม ปรับปรุงการนิเทศด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

พริญาณ์ แร่ทอง (2565) กล่าวว่า งานนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการจัดบริหาร การศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษา เพื่อปรับปรุงการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของ การศึกษา การนิเทศจะเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นศาสตร์เพราะเป็นปรัชญาที่แสวงหาความจริง ความรู้และคุณค่าในสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และเป็นศิลป์เพราะต้องอาศัยเทคนิควิธี และมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นติดต่อประสานงานการจูงใจ เพื่อการเปลี่ยนแปลงไป สู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา

ลักษณ์ประภา สุวรรณสมบัติ (2565) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการ บริหารจัดการศึกษา เพื่อชี้แนะ ปรับปรุง และร่วมมือกับคุณครูในจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยสร้างความตระหนักให้กับคุณครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจ และมีส่วนร่วมในกระบวนการการนิเทศการศึกษา รวมถึงติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา ให้มีคุณภาพ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

ศศิณามณี สารักษ์ (2565) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล เป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ จัดระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง

ชนมพรพรช เทียมดวงแข (2566) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือครู เพื่อปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อจัดกิจกรรมอื่น ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพของครูด้วยกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและมีการวางแผน

ญาดา สุทธิ (2566) กล่าวว่า การนิเทศภายในของสถานศึกษา หมายถึง การที่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วม เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เกิดความร่วมมือ ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ เพื่อให้สถานศึกษาพึ่งตนเองในทางวิชาการ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิด การค้นคว้า การแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ การสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างครูและนักเรียน มุ่งช่วยเหลือครูให้แก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน โดยยึดความสำเร็จของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ญาณิภรณ์ ศรีชมภู (2566) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ และกระบวนการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ปิยะดา สุภารส (2566) กล่าวว่า ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ ซึ่งการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและครูผู้สอน

วรรณธนู วรรณกิจ (2566) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างความรู้ ความเข้าใจ และร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และสามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษพร อรัญญา (2567) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ให้คำแนะนำ คำปรึกษาช่วยเหลือ เสริมสร้างความตระหนัก และให้กำลังใจแก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจในกระบวนการนิเทศภายในเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ในความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดระบบดำเนินการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษานั้น มีการกำหนด

เป้าหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนดำเนินการนิเทศวิชาการในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา ครูผู้สอน และสถานศึกษา มีการประเมินผลกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดระบบการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่น และเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ศิริพร จงเพลินนภาพร (2567) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการปรับ วางแผน แนะนำ เสริมแรง ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบในรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือ และจัดเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพ พัฒนาสมรรถภาพที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาและนักเรียนโดยตรง บรรลุจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา

จึงสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อศึกษานับเป็นการเปิดโลกทัศน์ใหม่ของการเรียนรู้ ที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และสร้างความเข้าใจในเนื้อหาวิชา โดยสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายนอกจากจะทำให้การเรียนการสอนมีความน่าสนใจมากขึ้นแล้วยังช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการทำงานร่วมกันของผู้เรียนในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลายท่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) กล่าวว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์คุณภาพ จัดหา เลือกใช้ และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสำหรับการออกแบบและส่งเสริมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ การประเมินผลการใช้และการจัดเก็บรักษา และการซ่อมบำรุงอย่างเป็นระบบ

ธนัญญา คุณสุข (2565) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้การบวนการสอนครูบรรลุผลได้อย่างง่ายดายโดยการผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีนั้นให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนเพียงพอให้ครูอาจารย์สามารถนำไปใช้และเลือกใช้ได้ตามความถนัดและเหมาะสม เกิดการเรียนรู้

ที่ง่ายขึ้น ดังนั้นสื่อควรเน้นตั้งแต่เริ่มจัดทำ จัดหา จากท้องถิ่นจนถึงการพัฒนาต่อยอดให้มีความทันสมัยเป็นปัจจุบัน

ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) กล่าวว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ ผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมถึงอำนวยความสะดวกให้ครูและผู้เรียน ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย มีวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 และมีประเมิณผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA เพื่อพัฒนาและปรับปรุงสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พุดิตาพร ใจดี (2565) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการพัฒนาสื่อ และเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ลักษณ์ประภา สุวรรณสมบัติ (2565) กล่าวว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นกิจกรรมงานวิชาการที่สำคัญอีกงานหนึ่ง ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริม จัดสรรให้ครูผลิตและพัฒนา นวัตกรรมทางการศึกษา เทคโนโลยีที่มีความทันสมัย หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และมีการประเมิณผลการสร้างและพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงมีการรวบรวมแหล่งสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ศศิณามณี สารักษ์ (2565) กล่าวว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบายพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษา นิเทศ ติดตาม และประเมิณผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้ และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ชนมพรพรช เทียมดวงแข (2566) กล่าวว่า การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง วิธีการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจะต้องมีกระบวนการออกแบบ พัฒนา และตรวจสอบประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้สื่อที่มีความทันสมัยและมีคุณภาพสำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และมีการเก็บรักษาสื่อไว้เพื่อให้ใช้งานได้อย่างคุ้มค่า

ญาดา สุทธิ (2566) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อ การเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียน สนับสนุนแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

และส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น

ญาณิภรณ์ ศรีชมภู (2566) กล่าวว่า การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การจัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์ และรวบรวมแหล่งสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นห้องสมุด IT เพื่อเป็นแหล่งสืบค้น นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้ และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ปิยะดา สุภารส (2566) กล่าวว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี หมายถึง สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ที่สร้างขึ้น หรือพัฒนาจากเดิมให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เพื่อช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ชุดฝึก ชุดการเรียนรู้ ชุดการสอน แบบฝึกทักษะ การฝึกชุดฝึกทักษะการเรียนรู้ บทเรียนสำเร็จรูป

วรรณธนู วรรณกิจ (2566) กล่าวว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริม และพัฒนาการให้บริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับนักเรียน รวมทั้ง สนับสนุนการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรม ตลอดจนเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูบุคลากรจัดทำวิจัย และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนในแต่ละบุคคล

ทักษพร อรัญญา (2567) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา สรรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอน จัดหาหรือจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการศึกษา มีห้องคอมพิวเตอร์สอน โดยมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระบบคัดเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูสามารถใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ การจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและใช้แบบเรียนสำเร็จรูปในการสอน มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

ศิริพร จงเพลินนภาพร (2567) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การวางแผนจัดหาวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบเครือข่าย ให้เอื้อต่อการให้บริการกับครู นักเรียน และประชาชนทั่วไป รวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับครูในการใช้และผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ให้มีความสอดคล้องตามหลักสูตรสถานศึกษา ตลอดจนมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรม และพัฒนาต่อยอดให้มีความทันสมัยเป็นปัจจุบัน

จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบาย วางแผนจัดหา และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา รวมทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ

จากการสังเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวัดและประเมินผล 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แต่ละองค์ประกอบสรุปนิยามปฏิบัติการและสาระการวัดได้ดังตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหาของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด	ข้อคำถาม
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา		
การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์	1) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น 2) การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน	1) ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น 2) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกัน

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด	ข้อคำถาม
พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน	3) วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน 4) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร 5) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 6) การนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน	วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง ขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกัน วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา และความต้องการของผู้เรียน เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 4) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร 5) ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษาของท่านนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 6) ท่านกำหนดให้มีการนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด	ข้อคำถาม
2. การวัดและประเมินผล		
การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน โดยครอบคลุมด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีการจัดระบบสารสนเทศ มีการจัดให้มีการซ่อมเสริมในกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่าน และมีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดและประเมินผล	1) การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ 2) เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน 3) ครอบคลุมด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ 4) มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน 5) มีการจัดระบบสารสนเทศ 6) มีการจัดให้มีการซ่อมเสริมในกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่าน 7) มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตาม	1) ท่านกำหนดให้มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ 2) ท่านกำหนดให้เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน 3) ท่านกำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ 4) ท่านกำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน 5) ท่านกำหนดให้มีการจัดระบบสารสนเทศสำหรับงานวัดและประเมินผล 6) ท่านกำหนดให้มีการจัดการซ่อมเสริมในกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่าน 7) ท่านกำหนดให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐาน

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด	ข้อคำถาม
	ระเบียบการวัดและประเมินผล	การศึกษาตามระเบียบการวัดและประเมินผล
3. การจัดการเรียนการสอน		
กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้	1) กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) กำหนดวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน 3) มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้	1) ท่านกำหนดให้มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ท่านกำหนดให้มีการกำหนดวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน 3) ท่านกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้
4. การนิเทศการศึกษา		
การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงและ	1) การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ	1) ท่านสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด	ข้อคำถาม
พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง	เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง	เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น 2) ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง
5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา		
การกำหนดนโยบาย วางแผน จัดทำ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดหา พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความหลากหลายเหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา รวมทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ	1) การกำหนดนโยบาย วางแผน จัดทำ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความหลากหลายเหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา 2) การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ	1) ท่านกำหนดนโยบาย วางแผน จัดทำ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความหลากหลายเหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา 2) ท่านส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ

2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นองค์กรทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้นตามนโยบายปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล โดยแบ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่

ของแต่ละจังหวัด ครอบคลุมอำเภอ มีการยึดหยุ่นในการจัดตั้ง ยุบเลิก และบริหารจัดการ ซึ่งเน้นการกำกับดูแล ส่งเสริม และประสานงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในท้องที่จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตั้งอยู่เลขที่ 473 หมู่ที่ 2 ถนนมะลิวัลย์ ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 84 โรงเรียน จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โดยมีโครงสร้างการบริหาร วิทยาลัยน์ พันธกิจ ค่านิยม เป้าประสงค์ จุดเน้น แนวทางและกลยุทธ์ แนวทางและกลยุทธ์ แนวทางการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ กระบวนการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ และเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

2.3.1 โครงสร้างบริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น แบ่งการบริหารงานออกเป็น 9 กลุ่ม และ 1 หน่วย ดังนี้

- 1) กฎหมายและคดี
- 2) กลุ่มนโยบายและแผน
- 3) กลุ่มนิเทศ ติดตามฯ
- 4) กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์
- 5) กลุ่มบริหารงานบุคคล
- 6) กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 7) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 8) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลฯ
- 9) กลุ่มอำนวยการ
- 10) หน่วยตรวจสอบภายใน

และแบ่งการบริหารงาน 84 โรงเรียนออกเป็น 11 สหวิทยาเขต ดังนี้

- 1) สหวิทยาเขตเมืองขอนแก่น
- 2) สหวิทยาเขตแก่นนครราชพฤกษ์
- 3) สหวิทยาเขตกัลยาณมิตร
- 4) สหวิทยาเขตปราสาทพญาไฟ
- 5) สหวิทยาเขตอุดมคงคาคีรี
- 6) สหวิทยาเขตหนองสองห้อง-พล
- 7) สหวิทยาเขตวงศิลาทอง
- 8) สหวิทยาเขตพระธาตุขามแก่น

9) สหวิทยาเขตน้ำพอง-กระนวน

10) สหวิทยาเขตเวียงเรือคำ

11) สหวิทยาเขตชุมแพ-ม่านชมพู

2.3.2 วิสัยทัศน์

องค์กรแห่งนวัตกรรม นำคุณภาพการศึกษา พัฒนาการเรียนรู้สู่อาเซียน

2.3.3 พันธกิจ

- 1) จัดการศึกษาเพื่อเริ่มสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
- 3) พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะอาชีพและทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล
- 4) สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- 5) พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ
- 6) พัฒนาศถานศึกษาให้มีความปลอดภัย จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
- 7) ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0

2.3.4 ค่านิยม

มีมาตรฐาน บริการเป็นเลิศ ก่อเกิดนวัตกรรม

2.3.5 เป้าประสงค์

- 1) ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

- 2) ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษา และอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 3) ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่ม และสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตร มีคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมืองพลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากล นำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- 4) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยีได้รับการพัฒนาศักยภาพตามสมรรถนะวิชาชีพและสมรรถนะในศตวรรษ ที่ 21 รวมทั้ง มีจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ และมีจิตวิญญาณความเป็นครู
- 5) ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุกกันดาร ได้รับการศึกษาทั่วถึง เท่าเทียม และ มีคุณภาพ เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคันได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 6) ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคาม 9 รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่าง ๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM 2.5 การค้ามนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และ ร่องรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
- 7) สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 8) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา เป็นองค์กรที่ยืดหยุ่น มีความสมดุลในการบริหารจัดการ เชิงบูรณาการ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

2.3.6 จุดเน้น

จุดเน้นที่ 1 ด้านการประกันคุณภาพ

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

2) พัฒนา ส่งเสริม ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ

3) ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน บริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแสวงหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับเพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

4) เพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และปรับกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) และวิถีชีวิตโดยใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน

จุดเน้นที่ 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1) ทบทวนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรฐานสมรรถนะ

2) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาตามศักยภาพ

4) ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาที่มีความพร้อม ให้นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นสมรรถนะไปใช้ตามศักยภาพของสถานศึกษา ให้สามารถออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการและบริบท

5) พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่เหมาะสมตามช่วงวัย สามารถจัดการตนเอง มีการคิดขั้นสูง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถจัดระบบและกระบวนการทำงานของตนเอง และทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีม เป็นพลเมืองที่ดี มีศีลธรรม และอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน รวมทั้งมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

6) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การมีอาชีพ มีงานทำ และส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

7) ส่งเสริม และพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียน ให้ควบคู่การเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งส่งเสริมการนำระบบธนาคารหน่วยกิตมาใช้ในการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียนในสถานศึกษา

8) ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

9) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์ กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning) มีการวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for learning) เพื่อให้เกิดสมรรถนะกับผู้เรียนทุกระดับ

จุดเน้นที่ 3 ด้านโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการทางการศึกษา

1) ส่งเสริมผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนให้ได้รับโอกาสในการเข้ารับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและเสมอภาค

2) พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็งมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3) ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ให้เกิดกออกกลางคัน ให้ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

4) พัฒนาผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษให้มีอัตลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม เพื่อสร้างมาตรฐาน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้เป็นเด็กดี คีนสุ่สังคม

5) ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีมาตรการและสร้างระบบดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา จากภัยพิบัติ ภัยคุกคามทุกรูปแบบ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

6) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน พร้อมเสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยอย่างเข้มข้นให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา จากโรคภัยต่าง ๆ ภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ

7) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าถึงโอกาส ความเสมอภาค และได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะสำหรับการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ

8) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

9) ส่งเสริมเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และจัดหาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้ การฝึกอาชีพ เพื่อให้มีทักษะในการดำเนินชีวิตสามารถพึ่งตนเองได้

10) เร่งแก้ปัญหากลุ่มผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา พัฒนาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ให้กับผู้เรียนทุกระดับ รวมทั้งลดความเครียดและสุขภาพจิตของผู้เรียน

11) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคลเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะการดูแลและป้องกันไม่ให้นักเรียนหลุดออกจากระบบการศึกษา และช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบ

จุดเน้นที่ 4 ด้านทักษะภาษา

1) ส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนมีทักษะด้านภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สู่การประกอบอาชีพ

2) ส่งเสริม สนับสนุนครู ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะด้านภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้และจำนวนผู้เข้าสอบตามกรอบสมรรถนะทางภาษา CEFR

3) ส่งเสริม สนับสนุนศูนย์ HCEC เพื่อเป็นสถานที่บริการครบวงจรในการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศ

4) ส่งเสริม สนับสนุน ศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะด้านภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือปฏิบัติงานและการบริหารจัดการ

จุดเน้นที่ 5 ด้านทักษะเทคโนโลยี ดิจิทัล

1) ส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เหมาะสมตามช่วงวัย

2) ส่งเสริม สนับสนุนครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการ

3) ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการ

4) เพิ่มประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

5) สร้างภูมิคุ้มกัน การรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal)

6) นำเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

7) มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ทุกระดับ

จุดเน้นที่ 6 ด้านทักษะอาชีพนวัตกรรม

- 1) การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
- 2) การเสริมสร้างทักษะอาชีพและการมีงานทำ
- 3) การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สาขาวิชาชีพในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา
- 4) การพัฒนานวัตกรรมเพื่อชุมชนสู่อาชีพ
- 5) การเสริมสร้างอาชีพสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา

จุดเน้นที่ 7 ด้านองค์กรภควันตภาพวิถี

- 1) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดหา และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงานและการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และโรงเรียนในสังกัดอย่างเป็นระบบ โดยมีช่องทางการสื่อสารออนไลน์ของผู้รับบริการ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการในหน่วยงาน รวมถึงการพัฒนาระบบการรับส่งข้อมูลข่าวสารด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ง่ายต่อการใช้งานสามารถใช้งานได้ทุกที่ ทุกเวลา ประกอบด้วย 1) ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ 2) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการ 3) การรับส่งข้อมูลข่าวสารด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
- 2) ส่งเสริม สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ โดยการพัฒนาแพลตฟอร์มเครือข่ายเพื่อให้สามารถดำเนินการได้สะดวก รวดเร็ว และตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งาน มีกระบวนการจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) ที่มีคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร เพื่อให้สามารถจัดการข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ประกอบด้วย 1) การสร้างแพลตฟอร์มเครือข่าย 2) การจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) ที่มีคุณภาพ 3) การจัดการข้อมูลประกอบการตัดสินใจ
- 3) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการตรวจสอบและประเมินผลเพื่อพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และโรงเรียนในสังกัดด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงาน และสะท้อนผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมถึงการนำข้อเสนอแนะจากการสะท้อนผลมาปรับปรุงพัฒนางานอยู่เสมอ ประกอบด้วย 1) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ประเมินผลการดำเนินงาน 2) การสะท้อนผลการดำเนินงานสู่การพัฒนา
- 4) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ขับเคลื่อนการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และโรงเรียนในสังกัดสู่องค์กรภควันตภาพวิถี โดยการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของบุคลากรด้วยกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้

บุคลากรมีสมรรถนะด้านดิจิทัล และสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานได้ รวมถึงการจัดการทรัพยากรด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่ท้าทายได้ ประกอบด้วย 1) การพัฒนา สมรรถนะด้านดิจิทัลของบุคลากร 2) การจัดการทรัพยากรที่มุ่งเน้นสู่เป้าหมาย

5) พัฒนาการจัดโครงสร้างของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และโรงเรียนในสังกัดให้มีอิสระมากขึ้นเพื่อนำสู่องค์กรภวันตภาพวิถิ โดยการมีเครือข่ายการสื่อสารในองค์กรที่สะดวก รวดเร็ว การปรับโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสมกับบริบท และกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้เป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ร่วมกัน ประกอบด้วย 1) เครือข่ายการสื่อสารในองค์กร 2) การปรับโครงสร้าง องค์กรที่เหมาะสมกับบริบท 3) การกระจายอำนาจการตัดสินใจ

6) พัฒนาแบบแผน ค่านิยมขององค์กรที่มีกลไกและแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และโรงเรียนในสังกัดนำสู่การปฏิบัติโดยการส่งเสริมให้บุคลากรสร้างและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นตัวอย่างที่ดีและสามารถเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้ ประกอบด้วย 1) กลไกและแนวปฏิบัติสู่องค์กรภวันตภาพวิถิ 2) การสร้างนวัตกรรม เชิงสร้างสรรค์

2.3.7 แนวทางและกลยุทธ์

แนวทางและกลยุทธ์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น นำไปใช้ในการขับเคลื่อน เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ตามที่กำหนดนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นได้นำรูปแบบการเป็นองค์กรชั้นนำในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพด้วยนวัตกรรม SIAO SMART+ Model สู่การปฏิบัติโดยอาศัย การพัฒนานวัตกรรมสู่องค์กรภวันตภาพวิถิการออกแบบและพัฒนาแนวคิดจากนวัตกรรม SIAO Model ซึ่งต่อมาได้พัฒนาต่อยอดมาเป็น SIAO SMART Model สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่ได้ดำเนินการขับเคลื่อนมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2563 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 ตามลำดับ โดยทุกคนในองค์กรหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเชื่อร่วมกัน มองเห็นภาพความสำเร็จร่วมกัน และเข้าใจความหมายของคำว่า เสี่ยว ที่เป็นภาษาอีสานที่บ่งบอกความเป็นเพื่อนรัก เพื่อนแท้เกื้อกูลช่วยเหลือกัน ไม่ทอดทิ้งกัน อันเป็นรากเหง้าวัฒนธรรมคนท้องถิ่นอีสาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

- 1) S: Sufficiency คือ ความพอเพียง
- 2) E: Economy Philosophy คือ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) I: Involvement คือ การมีส่วนร่วม
- 4) A: Achievement คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์
- 5) O: Organization คือ การจัดการองค์กร

ทั้งนี้ การดำเนินงานด้วยนวัตกรรม SIAO SMART Model ซึ่งมีความหมายในภาพรวมว่าเป็นผู้ดี เก่ง ทรงภูมิ มีคุณธรรม จริยธรรม ทึ่งดงาม ทั้งตนเองและเพื่อนรักเพื่อนแท้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) S: Standard คือ มีมาตรฐาน
- 2) M: Moral คือ มีคุณธรรม
- 3) A: Attainment คือ นำคุณภาพ
- 4) R: Reasoning คือ มีภูมิคุ้มกัน
- 5) T: Technology คือ รู้เท่าทันเทคโนโลยี

ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้ออกแบบนวัตกรรมที่พัฒนาแนวคิดและกรอบการดำเนินงานจาก SIAO SMART Model ตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) กับทิศทางที่จะพัฒนาการศึกษาในมิติต่าง ๆ ทั้งในมิติด้านสังคมและมิติด้านการบริหารจัดการภาครัฐ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาล ซึ่งได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อประชากรให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและมีคุณภาพมาพัฒนาต่อยอดเป็น SIAO SMART+ Model เพื่อพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และสถานศึกษาในสังกัด

จากการพิจารณาปัจจัยนำเข้า (Input) คือ การจัดองค์กร (O : Organization) ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์) โครงสร้างองค์กรที่มีความยืดหยุ่น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และสหวิทยาเขต) กระบวนการปฏิบัติงาน (เครื่องมือ, วิธีการ) บุคลากร (ทรัพยากรบุคคล) งบประมาณที่มีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ ส่วนกระบวนการ (Process) ที่ใช้ในการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (S : Sufficiency Economy Philosophy) ด้วยหลัก 2 เงื่อนไข 3 หลักการ 4 มิติ ที่ใช้ความเข้าใจ การเข้าถึง และการพัฒนา โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วม (I : Involvement) ของเครือข่ายความร่วมมือในสหวิทยาเขต และสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งด้วยกระบวนการ PLC -KKsec Model เพื่อสร้างนวัตกรรมและการใช้ทรัพยากร บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยมุ่งหวังความสำเร็จที่เป็นผลผลิต (A : Achievement) ที่ประสบความสำเร็จของครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลโดยตรงกับจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการประกันคุณภาพ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียม การเข้าถึง บริการทางการศึกษา ด้านทักษะภาษา ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านทักษะอาชีพ (ทักษะชีวิตและทักษะ, อาชีพ) และด้านองค์กรภักดีภาพวิถี (การบริหารจัดการ)

2.3.8 แนวทางและกลยุทธ์แนวทางการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นเครื่องมือและกรอบทิศทางสำคัญในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เชื่อมโยงสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 นโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568 และนโยบายเร่งด่วน (Quick Win) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายจังหวัดขอนแก่น และนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เพื่อให้การบริหารแผนสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการทางการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตอบสนอง นโยบายและจุดเน้นการพัฒนาการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จึงกำหนดแนวทาง ที่สำคัญในการนำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประสานสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.3.9 กระบวนการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนา การศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ นโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

1.1) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตามนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นและหน่วยงานต้นสังกัด

1.2) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละพื้นที่ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และการบูรณาการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้จัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ จุดเน้นนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568 และนโยบายเร่งด่วน (Quick Win) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 นโยบายจังหวัดขอนแก่น และนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในส่วนของกลุ่มต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และสทศทช.เขต ดังนี้

2.1) งบประมาณตามความจำเป็น ความสำคัญเป็นพื้นฐาน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการโรงเรียนในสังกัดตามภาระงาน และการติดตามพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2) งบประมาณเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพ การบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนารูปแบบการเป็นองค์กรชั้นนำในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้กลุ่มและโรงเรียนภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ดำเนินการตามนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ นโยบายสำคัญของ กระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายและจุดเน้นของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามบริบท ภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้ Best Practice ปรากฏหรือปฏิบัติแล้วเป็นเลิศและประสบความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมที่สามารถให้หน่วยงาน/บุคลากรในสังกัดและ หน่วยงานอื่นนำไปปรับใช้หรือประยุกต์ใช้เพื่อให้การดำเนินงาน ผลงาน ประสบความสำเร็จและเป็นเลิศและเป็นที่ยอมรับ ดังนี้

(1) โครงการ/กิจกรรม เป็นโครงการที่ต้องผลักดันคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นลำดับแรกอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายที่ส่งผลต่อนโยบายจุดเน้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายและจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และเป้าหมายการให้บริการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นองค์กรชั้นนำในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ได้แก่ การประกันคุณภาพ นักเรียนในทุกระดับ สร้างโอกาสความเสมอภาค และความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการทางการศึกษา การเสริมสร้างนักเรียนให้มีความเข้มแข็งด้านทักษะภาษา เทคโนโลยี ดิจิทัล และทักษะด้านอาชีพวินัยวิถี และการเป็นองค์กรภาคีพันธมิตรภาพวิถีเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งพัฒนาศักยภาพครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมุ่งสู่ Thailand 4.0

(2) โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับบริบทและศักยภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งส่งเสริม

นักเรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ทันต่อกระแส การเปลี่ยนแปลงของโลก ส่งเสริมนักเรียนได้ฝึกทำโครงการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด พัฒนาสู่การประกอบอาชีพในอนาคต

(3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้จัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมตามความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2568)

จากการศึกษาสภาพพื้นที่และบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สรุปได้ว่า เป็นพื้นที่การศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและมีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนในสังกัดมีความหลากหลายทั้งด้านขนาด บริบทชุมชน และทรัพยากรทางการศึกษา โดยอยู่ภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ นโยบาย และจุดเน้นด้านการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของหน่วยงานต้นสังกัด ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน อย่างไรก็ตามจากบริบทเชิงพื้นที่และผลการดำเนินงานด้านการศึกษา พบว่ายังมีโอกาสในการต่อยอดและพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบูรณาการทรัพยากร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการขับเคลื่อนงานวิชาการให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา บริบทพื้นที่ และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลกในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ความสามารถในการจัดการเรียน อยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลกในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การพัฒนาสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก 3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

มัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการกับ
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.291-0.700 และ 4) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก อย่างมี
ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ตัว ได้แก่ ความเพียงพอของสื่อ นวัตกรรมเพื่อ
การศึกษา และการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1
ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน
และด้านผู้ปกครองและชุมชนอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพ
ประจำตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า งานหลักสูตรและ
การบริหารงานหลักสูตร งานการจัดการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานนิเทศภายใน
สถานศึกษา งานวิจัยในชั้นเรียน งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และงาน
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และ 3) ปัจจัยที่มีส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผล
ต่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครอง
และชุมชน ส่งผลทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

กิตติชัย อัจฉา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร
ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยการบริหารโรงเรียน
พบว่า จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่งโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของ
โรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน
พบว่า จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
โดยรวมไม่แตกต่างกัน 5) ปัจจัยการบริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์

ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก 6) ปัจจัยการบริหารโรงเรียนที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหาร โรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านภาวะผู้นำ) ด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 7) การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารโรงเรียน จำนวน 3 ด้าน คือ (1) ด้านภาวะผู้นำ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ใช้หลัก เหตุผลในการบริหารงานในโรงเรียน (2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมีระบบ บัญชี และวิธีการต่าง ๆ ในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน มีการวางแผนการใช้งบประมาณ ให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐาน และ (3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน

แคทรียา บุตรศรีผา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยทางการบริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยทางการบริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านงบประมาณ 2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่งโดยรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 5) ปัจจัยทางการบริหารและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร และด้านผู้ปกครองและชุมชน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวม ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 7) ในการวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางยกระดับปัจจัยทางการบริหาร 3 ด้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ดังนี้ คือ (1) ด้านครูผู้สอน ครูผู้สอนควรเป็นครูคุณภาพ เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ทั้ง Onsite และ Online และเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถขับเคลื่อน

กระบวนการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง มีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 (2) ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารควรเข้าใจโลกของการเปลี่ยนแปลง และผู้บริหารต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการพัฒนาคนคว่ำ แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาด้านต่าง ๆ เป็นต้นแบบให้กับครูและนักเรียน
 (3) ด้านผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองและชุมชนควรคอยสอดส่อง ดูแล สนับสนุนด้านงบประมาณด้านเวลา สื่อการเรียน และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน

โชติรส จิโนรส และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า
 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากและมากที่สุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) สมการพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านสภาพแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐญา วงศ์จำปา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน ด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา 3) ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .871 และ 4) ทุกปัจจัยคัดสรรส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา และร่วมกันทำนายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 77.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นงนุช อินทรโคกสูง และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.61-1.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านงบประมาณ ด้านสื่อและเทคโนโลยี และด้านครูผู้สอน ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ทั้ง 6 ปัจจัย โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนส่งผลอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยอาคารสถานที่ ปัจจัยงบประมาณ ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ปรีชา ตุ่มโท และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยนาท ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.64) 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.59) 3) ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.66-0.73 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยงบประมาณ ปัจจัยวัสดุ อุปกรณ์ สื่อและเทคโนโลยี ปัจจัยผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยครูผู้สอน ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ร้อยละ 66.00

พิรญาณ์ แร่ทอง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากับระดับการบริหารงานวิชาการของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) การสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มี 4 ปัจจัย คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้ปกครองและชุมชน และด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ตามลำดับ

จิรวุฒน์ อามุกะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และ 5) ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการกับ ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ญาดา สุทธิ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านชุมชนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) สมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการ การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

นิติธร ทังทอง และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ มี 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านเทคโนโลยีการศึกษา 2) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการ ทุกปัจจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีขนาดความสัมพันธ์ .355 ถึง .724 และ 4) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยผู้ปกครองและชุมชน สามารถร่วมกันทำนายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ ร้อยละ 58

นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา และด้านผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ 2) ระดับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการจัด การเรียนการสอนในสถานศึกษา ผลการวัดผลและประเมินผล ผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา ผลการนิเทศการศึกษา ผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา และผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัย ด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.872 สามารถพยากรณ์ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 76.00

สรารัตน์ ปลอดทอง และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย คือ ด้านผู้ปกครองและชุมชนโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .39 ด้านผู้บริหาร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .24 ด้านครูผู้สอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .33 และด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .34 2) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .35 และ 4) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ และด้านผู้ปกครองและชุมชน สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ได้ร้อยละ 74 ปัจจัยทุกด้านสามารถทำนายการบริหารงาน วิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ. 05

กฤตภาส หลวงจอก และคณะ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน

วิชาการของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านงบประมาณ 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวก และ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผล ได้แก่ ด้านครู ด้านงบประมาณ ด้านบรรยากาศ และด้านผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ได้ร้อยละ 81

ขวัญเรือน โยคะสัย และสุเทพ เมย์โสง (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ประกอบด้วย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 2) ประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา การประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 3) ปัจจัย พยากรณ์ของการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พยากรณ์ทั้ง 6 ตัวแปร และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ ระหว่าง 0.112-0.544 และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงไป ต่ำ ดังนี้ ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลางไปในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และต่ำที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม และ 4) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้าน ผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เรียงตามลำดับ ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.6244 มีอำนาจพยากรณ์ ได้ร้อยละ 38.98 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.2620

อัญจรวดี จันทรภักดี และคณะ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงาน วิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มากที่สุด 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นตัวแปรต้น มีความสัมพันธ์กันเองอยู่ระหว่าง .236 ถึง .871 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีของ การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ดังนี้ ด้านผู้บริหาร และด้านครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ .518 และ .450 ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ชุดนี้ร่วมกันสามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ได้ร้อยละ 76.60 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .12542

ธมนวรรณ พวงจิตร และสมนึก การ์เวท (2568) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านผู้ปกครองและชุมชนมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ตัวแปรพยากรณ์ ที่ดีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ดังนี้ ด้านครู ด้านผู้ปกครองและชุมชน และด้านผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .759 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ชุดนี้ร่วมกันสามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 2 ได้ร้อยละ 57.60 และมีความคลาดเคลื่อน มาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .226

นิษรา พรสุริวงษ์ และคณะ (2568) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านอาคารสถานที่ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร ด้านงบประมาณ โดยทั้ง 6 ปัจจัยดังกล่าว ร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 86.70

ปัญญา ศรศิริ และคณะ (2568) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.49) 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.40) 3) ปัจจัยทั้งหมดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.66-0.74 และ 4) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ผู้สอน งบประมาณ และสื่อเทคโนโลยีส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 70

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Joshua Anihanya & Marcel P. Agah (2021) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการบูรณาการเทคโนโลยี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนจากโรงเรียนที่มีการบูรณาการเทคโนโลยีในระดับสูงจะมีส่วนร่วมทางวิชาการในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญมากกว่านักเรียนจากโรงเรียนที่มีการบูรณาการเทคโนโลยีในระดับต่ำ นอกจากนี้ นักเรียนจากโรงเรียนที่มีการบูรณาการเทคโนโลยีในระดับสูงยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญมากกว่านักเรียนจากโรงเรียนที่มีการบูรณาการเทคโนโลยีในระดับต่ำเช่นกัน สรุปได้ว่าการบูรณาการเทคโนโลยีมีความสำคัญอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียน และยังช่วยลดความแตกต่างทางเพศของนักเรียนได้อีกด้วย การศึกษานี้แนะนำให้มีการฝึกอบรมเพิ่มเติมสำหรับครู จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการบูรณาการเทคโนโลยี และสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ และผู้พัฒนาโปรแกรมซอฟต์แวร์เพื่อสร้างแอปพลิเคชันด้านการศึกษาดัง ๆ

M. T. Karimian (2023) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ประสบการณ์กับคณาจารย์ (เช่น รายวิชา หลักสูตร โครงการเรียนในชั้นเรียน การวางแผนอาชีพ การให้ข้อเสนอแนะ การสื่อสารนอกชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็นและการวิพากษ์ผลงานทางวิชาการ การทำงานตามมาตรฐานและความคาดหวังของผู้สอน และการทำโครงการวิจัย) รวมถึงประสบการณ์กับสิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัย (เช่น ห้องพักผ่อนใน

มหาวิทยาลัย กิจกรรมวัฒนธรรมหรือสังคม การบรรยายหรือการเสวนา ห้องปฏิบัติการเรียนรู้หรือ ศูนย์การเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสันตนาการ สโมสร กีฬา) และความสัมพันธ์กับ มหาวิทยาลัยในด้านคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และเพื่อนนักศึกษา

Normy Rafida Abdul Rahman et al. (2023) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของนักเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผลการศึกษาไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความสำเร็จของนักเรียน

Asma Maher Abdelqader Hamdan & Solomon Arulraj David (2024) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของความเป็นผู้นำของครูต่อการพัฒนาโรงเรียน: การสำรวจประสบการณ์และมุมมองของผู้นำโรงเรียนและครูในโรงเรียนเอกชนในเมืองชาร์จาห์ ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นผู้นำของครูมีผลกระทบต่อการพัฒนาโรงเรียนผ่านความร่วมมือระหว่างครู และการแบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่ดีผ่าน การพัฒนาวิชาชีพและโครงการต่าง ๆ ครูผู้เป็นผู้นำทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมระหว่างครูกับผู้นำโรงเรียน โดยครูที่เป็นผู้นำสามารถช่วยสื่อสารเสียงของครูและทำให้พวกเขามีบทบาทในการตัดสินใจที่ดีขึ้นในโรงเรียน นอกจากนี้ความเป็นผู้นำของครูยังสามารถเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนได้โดยการใช้สมาคมผู้ปกครองและครู

Erwin et al. (2024) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของการจัดการทางการเงินของโรงเรียน และผลกระทบต่อการปรับปรุงคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพในการจัดการทางการเงินช่วยให้มีการจัดสรรทรัพยากรได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการสนับสนุน การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเรียนรู้ที่ดี การพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู รวมถึงการบูรณาการเทคโนโลยี การศึกษาขั้นสูง และการบริหารจัดการทางการเงินที่มีความรับผิดชอบมีส่วนช่วยเสริมสร้างชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา ซึ่งกระตุ้นให้ได้รับการสนับสนุนทางการเงินมากขึ้นและเสริมความยั่งยืนในการดำเนินงานของโรงเรียน

Dewi Astuti & Irwan Sutirman (2024) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์อิทธิพลของงบประมาณ ด้านการศึกษาที่มีต่อความสามารถในการตรวจสอบได้และความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในเมืองซีเรบอน ผลการศึกษาพบว่า การจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมากต่อการสร้างมาตรฐานความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในระดับสถานศึกษา นอกจากนี้การบริหารการเงินที่ดี ควรเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมดูแล

Han Zhang et al. (2024) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลระหว่างเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับนักเรียนระดับ K-12: การทบทวนอย่างเป็นระบบ โดยรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยช่วงปี 2019-2023 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ความเชื่อ ทศนคติ และความเข้าใจ ของครูและนักเรียน รวมถึงตรวจสอบประสิทธิภาพของวิธีการประเมินรูปแบบต่าง ๆ

เช่น การประเมินโดยเพื่อน การประเมินตนเอง และการใช้เทคโนโลยี เข้ามาช่วย ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าทัศนคติเชิงบวกของครูมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในการนำไปใช้ แต่ยังคงมีอุปสรรคจากบริบททางวัฒนธรรมและระบบการศึกษา ที่เน้นการสอบแข่งขัน นอกจากนี้ งานวิจัยยังเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการพัฒนาทักษะวิชาชีพครู เพื่อให้สามารถปรับใช้กลยุทธ์การประเมินได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย

Mumtaz et al. (2024) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงการสอนและประสิทธิผลของโรงเรียน: การศึกษาความสัมพันธ์ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในบริบทของเขตบันนุ ผลการศึกษพบว่า ภาวะผู้นำเชิงการสอนมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิผลของโรงเรียน และผลการศึกษายืนยันอย่างชัดเจนว่า บทบาทที่ชัดเจนของผู้บริหารในฐานะผู้นำเชิงการสอนมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียน

Ranjana et al. (2024) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตโอโยธยา ภาคตะวันออกของราชอาณาจักรไทย ผลการศึกษพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อความสำเร็จของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ การสนับสนุนจากสถาบัน เพื่อนและสังคมรอบตัว และนิสัยการเรียนและการบริหารเวลา

Rasha G. Mohammed Helali (2024) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเชิงสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้เทคนิคการถดถอยและการเรียนรู้เชิงลึก ผลการศึกษพบว่า ปัจจัยที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องและส่งผลต่อการวิจัยทางวิชาการ และบทบาทของสถาบันการศึกษา ได้แก่ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงาน การสนับสนุนบุคลากรและนักศึกษาให้เข้าร่วมในกลุ่มวิจัย เพื่อเพิ่มอัตราการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ

Rizza Marie V. Nicolas & Joseline M. Santos (2024) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียน: ปูทางสู่ความก้าวหน้าทางการเรียนการสอน ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าแม้ผู้บริหารจะมีทัศนคติเชิงบวก แต่โรงเรียนยังเผชิญกับอุปสรรคสำคัญด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น จำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ และการขาดแคลนการสนับสนุนด้านเทคนิคที่ต่อเนื่อง งานวิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของผู้บริหารและประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีของครูผู้สอน ข้อเสนอแนะไปสู่การเสนอกรอบแนวทางปฏิบัติที่เน้นการปรับปรุงทรัพยากรดิจิทัลและระบบการบำรุงรักษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรและนักเรียนเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดภายใต้การวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจน

Ronald Osei Mensah et al. (2024) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและประสิทธิภาพการสอนของครูในประเทศกานา: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น การบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ และนิสัยการเรียนรู้อิสระส่วนบุคคล, ระบบสนับสนุนทางการศึกษาเช่น การให้คำปรึกษาและรูปแบบการสอนที่มี

ประสิทธิภาพ และ การเข้าถึงแหล่งทรัพยากร เป็นสิ่งจำเป็นต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา นอกจากนี้ประสิทธิภาพการสอนของครูนั้นได้รับอิทธิพลจากการรับรู้ความสามารถของตนเองของครู, ความร่วมมือของนักเรียน, การกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพโดยผู้มีอำนาจ, การจัดหาสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ, ตลอดจนแรงจูงใจและสภาพการทำงานที่เหมาะสม

Rskhulova Dilafuz Abdusobir qizi et al. (2024) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการร่วมมือกันของครูในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า การทำงานเป็นทีมระหว่างครูมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน การนำกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพมาใช้ รวมถึงการสร้างโครงสร้างที่สนับสนุน การจัดโปรแกรมฝึกอบรม การส่งเสริมการสังเกตและให้ข้อเสนอแนะแก่เพื่อนร่วมงาน การใช้เทคโนโลยี การสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม และการกำหนดเวลาในการวางแผนงาน สามารถเสริมสร้างประโยชน์จากการทำงานเป็นทีมของครู และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ดีกว่าของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

Tesfaye Shibiru & Tadesse Regassa (2024) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้นำโรงเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมในเมืองวอลิสโซ ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน การสื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียน การอำนวยความสะดวกในการสื่อสารระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องวิชาการ การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น หนังสือเรียน โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ และวัสดุอื่น ๆ การจัดหาพื้นที่ทำงานสำหรับครู เพื่อบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน

Ahmad Irfan Barokah et al. (2025) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศวิชาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อยกระดับการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในประเทศอินโดนีเซีย โดยการพัฒนาแบบการนิเทศการศึกษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อแก้ปัญหาการนิเทศแบบเดิมในโรงเรียนประถมศึกษาของอินโดนีเซีย โดยได้บูรณาการการทำงานร่วมกัน การคิดสะท้อน และค่านิยมทางวัฒนธรรมท้องถิ่น เข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการนิเทศวิชาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานนี้ช่วยยกระดับสมรรถนะด้านการสอนของครูได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในด้านการวางแผนการเรียนรู้และการปรับใช้กลยุทธ์การสอนที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังช่วยเปลี่ยนทัศนคติของครูและผู้บริหารจากการนิเทศแบบบังคับตามระเบียบไปสู่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในพื้นที่ที่ขาดแคลนทรัพยากร

Anh Hai Doan et al. (2025) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาทั่วไปสำหรับวิชาภาษาและวรรณคดีในเวียดนาม (2022-2025) ผลการศึกษาพบว่า การปรับเปลี่ยนจากระบบการศึกษาแบบรวมศูนย์สู่การกระจายอำนาจ ช่วยให้โรงเรียนสามารถออกแบบการสอนที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและทักษะอาชีพได้ดีขึ้น

การร่วมมือกับองค์กรภายนอกช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านโครงการและนวัตกรรมดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ เครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งจัดเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21

Izhak Berkovich (2025) ได้ศึกษาเรื่อง การเติบโตของการใช้ AI ช่วยเหลือในการเป็นผู้นำด้านการสอน: การสำรวจเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการบูรณาการ AI เชิงสร้างสรรค์ในงานด้านการเป็นผู้นำและการจัดการโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า เทคโนโลยีนี้ได้ก้าวเข้าสู่กลุ่มผู้นำกระแสส่วนใหญ่ ซึ่งสะท้อนถึงการยอมรับในวงกว้างมากกว่าในอดีต ผู้นำทางการศึกษานิยมใช้ AI เพื่อสนับสนุนการเป็นผู้นำด้านการสอนมากที่สุด เช่น การวางแผนบทเรียนและการพัฒนาโปรแกรมการศึกษาแทนที่จะใช้เพียงงานบริหารจัดการทั่วไป นอกจากนี้ยังพบว่าประสบการณ์การทำงานและประเภทของบทบาทมีผลต่อความถี่ในการใช้งาน โดยเฉพาะกลุ่มครูรุ่นใหม่ที่น่า AI มาช่วยในงานด้านการเมืองและบริหารจัดการมากกว่ากลุ่มอื่น

Sijia Zhang & Huang Wu (2025) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน: การวิเคราะห์เปรียบเทียบมุมมองจากผู้อำนวยการและครู ผลการศึกษาพบว่า สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมและความร่วมมือของผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมคะแนนสอบวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และการอ่านให้สูงขึ้นอย่างชัดเจน และการมีส่วนร่วมที่สอดคล้องกัน ระหว่างบุคลากรฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

Syed Amir Jalil et al. (2025) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเห็นอกเห็นใจต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับอุดมศึกษา ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการใช้เทคนิคการสอนที่เน้นความเข้าใจในความรู้สึก เช่น บทบาทสมมติและการเขียนบันทึกสะท้อนคิด ช่วยสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมความเชื่อใจและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังพบว่าความกระตือรือร้นของผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมพลังของความเห็นอกเห็นใจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มพูนแรงจูงใจและความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา แม้ว่าความสัมพันธ์โดยตรงต่อเกรดเฉลี่ยจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละกรณี แต่ทัศนคติที่เข้าใจผู้อื่นของครูส่งผลบวกต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และการคงอยู่ของนักศึกษาในระยะยาว

Taoufik Boulhrir (2025) ซึ่งศึกษาเรื่อง การเรียนรู้ที่มองเห็นได้: ภาคต่อ-การสังเคราะห์งานอภิมานการวิจัยมากกว่า 2,100 เรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน: บทวิจารณ์หนังสือ ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์การสอนที่ถูกระบุว่ามีผลกระทบสูงมากต่อความสำเร็จของนักเรียน ได้แก่ การประเมินเพื่อพัฒนา การใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน, ความชัดเจนของครู การที่ครูตั้งเป้าหมายการเรียนรู้และเกณฑ์ความสำเร็จที่ชัดเจนให้นักเรียนเข้าใจ, การอภิปรายในชั้นเรียน การส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนและ

อภิปรายในกลุ่มเพื่อน, ข้อมูลย้อนกลับจากนักเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการปรับเปลี่ยนการสอน เพื่อให้นักเรียนบรรลุผลสำเร็จ และอภิปรายปัญหาและการกำกับตนเอง การสอนให้นักเรียนรู้จักกระบวนการคิดของตนเองและสามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนเองได้

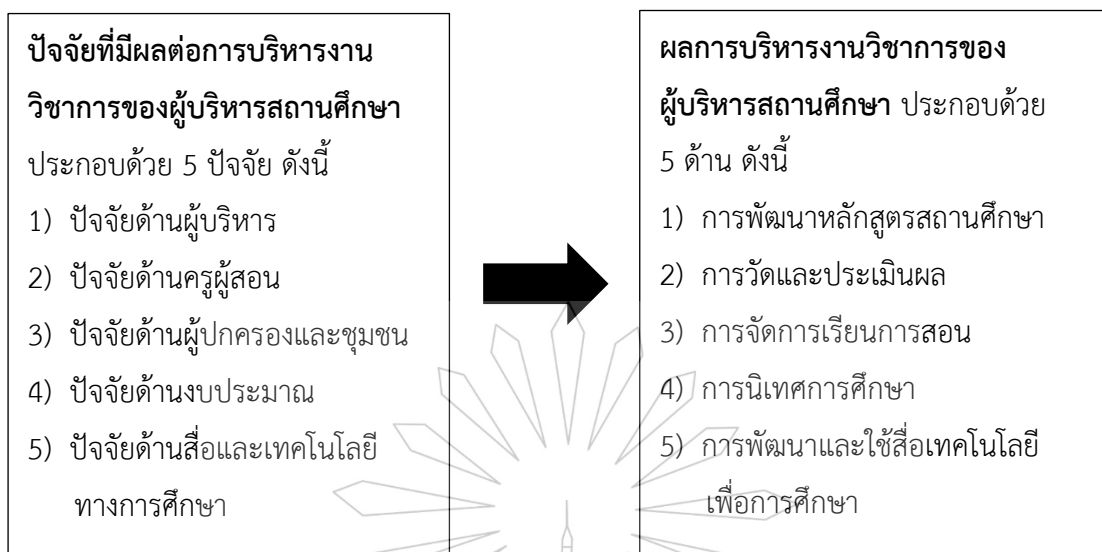
2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้ ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564), กัลชญา ทองหัตถา (2565), กิตติชัย อาจหาญ (2565), แคทรียา บุตรศรีผา (2565), โชติรส จิโนรส และคณะ (2565), ญัฐญา วงศ์จำปา (2565), นิตยา ชันเดช (2565), พิรญาณ์ แร่ทอง (2565), จิรวัฒน์ อามุกะ (2566), ญาดา สุทธิ (2566), นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2566), ทักษพร อรัญญา (2567), ธมนวรรณ พวงจิตร และสมนึก การีเวท (2568), ปัญญา ศรีศิริ และคณะ (2568) และภัทรียา ทองงาม และคณะ (2568) เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และชุมชน 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ และ 5) ปัจจัยด้านสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

และได้ทำการสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้ ญัฐญา วงศ์จำปา (2565), ธนัญญา คุณสุข (2565), ฉันทภรณ์ สังข์เมือง (2565), ประเมศวร์ ชะรอยนุช (2565), พิรญาณ์ แร่ทอง (2565), พุติตาพร ใจดี (2565), ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565), ศศินามณี สารักษ์ (2565), ชนมพรรษ เทียมดวงแข (2566), ญาดา สุทธิ (2566), ญานิภรณ์ ศรีชมภู (2566), ปิยะดา สุภาราส (2566), วรรณธนู วรรณกิจ (2566), ทักษพร อรัญญา (2567) และศิริพร จงเพลิงนภาพร (2567) เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวัดและประเมินผล 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 2.3

ตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรเกณฑ์

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยมีลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1 กลุ่มเป้าหมาย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 ตัวแปรที่ศึกษา
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2568 จำนวน 84 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามออนไลน์ที่เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามองค์ประกอบและนิยามเชิงปฏิบัติการ ตัวแปรพหุคูณในการวิจัย คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ และ 5) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และตัวแปรเกณฑ์ในการวิจัย คือ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวัดและประเมินผล 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check lists) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ดังนี้

- 1) เพศ
 - 1.1 ชาย
 - 1.2 หญิง
- 2) ระดับการศึกษา
 - 2.1 ปริญญาตรี
 - 2.2 ปริญญาโท
 - 2.3 ปริญญาเอก
- 3) ประสบการณ์การทำงาน
 - 3.1 น้อยกว่า 5 ปี
 - 3.2 ระหว่าง 5 – 10 ปี
 - 3.3 มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
- 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ
- 5) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) โดยให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

(บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และคณะ, 2554; Gail M. Sullivan & Anthony R. Artino, 2013)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การวัดและประเมินผล
- 3) การจัดการเรียนการสอน
- 4) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 5) การนิเทศการศึกษา

โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Likert) โดยให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

(บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และคณะ, 2554; Gail M. Sullivan & Anthony R. Artino, 2013)

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อกำหนด ตัวแปรต้นและตัวแปรตามในการวิจัย และใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัย

3.3.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 54 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ปัจจัยด้านผู้บริหาร จำนวน 10 ข้อ ปัจจัยด้านครูผู้สอน จำนวน 12 ข้อ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 4 ข้อ และ ปัจจัยด้านงบประมาณ จำนวน 2 ข้อ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 3 ข้อ

และแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 6 ข้อ การวัดและประเมินผล จำนวน 7 ข้อ การจัดการเรียนการสอน จำนวน 3 ข้อ การนิเทศการศึกษา จำนวน 2 ข้อ และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำนวน 2 ข้อ

3.3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงให้ถูกต้อง ชัดเจน มีความเหมาะสมทั้งเนื้อหาสาระ การเรียบเรียง และใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

3.3.4 นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำ นำไปปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย

3.3.5 นำแบบสอบถามส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการหาค่า IOC (Index of item objective congruence) จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์หรือตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหาร การศึกษา มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการ และมีความเชี่ยวชาญด้านภาษา พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้คะแนน ดังนี้ +1 หมายถึง ข้อความนั้นสอดคล้องตามนิยามปฏิบัติการที่ระบุไว้ 0 ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องตามนิยามปฏิบัติการที่ระบุไว้ และ -1 แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องตามนิยามปฏิบัติการที่ระบุไว้ โดยผลการตรวจสอบพบว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามปฏิบัติการตั้งแต่ข้อ 1-51 จำนวนทั้งหมด 51 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ และผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำแนะนำเพิ่มคำว่างงานวิชาการในบางข้อคำถาม เพื่อเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

3.3.6 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3.3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC และคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิไปจัดทำเป็นแบบสอบถามออนไลน์ในโปรแกรม Google Form

3.3.8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา นครราชสีมา จำนวน 30 คน แล้วรวบรวมข้อมูลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) โดยกำหนดให้ความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.80 ตามหลักวิธีการของครอนบาค (Cronbach) และผลการหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.970 โดยเป็นค่าความเชื่อมั่นของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้านและทั้งฉบับตามตารางที่ 3.1 และค่าความเชื่อมั่นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านและทั้งฉบับตามตารางที่ 3.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 3.1 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านและทั้งฉบับ

ที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น
1	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	0.867
2	ปัจจัยด้านครูผู้สอน	0.887
3	ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน	0.825
4	ปัจจัยด้านงบประมาณ	0.844
5	ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	0.865
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ		0.942

ตารางที่ 3.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านและทั้งฉบับ

ที่	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น
1	การพัฒนาหลักสูตร	0.934
2	การจัดการเรียนการสอน	0.934
3	การวัดและประเมินผล	0.861
4	การนิเทศการศึกษา	0.864
5	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	0.882
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ		0.967

3.4 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
- 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ
- 5) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การวัดและประเมินผล
- 3) การจัดการเรียนการสอน
- 4) การนิเทศการศึกษา
- 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.5.1 ผู้วิจัยติดต่อที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน เพื่อขอจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย

3.5.2 ผู้วิจัยส่งอีเมลที่มีลิงก์แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยใช้ Google form ไปถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการทำการวิจัย และกำหนดวันส่งคืน ระหว่างวันที่ 19 มกราคม 2569 ถึง วันที่ 31 มกราคม 2569

3.5.3 ผู้วิจัยมีการกำกับติดตามการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีผู้บริหารสถานศึกษาบางคนไม่ได้ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจึงติดต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่ยังไม่ตอบแบบสอบถามเป็นรายกรณีไป

3.5.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากประชากรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 84 คน ผ่าน Google Sheet และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลจากประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ได้ตอบแบบสอบถามกลับมา จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 95.24

3.5.5 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้ว นำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

3.6.2 วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

(บุญศรีพรหมมาพันธุ์ และคณะ, 2554; Gail M. Sullivan & Anthony R. Artino, 2013)

3.6.3 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

(บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และคณะ, 2554; Gail M. Sullivan & Anthony R. Artino, 2013)

3.6.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 3 ด้วยค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) โดยนำค่าที่ได้มาหาความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

0.81 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์กันระดับสูง

0.61 - 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันระดับค่อนข้างสูง

0.41 - 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง

0.21 - 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันระดับค่อนข้างต่ำ

0.20 ลงไป หมายถึง มีความสัมพันธ์กันระดับต่ำ

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

3.6.5 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อใช้ในการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 4 โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ 4 ข้อ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จากปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามแบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ผ่าน Google Form โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าตอบแบบสอบถามผ่านลิงค์ URL หรือ สแกนผ่าน QR CODE ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 84 คน และได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.24 แล้วรวบรวมข้อมูลที่ได้เพื่อดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับการหาคำตอบตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
- 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
- 4.5 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
- 4.6 ผลการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จากปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่สอดคล้องตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนคนของกลุ่มเป้าหมาย

t แทน ค่าสถิติเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม

r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

b แทน สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบ

β แทน สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน

R แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์

R^2_{adj} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ปรับค่า

S.E.b. แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์

S.E.est. แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

** แทน ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* แทน ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

X_1 แทน ปัจจัยด้านผู้บริหาร

X_2 แทน ปัจจัยด้านครูผู้สอน

X_3 แทน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

X_4 แทน ปัจจัยด้านงบประมาณ

X_5 แทน ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

Y แทน การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

$\hat{Y}$ แทน คะแนนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในรูปคะแนนดิบ

$\hat{Z}$ แทน คะแนนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในรูปคะแนนมาตรฐาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สถานะผู้ตอบแบบสอบถามแสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 80)

สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม		ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	65	81.30
	หญิง	15	18.80
2. ระดับการศึกษา	ปริญญาโท	68	85.00
	ปริญญาเอก	12	15.00
3. ประสบการณ์การทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	19	23.80
	ระหว่าง 5 – 10 ปี	34	42.50
	มากกว่า 10 ปี	27	33.80

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 81.30 และเพศหญิง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 และ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 และปริญญาเอก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมาได้แก่มากกว่า 10 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 และน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 ตามลำดับ

4.3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้วิจัยวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.2 – 4.7

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร	4.68	0.27	มากที่สุด
2. ปัจจัยด้านปัจจัยด้านงบประมาณ	4.68	0.41	มากที่สุด
3. ปัจจัยด้านครูผู้สอน	4.67	0.31	มากที่สุด
4. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน	4.67	0.44	มากที่สุด
5. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.58	0.46	มากที่สุด
โดยรวม	4.67	0.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นโดยรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ($\bar{x} = 4.68$) 2) ปัจจัยด้านงบประมาณ ($\bar{x} = 4.68$) 3) ปัจจัยด้านครูผู้สอน ($\bar{x} = 4.67$) 4) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{x} = 4.67$) และ 5) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{x} = 4.58$)

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านผู้บริหารที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านผู้บริหารที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านผู้บริหาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้อ

ปัจจัยด้านผู้บริหาร	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ	4.80	0.40	มากที่สุด
2. ท่านสามารถดูแลและให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่คณะครู	4.75	0.44	มากที่สุด
3. ท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.74	0.44	มากที่สุด
4. ท่านมีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.71	0.46	มากที่สุด
5. ท่านส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการของครูและนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา	4.71	0.46	มากที่สุด
6. ท่านมีวิสัยทัศน์ก้าวไกลด้านการพัฒนางานวิชาการ	4.70	0.46	มากที่สุด
7. ท่านมีภาวะผู้นำด้านวิชาการ	4.68	0.47	มากที่สุด
8. ท่านสามารถสร้างแรงจูงใจให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวิชาการ	4.61	0.54	มากที่สุด
9. ท่านกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง	4.57	0.52	มากที่สุด
10. ท่านมีความคิดริเริ่มในการพัฒนางานวิชาการ	4.55	0.53	มากที่สุด
โดยรวม	4.68	0.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นโดยรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ท่านมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ ($\bar{x} = 4.80$) 2) ท่านสามารถดูแลและให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่คณะครู ($\bar{x} = 4.75$) 3) ท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{x} = 4.74$) 4) ท่านมีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x} = 4.71$) 5) ท่านส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการของครูและนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา ($\bar{x} = 4.71$) 6) ท่านมีวิสัยทัศน์ก้าวไกลด้านการพัฒนางานวิชาการ ($\bar{x} = 4.70$) 7) ท่านมีภาวะผู้นำด้านวิชาการ ($\bar{x} = 4.68$) 8) ท่านสามารถ

สร้างแรงจูงใจให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวิชาการ ($\bar{x} = 4.61$) 9) ท่านกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.57$) และ 10) ท่านมีความคิดริเริ่มในการพัฒนางานวิชาการ ($\bar{x} = 4.55$)

4.3.3 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านครูผู้สอนที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านครูผู้สอนที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้อ

ปัจจัยด้านครูผู้สอน	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ครูในสถานศึกษาของท่านมีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี	4.76	0.43	มากที่สุด
2. ครูในสถานศึกษาของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	4.74	0.47	มากที่สุด
3. ครูในสถานศึกษาของท่านมีความเมตตาเอาใจใส่ผู้เรียน	4.72	0.45	มากที่สุด
4. ครูในสถานศึกษาของท่านมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.67	0.47	มากที่สุด
5. ครูในสถานศึกษาของท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน	4.67	0.50	มากที่สุด
6. ครูในสถานศึกษาของท่านมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน	4.66	0.50	มากที่สุด
7. ครูในสถานศึกษาของท่านมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้	4.66	0.53	มากที่สุด
8. ครูในสถานศึกษาของท่านมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.65	0.48	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ปัจจัยด้านครูผู้สอน	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
9. ครูในสถานศึกษาของท่านมีการประเมินผล และปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.65	0.55	มากที่สุด
10. ครูในสถานศึกษาของท่านมีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ	4.65	0.55	มากที่สุด
11. ครูในสถานศึกษาของท่านมีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	4.64	0.53	มากที่สุด
12. ครูในสถานศึกษาของท่านมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
โดยรวม	4.67	0.31	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นโดยรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ครูในสถานศึกษาของท่านมีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x} = 4.76$) 2) ครูในสถานศึกษาของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ($\bar{x} = 4.74$) 3) ครูในสถานศึกษาของท่านมีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน ($\bar{x} = 4.72$) 4) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x} = 4.67$) 5) ครูในสถานศึกษาของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.67$) 6) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{x} = 4.66$) 7) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.66$) 8) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.65$) 9) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.65$) 10) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{x} = 4.65$) 11) ครูในสถานศึกษาของท่าน

มีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.64$) และ 12) ครูในสถานศึกษาของท่านมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{x} = 4.60$)

4.3.4 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้อ

ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา	4.70	0.51	มากที่สุด
2. ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.70	0.51	มากที่สุด
3. ท่านสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น	4.64	0.56	มากที่สุด
4. ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนในการสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน	4.63	0.60	มากที่สุด
โดยรวม	4.67	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นโดยรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา ($\bar{x} = 4.70$)

2) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.70$) 3) ท่านสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น ($\bar{x} = 4.64$) และ 4) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนในการสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน ($\bar{x} = 4.63$)

4.3.5 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านงบประมาณที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านงบประมาณที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้อ

ปัจจัยด้านงบประมาณ	n = 80		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
1. ท่านกำหนดให้มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงานผล การใช้งบประมาณ และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน	4.70	0.54	มากที่สุด
2. ท่านวางแผนการจัดสรรและการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปี	4.66	0.48	มากที่สุด
โดยรวม	4.68	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นโดยรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ท่านกำหนดให้มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงานผลการใช้งบประมาณ และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ($\bar{x} = 4.70$)

และ 2) ท่านวางแผนการจัดสรรและการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปี ($\bar{x} = 4.66$)

4.3.6 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้อ

ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านพัฒนาบุคลากรในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน	4.60	0.57	มากที่สุด
2. ท่านกำหนดให้มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้พร้อมใช้งาน	4.58	0.59	มากที่สุด
3. ท่านวางแผนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสมและทันสมัย	4.58	0.61	มากที่สุด
โดยรวม	4.58	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นโดยรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ท่านพัฒนาบุคลากรในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.60$) 2) ท่านกำหนดให้มีการบำรุงรักษาสื่อและ

เทคโนโลยีทางการศึกษาให้พร้อมใช้งาน ($\bar{x} = 4.58$) และ 3) ทำนวางแผนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสม และทันสมัย ($\bar{x} = 4.58$)

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้วิจัยวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.8 – 4.13

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นโดยรวม ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การจัดการเรียนการสอน	4.73	0.35	มากที่สุด
2. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.71	0.41	มากที่สุด
3. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.70	0.32	มากที่สุด
4. การนิเทศการศึกษา	4.69	0.44	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล	4.67	0.30	มากที่สุด
โดยรวม	4.69	0.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าทุกด้านมีการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.73$) 2) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ

การศึกษา ($\bar{x} = 4.71$) 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.70$) 4) การนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 4.69$) และ 5) การวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.67$)

4.4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น	4.80	0.40	มากที่สุด
2. ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร	4.75	0.44	มากที่สุด
3. ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียนเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.73	0.45	มากที่สุด
4. ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษาของท่านนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.70	0.46	มากที่สุด
5. ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.64	0.48	มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
6. ท่านกำหนดให้มีการนิเทศ การติดตาม เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน	4.61	0.54	มากที่สุด
โดยรวม	4.70	0.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ที่ ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.32 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น ($\bar{x} = 4.80$) 2) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ($\bar{x} = 4.75$) 3) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา และความต้องการของผู้เรียนเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.73$) 4) ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษาของท่านนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.70$) 5) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.64$) และ 6) ท่านกำหนดให้มีการนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผล การใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ($\bar{x} = 4.61$)

4.4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการวัดและประเมินผล

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการวัดและประเมินผล ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านกำหนดให้เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน	4.73	0.45	มากที่สุด
2. ท่านกำหนดให้มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ	4.71	0.46	มากที่สุด
3. ท่านกำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ	4.71	0.46	มากที่สุด
4. ท่านกำหนดให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดและประเมินผล	4.69	0.47	มากที่สุด
5. ท่านกำหนดให้มีการจัดการซ่อมเสริมในกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่าน	4.66	0.48	มากที่สุด
6. ท่านกำหนดให้มีการจัดระบบสารสนเทศสำหรับงานวัดและประเมินผล	4.65	0.48	มากที่สุด
7. ท่านกำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	4.54	0.55	มากที่สุด
โดยรวม	4.67	0.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมอยู่ที่ ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ท่านกำหนดให้เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.73$) 2) ท่านกำหนดให้มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{x} = 4.71$)

- 3) ท่านกำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ ($\bar{x} = 4.71$) 4) ท่านกำหนดให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.69$) 5) ท่านกำหนดให้มีการจัดการซ่อมเสริมในกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่าน ($\bar{x} = 4.66$) 6) ท่านกำหนดให้มีการจัดระบบสารสนเทศสำหรับงานวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.65$) และ 7) ท่านกำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ($\bar{x} = 4.54$)

4.4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการจัดการเรียนการสอน ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	n = 80		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
1. ท่านกำหนดให้มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.79	0.41	มากที่สุด
2. ท่านกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้	4.75	0.44	มากที่สุด
3. ท่านกำหนดให้มีการกำหนดวิธีการสอนการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน	4.65	0.51	มากที่สุด
โดยรวม	4.73	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ท่านกำหนดให้มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x} = 4.79$)

2) ท่านกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ ($\bar{x} = 4.75$) และ 3) ท่านกำหนดให้มีการกำหนดวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{x} = 4.65$)

4.4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการนิเทศการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการนิเทศการศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง	4.69	0.49	มากที่สุด
2. ท่านสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น	4.69	0.54	มากที่สุด
โดยรวม	4.69	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษาโดยรวมอยู่ที่ ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.69$) และ 2) ท่านสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ($\bar{x} = 4.69$)

4.4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	n = 80		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ	4.71	0.51	มากที่สุด
2. ท่านกำหนดนโยบาย วางแผนจัดทำ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา	4.70	0.49	มากที่สุด
โดยรวม	4.71	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ท่านส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.71$) และ 2) ท่านกำหนดนโยบาย วางแผนจัดทำ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.70$)

4.5 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการและ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ตารางที่ 4.14 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการและงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
ปัจจัยด้านผู้บริหาร	X ₁ 1					
ปัจจัยด้านครูผู้สอน	X ₂ .669**	1				
ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน	X ₃ .472**	.486**	1			
ปัจจัยด้านงบประมาณ	X ₄ .327**	.348**	.555**	1		
ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	X ₅ .408**	.452**	.715**	.699**	1	
การบริหารงานวิชาการ	Y .644**	.659**	.668**	.566**	.603**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยแต่ละด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.327-0.715 ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน โดยปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X₃) กับปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₅) มีความสัมพันธ์กันสูงสุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.715 และปัจจัยด้านผู้บริหาร (X₁) กับปัจจัยด้านงบประมาณ (X₄) มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.327 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับผลการบริหารงานวิชาการ พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (r = 0.668) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (r = 0.659) และปัจจัยด้านผู้บริหาร (r = 0.644) มีความสัมพันธ์กันระดับค่อนข้างสูงกับการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (r = 0.603) และปัจจัยด้านงบประมาณ (r = 0.566) มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลางกับการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.6 ผลการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จากปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.668 ^a	0.446	0.439	0.20354
2	0.770 ^b	0.593	0.582	0.17566
3	0.794 ^c	0.631	0.616	0.16832
4	0.815 ^d	0.664	0.646	0.16176

a. Predictors: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

b. Predictors: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน, ปัจจัยด้านครูผู้สอน

c. Predictors: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน, ปัจจัยด้านครูผู้สอน, ปัจจัยด้านงบประมาณ

d. Predictors: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน, ปัจจัยด้านครูผู้สอน, ปัจจัยด้านงบประมาณ, ปัจจัยด้านผู้บริหาร

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่า 0.815 และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) มีค่า 0.664 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 4 ตัว ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1), ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3), และปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4) ร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นได้ร้อยละ 66.40 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่า 0.16

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ชื่อตัวแปร		b	SE _b	β	t	Sig.
(Constant)		.823	.346		2.379	0.200
ปัจจัยด้านผู้บริหาร	X ₁	0.255	0.095	0.250	2.701*	0.009
ปัจจัยด้านครูผู้สอน	X ₂	0.240	0.083	0.271	2.896*	0.005
ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน	X ₃	0.180	0.055	0.292	3.300*	0.001
ปัจจัยด้านงบประมาณ	X ₄	0.153	0.054	0.229	2.823*	0.006
R = 0.815	R ² = 0.664					
SE _{est} = 0.161	R ² _{adj} = 0.646					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X₁) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X₂) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X₃) และปัจจัยด้านงบประมาณ (X₄) มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.815 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ปรับค่า (R²_{adj}) เท่ากับ 0.646 มีค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 0.823 และปัจจัยทั้ง 4 ด้านดังกล่าวรวมกันทำนายการบริหารงานวิชาการ ($\hat{Y}$) ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นได้ร้อยละ 66.40 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.16

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (b) พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารมีค่าเท่ากับ 0.255 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านครูผู้สอนมีค่าเท่ากับ 0.240 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนมีค่าเท่ากับ 0.180 และปัจจัยด้านงบประมาณมีค่าเท่ากับ 0.153 ตามลำดับ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในรูปสมการคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .823 + .255X_1 + .240X_2 + .180X_3 + .153X_4$$

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนมีค่าเท่ากับ 0.292 ปัจจัยด้านครูผู้สอนมีค่าเท่ากับ 0.271 ปัจจัยด้านผู้บริหารมีค่าเท่ากับ 0.250 และปัจจัยด้านงบประมาณมีค่าเท่ากับ 0.229 ตามลำดับ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในรูปสมการคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Z} = .292Z_3 + .271Z_2 + .250Z_1 + .229Z_4$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จากปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check lists) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามชนิดปลายปิดแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ และ 5) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 31 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามชนิดปลายปิดแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวัดและประเมินผล 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำนวน 20 ข้อ โดยนำแบบสอบถามส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการหาค่า IOC (Index of item objective congruence) จำนวน 3 ท่าน พบว่า ข้อคำถาม 1-51 ข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จำนวน 30 ชุด ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค เท่ากับ 0.970 และผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลผ่าน

แบบสอบถามออนไลน์ Google Form โดยสามารถตอบแบบสอบถามผ่านลิงค์ URL หรือสแกน QR CODE โดยขอเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 84 คน ได้รับข้อมูลตอบกลับคืนมาจำนวน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.24

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร, ปัจจัยด้านงบประมาณ, ปัจจัยด้านครูผู้สอน, ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารมีผลต่อการบริหารงานวิชาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ 2) ผู้บริหารสามารถดูแลและให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่คณะครู 3) ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 4) ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 5) ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการของครูและนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา 6) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ก้าวไกลด้านการพัฒนางานวิชาการ 7) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำด้านวิชาการ 8) ผู้บริหารสามารถสร้างแรงจูงใจให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวิชาการ 9) ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง และ 10) ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มในการพัฒนางานวิชาการ

5.1.1.2 ปัจจัยด้านงบประมาณมีผลต่อการบริหารงานวิชาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ผู้บริหารกำหนดให้มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงานผลการใช้งบประมาณ และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน และ 2) ผู้บริหารวางแผนการจัดสรรและการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปี

5.1.1.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอนมีผลต่อการบริหารงานวิชาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ครูในสถานศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี 2) ครูในสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 3) ครูใน

สถานศึกษามีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน 4) ครูในสถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) ครูในสถานศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน 6) ครูในสถานศึกษามีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน 7) ครูในสถานศึกษามีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ และ 8) ครูในสถานศึกษามีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

5.1.1.4 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนมีผลต่อการบริหารงานวิชาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ผู้บริหารมีการให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา 2) ผู้บริหารมีการให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 3) ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น และ 4) ผู้บริหารมีการให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนในการสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน

5.1.1.5 ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษามีผลต่อการบริหารงานวิชาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ผู้บริหารมีการพัฒนาบุคลากรในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน 2) ผู้บริหารกำหนดให้มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้พร้อมใช้งาน และ 3) ผู้บริหารวางแผนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอเหมาะสมและทันสมัย

5.1.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน, การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา, การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสรุปผลได้ดังนี้

5.1.2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ผู้บริหารกำหนดให้มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ผู้บริหารกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ และ 3) ผู้บริหารกำหนดให้มีการกำหนดวิธีการสอนการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน

5.1.2.2 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ และ 2) ผู้บริหารกำหนดนโยบาย วางแผนจัดหา และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความหลากหลาย เหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการศึกษา

5.1.2.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ผู้บริหารให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น 2) ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร 3) ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียนเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 4) ผู้บริหารให้บุคลากรในสถานศึกษาของท่านนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 5) ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ 6) ผู้บริหารกำหนดให้มีการนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน

5.1.2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง และ 2) ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

5.1.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ผู้บริหารกำหนดให้เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน 2) ผู้บริหารกำหนดให้มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ 3) ผู้บริหารกำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ 4) ผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดและ

ประเมินผล 5) ผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดการซ่อมเสริมในกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่าน 6) ผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดระบบสารสนเทศสำหรับงานวัดและประเมินผล และ 7) ผู้บริหารกำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

5.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยในข้อที่ 1 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.327-0.715 พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3) กับปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_5) มีความสัมพันธ์กันสูงสุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.715 และปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) กับปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4) มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.327 และปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ปัจจัย ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2) และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3) มีความสัมพันธ์กันระดับค่อนข้างสูงกับการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_5) และปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4) มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลางกับการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.1.4 ปัจจัยในภาพรวมที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นได้ โดยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1), ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3) และปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคู่กันเท่ากับ 0.815 ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.16 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ร้อยละ 66.40 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยในข้อที่ 2 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .823 + .255X_1 + .240X_2 + .180X_3 + .153X_4$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .292Z_3 + .271Z_2 + .250Z_1 + .229Z_4$$

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สามารถอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าได้ ดังนี้

5.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยปัจจัยด้านผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ขับเคลื่อนโดยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแกนกลางในการกำหนดทิศทางเชิงนโยบาย การวางแผน และการบูรณาการทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ขณะที่ปัจจัยด้านงบประมาณ ครูผู้สอน ผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนที่ช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานวิชาการเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ปัญญา ศรีศิริ และคณะ (2568) ที่เห็นว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ผลการศึกษา ดังนี้

5.2.1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารมีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารมีทั้งความรู้ความสามารถทางวิชาการ ภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมจริยธรรม ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ รวมถึงการกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับความคิดริเริ่มในการพัฒนางานวิชาการ ทั้งนี้สอดคล้องกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพงานวิชาการและการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2568) จึงทำให้ผู้บริหารต้องบูรณาการสมรรถนะดังกล่าวในการขับเคลื่อนงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ กัลยิญา ทองหัตถา (2565) ที่อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม และสามารถสร้างแรงจูงใจรวมถึงความร่วมมือในองค์กร จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.1.2 ปัจจัยด้านงบประมาณมีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารมีการวางแผน จัดสรร และบริหารงบประมาณด้านวิชาการตามกรอบแผนประจำปี ควบคุมกับการควบคุม ตรวจสอบ รายงาน และประเมินผลการใช้จ่ายอย่างเป็นระบบและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเอื้อต่อการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้สอดคล้องกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2568) จึงทำให้การบริหารงบประมาณต้องเป็นไปอย่างมีแผนและตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติชัย อาจหาญ (2565) ที่เห็นว่า การวางแผน การจัดสรร การควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษา

5.2.1.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอนมีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ครูเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการ โดยมีทั้งคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และเอาใจใส่ผู้เรียน ควบคุมกับความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดทำแผนการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด ตลอดจนการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ทั้งนี้สอดคล้องกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่มุ่งเน้นพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้เชิงคุณภาพ รวมทั้งมีจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ และมีจิตวิญญาณความเป็นครู (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2568) จึงทำให้บทบาทของครูเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย และสอดคล้องกับแนวคิดของ ญาดา สุทธิ (2566) ที่เห็นว่า ครูที่มีความรู้ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลอย่างเหมาะสม และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

5.2.1.4 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนมีผลต่อการบริหารงานวิชาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงาน ควบคุมกับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีจนเกิด

ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกัน อีกทั้งยังมีการสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งส่งผลให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและบริบทพื้นที่อย่างเหมาะสม ทั้งนี้สอดคล้องกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและการบูรณาการทรัพยากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2568) จึงทำให้บทบาทของผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับแนวคิดของ นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2566) ที่เห็นว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบาย พัฒนาหลักสูตร และสนับสนุนทรัพยากร เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

5.2.1.5 ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษามีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยี การวางแผนจัดหาให้เพียงพอ เหมาะสม และทันสมัย ตลอดจนการบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้สอดคล้องกับจุดเน้นที่ 5 ด้านทักษะเทคโนโลยี ดิจิทัล และจุดเน้นที่ 7 ด้านองค์กรภาควันตภาพวิถี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่ส่งเสริม สนับสนุนครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีการจัดหา และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงานและการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่องค์กรภาควันตภาพวิถี โดยการพัฒนสมรรถนะด้านดิจิทัลของบุคลากรด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้บุคลากรมีสมรรถนะด้านดิจิทัล และสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานได้ (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2568) จึงทำให้สื่อและเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติชัย อาจหาญ (2565) ที่เห็นว่า การจัดหา พัฒนา และบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการพัฒนาบุคลากร เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารและการจัดการเรียนการสอน

5.2.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ

โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตลอดจนการนิเทศ กำกับ ติดตาม การวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับกรอบนโยบาย จุดเน้น และการกำกับ ติดตามของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น, 2568) ซึ่งมุ่งยกระดับคุณภาพผู้เรียน เสริมสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน และส่งเสริม การใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การจัดการเรียน การสอน การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศ ติดตาม รวมถึงการวัดและประเมินผลได้รับการดำเนินการ อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง จึงทำให้การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ผลการศึกษา ดังนี้

5.2.2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กำหนด วิธีการสอน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนการวัดและประเมินผลให้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งส่งผลให้การจัดการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้สอดคล้องกับ จุดเน้นที่ 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์ กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จึงทำให้การจัด การเรียนการสอนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย และสอดคล้องกับ แนวคิดของ ธนัญญา คุณสุข (2565) ที่เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มจาก การวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียน นำไปสู่การออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

5.2.2.2 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต นำไปใช้ ประเมินผล และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการกำหนดนโยบาย วางแผนจัดหา และประสานความร่วมมือ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สื่อและเทคโนโลยีมีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอต่อ การจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน ทั้งนี้สอดคล้องกับจุดเน้นที่ 5 ด้านทักษะเทคโนโลยี ดิจิทัล และจุดเน้นที่ 7 ด้านองค์กร ภาควัฒนาวิถีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลในการพัฒนาการเรียนรู้และการบริหารจัดการ จึงทำให้การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเป็น

กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับแนวคิดของ ญาดา สุทธิ (2566) ที่เห็นว่า การกำหนดนโยบาย การวางแผนจัดหา และการพัฒนาบุคลากรด้านสื่อ และเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการพัฒนา ผู้เรียน

5.2.2.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาส ให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ควบคู่กับการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและความต้องการของ ผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การจัดทำและนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลให้หลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับบริบทและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ทั้งนี้สอดคล้องกับจุดเน้นที่ 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มุ่งเน้นปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรฐานสมรรถนะ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการบริหาร จัดการเชิงบูรณาการ จึงทำให้การพัฒนาหลักสูตรเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการให้ บรรลุเป้าหมาย และสอดคล้องกับแนวคิดของ ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565) ที่เห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและการปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทและ ความต้องการของผู้เรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพสูงสุด

5.2.2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้ เห็นว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนิเทศในฐานะกลไกพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง พร้อมสร้างความตระหนักให้ ครูเข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม และ ประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถนำผลการนิเทศไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัด การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้สอดคล้องกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่นที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ การนิเทศการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ศศินาณณิ สารักษ์ (2565) ที่เห็นว่า การนิเทศที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ที่มุ่งพัฒนาครูผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

5.2.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบและรอบด้าน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและ

มาตรฐานการเรียนรู้ ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ควบคู่กับการจัดทำเอกสารหลักฐาน การจัดระบบสารสนเทศ การพัฒนาเครื่องมือวัดให้มีมาตรฐาน และการจัดการซ่อมเสริมเพื่อพัฒนา ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้การวัดและประเมินผลสามารถสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและ ยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สอดคล้องกับจุดเน้นที่ 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มุ่งเน้นการวัดและประเมินผลเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดสมรรถนะกับผู้เรียนทุกระดับ จึงทำให้การวัดและประเมินผล เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ธนัญญา คุณสุข (2565) ที่เห็นว่า การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ใช้วิธีการ ที่หลากหลายตามสภาพจริง และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

5.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยปัจจัยทุกด้าน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการเชิงระบบที่ต้องอาศัยการบูรณาการบทบาท หน้าที่ และทรัพยากร จากหลายภาคส่วน โดยผู้บริหารทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการบูรณาการทรัพยากร บุคลากรและความร่วมมือ จากผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนให้ ครูสามารถจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้ทุกปัจจัยมีบทบาท เกื้อหนุนซึ่งกันและกันและสัมพันธ์โดยตรงกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สอดคล้อง กับแนวคิดของ ปัญญา ศรีศิริ และคณะ (2568) ที่ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสื่อและ เทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

และผลการวิจัยยังพบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3) กับปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี ทางการศึกษา (X_5) มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.715 ผลดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนทรัพยากร งบประมาณ และความร่วมมือด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา เมื่อผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ย่อมเอื้อต่อการพัฒนาและการใช้สื่อและ เทคโนโลยีทางการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและชุมชน ส่งผลให้ทั้งสองปัจจัย มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ที่เห็นว่า สถานศึกษาควรมีการวางแผนและจัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2566) ที่กล่าวว่าผู้ปกครองและชุมชน มีบทบาทในการสนับสนุน ติดตาม และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการมี

ส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) กับปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4) มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.327 ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า บทบาทของผู้บริหารสามารถดำเนินการบริหารงานวิชาการได้ในหลายมิติ แม้จะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ โดยผู้บริหารอาศัยภาวะผู้นำ การบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ขณะที่งบประมาณเป็นปัจจัยเชิงโครงสร้างที่ขึ้นอยู่กับนโยบายและการจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัด ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างสองปัจจัยอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับปัจจัยอื่น ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ทักษพร อรัญญา (2567) ที่เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ตลอดจนมีความรับผิดชอบ โดยมุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นสำคัญ แม้จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดด้านทรัพยากรก็ตาม

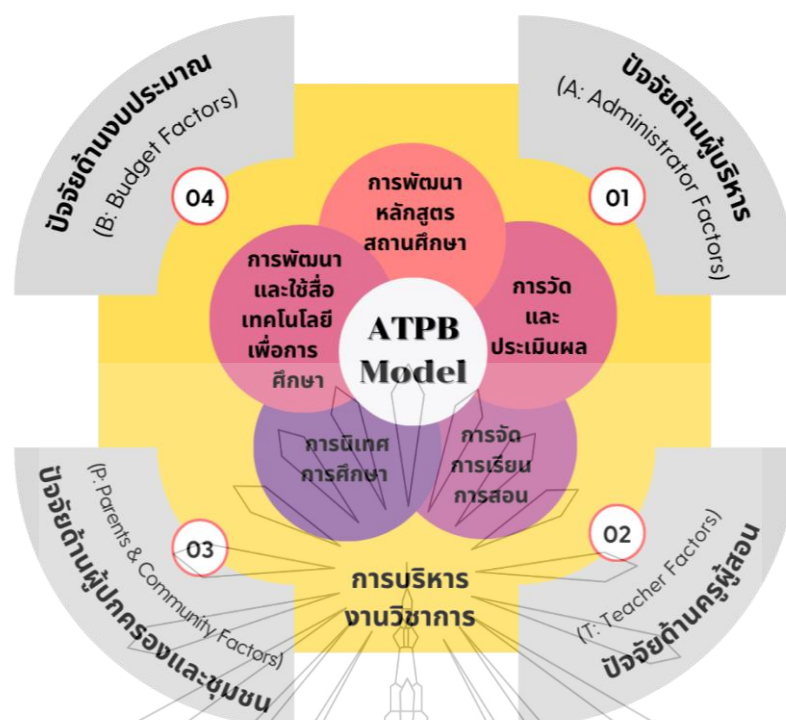
นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2) และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3) มีความสัมพันธ์กันระดับค่อนข้างสูงกับการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ที่ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองกับชุมชนอย่างใกล้ชิด โดยผู้บริหารทำหน้าที่กำหนดนโยบายและทิศทาง ครูผู้สอนเป็นผู้ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลกับผู้เรียน ขณะที่ผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทในการสนับสนุน ส่งเสริม และร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา ส่งผลให้ทั้ง 3 ปัจจัยมีความเชื่อมโยงและส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติชัย อัจหาญ (2565) ที่เห็นว่า การบริหารงานวิชาการนั้นมุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกฝ่ายทั้งผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของสถานศึกษา และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_5) และปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4) มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลางกับการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องอาศัยงบประมาณเป็นฐานในการจัดหา พัฒนา และบำรุงรักษา ซึ่งช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การใช้งบประมาณยังมีข้อจำกัดด้านระเบียบ ขั้นตอน และความเพียงพอ ทำให้การสนับสนุนสื่อและเทคโนโลยีไม่สามารถส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการได้โดยตรงในระดับสูง จึงทำให้ความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของ ทักษพร อรัญญา (2567) ที่เห็นว่า สถานศึกษาควรมีการจัดหาผลิต และพัฒนาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ โดยมีการวางแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการในการใช้สื่อ เลือกใช้สื่อที่เหมาะสม

ทันสมัย และเพียงพอ รวมทั้งมีการบำรุงรักษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถนำไปใช้สนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนทั้ง 4 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านงบประมาณ มีค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ 0.823 ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.16 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ร้อยละ 66.40 ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความพร้อมและความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งบทบาทของผู้บริหาร ศักยภาพของครู การสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงทรัพยากรด้านงบประมาณ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีความเชื่อมโยงกันจึงสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ ทั้งนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาไม่เข้าสมการพยากรณ์ อาจเนื่องจากตัวแปรดังกล่าวไม่มีอำนาจในการพยากรณ์เมื่อพิจารณาพร้อมกับปัจจัยอื่น ซึ่งปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นปัจจัยสนับสนุน โดยจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการผ่านการดำเนินงานของผู้บริหารและครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้กำหนดและนำไปใช้โดยตรง จึงไม่ปรากฏอำนาจพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของ แคทรียา บุตรศรีวา (2565) ที่เห็นว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการนั้นประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และสอดคล้องกับแนวคิดของ พุทธิตาพร ใจดี (2565) ที่ชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารที่มีการส่งเสริมให้ครูมีพัฒนาสื่อและเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการบวนการเรียนการสอนจะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายลำดับความสัมพันธ์และโครงสร้างการทำงานร่วมกันของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการภายใต้บริบทเฉพาะของพื้นที่ศึกษาได้อย่างเป็นระบบ องค์ความรู้ดังกล่าวได้มาจากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านงบประมาณ มีผลต่อการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงได้นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่เชิงบริบทของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในรูปแบบ ATPB Model ดังภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 องค์ความรู้ใหม่เชิงบริบทของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในรูปแบบ ATPB Model

ATPB Model เป็นกรอบแนวคิดเชิงบูรณาการที่พัฒนาขึ้นจากข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงลำพัง แต่เกิดจากการทำงานร่วมกันของปัจจัยหลายด้านในลักษณะเสริมพลังกัน โดยผู้บริหารทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการกำหนดทิศทาง กำกับ ติดตาม และเชื่อมโยงการดำเนินงานทางวิชาการให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ครูผู้สอนเป็นผู้แปลงนโยบายและแนวทางการบริหารสู่การปฏิบัติจริงในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ขณะที่ผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทในการสนับสนุนและมีส่วนร่วมทางวิชาการ และงบประมาณทำหน้าที่เป็นฐานทรัพยากรที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ การบูรณาการทั้ง 4 ปัจจัยดังกล่าวจึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา รายละเอียดของแต่ละปัจจัยใน ATPB Model เป็นผลจากการสังเคราะห์ข้อคำถามในแต่ละด้านที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในระดับสูงสุด โดยอ้างอิงจากผลการวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร (Administrator Factors) ผู้บริหารสามารถดูแลและให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่คณะครู มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ให้การส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการของครูและนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องมีวิสัยทัศน์ก้าวไกลด้านการพัฒนางานวิชาการ

2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (Teacher Factors) ครูในสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ มีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ รวมทั้งมีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (Parents and Community Factors) ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนในการร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษามีส่วนในการสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น ตลอดจนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา

4) ปัจจัยด้านงบประมาณ (Budget Factors) มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงานผลการใช้งบประมาณ และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าว จึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสิ่งที่ควรส่งเสริมและพัฒนา ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในเรื่องความคิดริเริ่มในการพัฒนางานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะหรือการปฏิบัติน้อยที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาความคิดริเริ่มในการพัฒนางานวิชาการ โดยส่งเสริมให้มีการริเริ่มโครงการหรือกิจกรรม

ทางวิชาการใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการให้ดียิ่งขึ้น

2. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการวัดและประเมินผล ในเรื่องการกำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติน้อยที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางและสนับสนุนให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนและการใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

3. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านงบประมาณ สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 66.40 ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นควรกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการในลักษณะบูรณาการ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาครูผู้สอน การส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน และการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนงานวิชาการ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นในด้านอื่น ๆ อีก เพื่อให้ทราบปัจจัยที่หลากหลายมาพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในรูปแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้ทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาย่างชัดเจน นำไปสู่การพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีระดับสูงขึ้น

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/d5cYO>
- กฤตภาส หลวงจอก, สุพัฒนา หอมบุปผา, และสาธิต ทรัพย์รวงทอง. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. *Education Journal Faculty of Education Nakhon Sawan Rajabhat University*, 8, 354–366.
- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. (2568). แผนการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568. สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/v35qB>
- กัลชญา ทองหัตถา. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1. *การประชุมหาตใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13*, 2432–2445. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/VMEft>
- กิตติชัย อาจหาญ. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ [มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/hQmyr>
- ขวัญเรือน โยคะสัย, และสุเทพ เมย์ไธสง. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 4(1), 31–45. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/S7PaG>
- แคทริยา บุตรศรีผา. (2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม [มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/kJViB>
- จิรวัดน์ อำมฤค. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 [มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/2domj>

- ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/ClnPE>
- ชนมพรรษ เทียมดวงแข. (2566). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภู [มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/Ez7n1>
- โชติรส จิโนรส, สุพัฒนา หอมบุปผา, และสาธิต ทรัพย์รวงทอง. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. 5(2), 87–99. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/H2vw0>
- ญาณิภรณ์ ศรีชมภู. (2566). ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับการบริหารวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/r69GW>
- ญาดา สุทธิ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 [มหาวิทยาลัยบูรพา]. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/7VgWa>
- ณพรชกรณ ชัยพรม. (2565). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/BHOK4>
- ณัจฉรียา ภาธรณฤต. (2566). การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (ACTIVE LEARNING) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/3JAry>
- ณัฐญา วงศ์จำปา. (2565). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. สืบค้นเมื่อ 21 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/okHL4>
- ทักษพร อรัญญา. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/8jMuB>
- ธนัญญา คุณสุข. (2565). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี [มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/8KxgH>

- ธนัญญา คุณสุข. (2565). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี [มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. สืบค้นเมื่อ
25 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/8KxgH>
- ธมนวรรณ พวงจิตร, และสมนึก การีเวท. (2568). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. *วารสารเสียง
ธรรมจากมหายาน*, 11, 306–319. สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2568, จาก
<https://shorturl.asia/qUMeR>
- ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง. (2565). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ
คุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.
สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/7kHmF>
- นงนุช อินทรโคกสูง, ทินกร ชอัมพงษ์, และเยาวเรศ ภัคดิจิตร์. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครสวรรค์. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 5(5), 235–250. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2568,
จาก <https://shorturl.asia/vVbmh>
- นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1.
วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 7(1), 172–187. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2568,
จาก <https://shorturl.asia/xDl7n>
- นารี ปราถนาม. (2566). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2568,
จาก <https://shorturl.asia/pq2By>
- นิตยา ชันเดช. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2568,
จาก <https://shorturl.asia/CghP9>
- นิติธร ทั้งทอง, พิมพ์ประภา อมรกิจบุญโญ, และรวีวรรณ กลิ่นหอม. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
บริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย. *วารสาร
สรีนธรปริทรรศน์*, 24(2), 124–137.
- นิษรา พรสุริวงษ์, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต, สมนึก การีเวท, และสุวรรณา ยุทธภีรัตน์. (2568). ปัจจัย
ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. *วารสารเสียงธรรมจากมหายาน*, 3(11), 260–278.
สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/st2b3>

- บุญศรี พรหมมาพันธุ์, สรชัย พิศาลบุตร, และส่งศักดิ์ ทิตาราม. (2554). การใช้สถิติเชิงบรรยายในเอกสาร การสอนชุดวิชาสถิติวิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรเมศวร์ ชรอยนุช. (2565). นวัตกรรมการบริหารวิชาการสู่การพัฒนากรอบความคิดผู้ประกอบการของนักเรียนมัธยมศึกษา [จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/JN3UY>
- ปรีชา ตุ่มโท, ทินกรณ ชอัมพงษ์, และสายทิพย์ ยะฟู. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยนาท. วารสารวิจัยวิชาการ, (5), 303–316. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2568, จาก <https://doi.org/10.14456/jra.2022.126>
- ปัญญา ศรศิริ, นันธวัช นูนารถ, และจิตินันท์ ดวงสุวรรณ. (2568). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 11(8), 284–296. สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/Co15G>
- ปิยะดา สุภารส. (2566). แนวทางการบริหารความเสี่ยงในงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา [มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา]. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/V5u87>
- พระมหาอุทตนา ตุ่มอ่อน. (2564). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/klnwz>
- พระสมุห์สมพร อุชุโม (นิมนวล). (2564). หลักการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์, 9(3), 67–80. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/4Jc0s>
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 8). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิรญาณ์ แร่ทอง. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/jHEa1>
- พุดตาพร ใจดี. (2565). การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ (O-NET) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/qDbUM>

ภัทริยา ทองงาม, ศักดิ์สิทธิ์ ชัดติยาสุวรรณ, และสมรัก ญาณธโร. (2568). ปัจจัยที่ส่งผลต่อ

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 65(19),
133–149. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/BwY02>

ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ. (2565). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
สถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
เขต 1* [มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2568, จาก
<https://shorturl.asia/zxfaO>

วรรณธนู วรรณกิจ. (2566). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ กลุ่มเครือข่ายที่ 5
[มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา]*. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2568, จาก
<https://shorturl.asia/A8FpU>

ศศิณามณี สารักษ์. (2565). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน
ปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่เขต 1*. สืบค้นเมื่อ 28
มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/4CSma>

ศิริเมศร์ ศิริศักดิ์ธนากุล. (2566). *กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนที่เสริมสร้าง
ทักษะมนุษยในสังคมหลังนวัตกรรม [จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]*. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม
2568, จาก <https://shorturl.asia/l5vG4>

ศิริพร จงเพลินนภาพร. (2567). *แนวทางการยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*.
สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/Ceg9z>

สรารัตน์ ปลอดทอง, จินตนา จันทร์เจริญ, และฐิติอาภา ตั้งคำวานิช. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อ
การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เชียงราย. *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(6), 213–226. สืบค้นเมื่อ
28 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/E2eSp>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. (ม.ป.ป.). *ข้อมูลและโครงสร้างบริหาร สพม.
ขอนแก่น*. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/ivPC3>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. (2568). *คะแนน O-NET*. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม
2568, จาก <https://shorturl.asia/fipS2>

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553).

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 (ปี 2). โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

เหมภัส เหลาแหลม. (2564). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 [มหาวิทยาลัยรังสิต]. สืบค้นเมื่อ 29
มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/47ezS>

อัจฉราวดี จันทร์ภักดี, ทรวงยศ แก้วมงคล, และกุลจิรา รักชนคร. (2567). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. *วารสาร มจร การพัฒนาลังคม*, 3(9), 323–337.

2. ภาษาอังกฤษ

Ahmad Irfan Barokah, Lia Yuliana, & Setya Raharja. (2025). Developing a community-
based academic supervision model: A strategic reform for enhancing
professional learning in Indonesian primary schools. *European Journal of
Sustainable Development Research*, 9(4). Retrieved on December 21, 2025,
from <https://doi.org/10.29333/ejosdr/16862>

Anh Hai Doan, Huyen Thanh Thi Doan, & Lan Thi Trinh. (2025). Stakeholder
Engagement in the Development of the General Education Curriculum for
Language Arts and Literature in Vietnam (2022-2025). *Vietnam Journal of
Education*, 9(3), 363–375. Retrieved on December 21, 2025, from
<https://doi.org/10.52296/vje.2025.638>

Asma Maher Abdelqader Hamdan, & Solomon Arulraj David. (2024). The impact of
teacher leadership on school improvement: Exploring the experiences and
view of school leaders and teachers in private schools in Sharjah. *Globus
Journal of Progressive Education*, 14(1), 18–30. Retrieved on January 11,
2025, from <https://doi.org/10.46360/globus.edu.220241004>

Christinea Bellana. (2021). *Everything You Need to Know: Students academic
Management System*. Retrieved on January 11, 2025, from
<https://shorturl.asia/JqcfG>

Dewi Astuti, & Irwan Sutirman. (2024). Analysis of the Effect of Education Fund Budget
on Performance Accountability and Transparency in School Fund

- Management (Cirebon City). *Formosa Journal of Multidisciplinary Research*, 3(8), 3143–3156. Retrieved on January 11, 2025, from <https://shorturl.asia/3QdD0>
- Erwin, Farida Asy'ari, Retno Winarni, & Al-Amin. (2024). Efficiency of school financial management and its impact on improving the quality of teaching and learning. *International Journal of Social and Education (INJOSEDU)*, 1(2), 435–448. Retrieved on January 11, 2025, from <https://shorturl.asia/JAzFc>
- Gail M. Sullivan, & Anthony R. Artino. (2013). Analyzing and Interpreting Data From Likert-Type Scales. *Journal of Graduate Medical Education*, 5(4), 541–542. Retrieved on January 15, 2025, from <https://doi.org/10.4300/jgme-5-4-18>
- Han Zhang, Shigang Ge, & Mohd Rashid Bin Mohd Saad. (2024). Formative assessment in K-12 English as a foreign language education: A systematic review. *Heliyon*, 10(10), 1–14. Retrieved on January 15, 2025, from <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e31367>
- Izhak Berkovich. (2025). The rise of AI-assisted instructional leadership: empirical survey of generative AI integration in school leadership and management work. *Frontiers in Education*, 1–8. Retrieved on December 12, 2025, from <https://doi.org/10.3389/educ.2025.1643023>
- Joshua Anihenya, & Marcel P. Agah. (2021). The Impact of Technology Integration to Students Engagement and Achievement in English and Mathematics in MUBI South Local Government, Adamawa State. *Asian Journal of Social Science and Management Technology*, 3(3), 25–35. Retrieved on January 17, 2025, from <https://shorturl.asia/nU6iW>
- M. T. Karimian. (2023). Factors Affecting the Academic Performance of Students. *Journal of Education and Practice*, 14(15), 34–39. Retrieved on January 17, 2025, from <https://doi.org/10.7176/jep/14-15-04>
- Mumtaz, Niaz Ali, & Rahim Khan. (2024). Instructional Leadership and School Effectiveness: A Correlational Study at Secondary Level Institutions in the Context of District Bannu. *Qlantic Journal of Social Sciences and Humanities*, 5(1), 176–183. Retrieved on January 17, 2025, from <https://doi.org/10.55737/qjssh.679125316>

- Normy Rafida Abdul Rahman, Hari Krishnan A/L Andi, Jeniza Jamaludin, Ridzuan Masri, & Bibi Natasha Mustafa. (2023). The Effect of Transformational Leadership and Students' Engagement on Academic Performances: Does It Really Matter. *Journal of Survey in Fisheries Sciences*, 2681–2692. Retrieved on January 17, 2025, from <https://shorturl.asia/Fw39a>
- Ranjana, Suman Prasad Maurya, Akanksha Yadav, & Arti. (2024). Factors affecting the academic achievements of under graduate college students in Ayodhya district eastern Uttar Pradesh. *Extension Journal International Journal of Agriculture Extension and Social Development*, 7(5), 30–33. Retrieved on January 18, 2025, from <https://doi.org/10.33545/26180723.2024.v7.i5a.596>
- Rasha G. Mohammed Helali. (2024). An Exploratory Study of Factors Affecting Research Productivity in Higher Educational Institutes Using Regression and Deep Learning Techniques. *Artificial Intelligence and Applications*, 2(4), 307–314. Retrieved on January 18, 2025, from <https://doi.org/10.47852/bonviewAIA3202660>
- Rizza Marie V. Nicolas, & Joseline M. Santos. (2024). *School Administrators' Technology Management: Paving the Way for Instructional Advancement*. 8(12). Retrieved on January 18, 2025, from <https://doi.org/10.47772/IJRISS>
- Ron White, Andrew Hockley, Julie van der Horst Jansen, & Melissa S. Laughner. (2023). *Academic management*. Retrieved on January 18, 2025, from <https://shorturl.asia/ZTb47>
- Ronald Osei Mensah, Kwaku Darko Amponsah, Pearl Adiza Babah, & Halimatu Sardia Jibril. (2024). Factors affecting students' academic performance and teachers' efficiency in Ghana; a case study of Wa senior high school. *Cogent Arts and Humanities*, 11(1). Retrieved on January 18, 2025, from <https://doi.org/10.1080/23311983.2024.2412944>
- Rskhulova Dilafruz Abdusobir qizi, Zayniddinova Kamola, & Abdillajonov Jasur. (2024). The Impact of Teacher Collaboration in Improving Student Outcomes. *International Journal of Trend in Scientific Research and Development (IJTSRD)*, 8(5), 5–7. Retrieved on January 18, 2025, from <https://shorturl.asia/PK0zu>

- Sijia Zhang, & Huang Wu. (2025). School Leadership, Parental Involvement, and Student Achievement: A Comparative Analysis of Principal and Teacher Perspectives. *Education Sciences*, 15(6), 1–21. Retrieved on December 20, 2025, from <https://doi.org/10.3390/educsci15060767>
- Syed Amir Jalil, Zeeshan Idrees, Sheikh Muhammad Umair Ali, & Fahad Hasan. (2025). The impact of teaching empathy on student-teacher relationships and academic performance in higher education. *Frontier in Medical & Health Research*, 3(5), 3007–1593. Retrieved on December 20, 2025, from <https://doi.org/10.5281/zenodo.18239662>
- Taoufik Boulhrir. (2025). Visible Learning: The Sequel: A Synthesis of Over 2,100 Meta-Analyses Relating to Achievement: A Book Review. *Journal of Language and Education*, 11(3), 168–172. Retrieved on December 20, 2025, from <https://doi.org/10.17323/jle.2025.27821>
- Tesfaye Shibiru, & Tadesse Regassa. (2024). The Role of School Leaders on Students' Academic Achievement in Secondary Schools of Wolisso Town. *International Journal of Secondary Education*, 12(3), 49–55. Retrieved on January 19, 2025, from <https://shorturl.asia/xf1KR>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

เนื่องด้วย นางธิดารัตน์ เดชพละ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผศ.ดร.วิบูล ทาชา ซึ่งการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับความกรุณาข้อมูลจากท่าน ดังนั้นข้าพเจ้าขอความอนุเคราะห์ท่านในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ผ่านทาง google forms ตามลิงค์ หรือ QR Code ที่แนบมาด้วย

คำชี้แจง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง และตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนกดส่งคำตอบโดยไม่ต้องระบุชื่อของผู้ตอบ ผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ ซึ่งไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้นต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่าน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางธิดารัตน์ เดชพละ

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์การทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี

☐ ระหว่าง 5 – 10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

คำชี้แจง โปรดอ่านและเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ต่อไปนี้

5 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับมาก

3 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง มีคุณลักษณะหรือการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	ระดับคุณลักษณะ/ ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร						
1.	ท่านมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ					
2.	ท่านมีภาวะผู้นำด้านวิชาการ					
3.	ท่านมีวิสัยทัศน์ก้าวไกลด้านการพัฒนางานวิชาการ					

ข้อ	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	ระดับคุณลักษณะ/ ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
4.	ท่านมีความคิดริเริ่มในการพัฒนางานวิชาการ					
5.	ท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
6.	ท่านมีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
7.	ท่านสามารถดูแลและให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่คณะครู					
8.	ท่านสามารถสร้างแรงจูงใจให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวิชาการ					
9.	ท่านกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง					
10.	ท่านส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการของครูและนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา					
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน						
11.	ครูในสถานศึกษาของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน					
12.	ครูในสถานศึกษาของท่านมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
13.	ครูในสถานศึกษาของท่านมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน					
14.	ครูในสถานศึกษาของท่านมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน					
15.	ครูในสถานศึกษาของท่านมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
16.	ครูในสถานศึกษาของท่านมีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน					
17.	ครูในสถานศึกษาของท่านมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้					
18.	ครูในสถานศึกษาของท่านมีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน					
19.	ครูในสถานศึกษาของท่านมีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี					

ข้อ	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	ระดับคุณลักษณะ/ ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
20.	ครูในสถานศึกษาของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน					
21.	ครูในสถานศึกษาของท่านมีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
22.	ครูในสถานศึกษาของท่านมีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ					
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน						
23.	ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา					
24.	ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา					
25.	ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนในการสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน					
26.	ท่านสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น					
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ						
27.	ท่านวางแผนการจัดสรรและการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปี					
28.	ท่านกำหนดให้มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงานผลการใช้งบประมาณ และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน					
5. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา						
29.	ท่านวางแผนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอเหมาะสม และทันสมัย					

ข้อ	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	ระดับคุณลักษณะ/ ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
30.	ท่านกำหนดให้มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้พร้อมใช้งาน					
31.	ท่านพัฒนาบุคลากรในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

คำชี้แจง โปรดอ่านและเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับ
ความเป็นจริงมากที่สุด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1.	ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น					
2.	ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
3.	ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียนเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
4.	ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร					
5.	ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษาของท่านนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
6.	ท่านกำหนดให้มีการนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
2. การวัดและประเมินผล						
7.	ท่านกำหนดให้มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ					
8.	ท่านกำหนดให้เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน					
9.	ท่านกำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ					
10.	ท่านกำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน					
11.	ท่านกำหนดให้มีการจัดระบบสารสนเทศสำหรับงานวัดและประเมินผล					
12.	ท่านกำหนดให้มีการจัดการซ่อมเสริมในกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่าน					
13.	ท่านกำหนดให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดและประเมินผล					
3. การจัดการเรียนการสอน						
14.	ท่านกำหนดให้มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
15.	ท่านกำหนดให้มีการกำหนดวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน					
16.	ท่านกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้					
5. การนิเทศการศึกษา						
17.	ท่านสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
18.	ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง					
4. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
19.	ท่านกำหนดนโยบาย วางแผนจัดหา และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา					
20.	ท่านส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ					

ผู้เข้าร่วมวิจัยสแกน QR CODE เพื่อเข้าทำแบบสอบถาม ออนไลน์ ผ่าน google form

ภาคผนวก ข

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

AF 04-03

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา

เลขที่ 91 ถนนเทศบาล 1 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000 โทรศัพท์ 0 7321 2863 ต่อ 131

E-mail: scphylib@yala.ac.th Website: http://www.yala.ac.th/IRB-SCPHYL/

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ชื่อโครงการวิจัย	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น		
รหัสจริยธรรมการวิจัย	SCPHYLIB-2568/913		
ผู้วิจัยหลัก	นางอติรัตน์ เดชพละ		
สังกัด	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดอีสาน		
วิธีการพิจารณา	Expedited		
วันที่ส่ง	08 ธันวาคม 2568	วันที่พิจารณา	09 ธันวาคม 2568
วันที่รับรอง	16 ธันวาคม 2568	วันหมดอายุ	16 ธันวาคม 2569

เอกสารที่รับรอง

1. โครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงข้อมูลอาสาสมัครวิจัย
4. เอกสารแสดงความยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าว
5. ประวัตินักวิจัย/คณะนักวิจัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา ได้พิจารณาโครงการวิจัยแล้ว ตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากล ตามระเบียบแนวทาง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ:

1. กำหนดส่งรายงานความก้าวหน้า 15 มิถุนายน 2569 แบบฟอร์ม AF 03-19
2. กำหนดส่งรายงานสิ้นสุดโครงการ 16 มกราคม 2570 แบบฟอร์ม AF 03-20
3. หากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการวิจัยหลังได้รับการรับรอง ให้นักวิจัยขออนุมัติปรับรายละเอียด แบบฟอร์ม AF 07-01 และ AF 07-02
4. หากดำเนินการวิจัยไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลารับรอง ให้นักวิจัยขออนุมัติขยายระยะเวลา แบบฟอร์ม AF 03-18

(นายอวิรุทธ์ สิงห์กุล)

เลขานุการคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม
การวิจัยในมนุษย์

(ผศ.ดร.ภคณัฐ วีระจร)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม
การวิจัยในมนุษย์

(หนังสือรับรองมีปณิธานตราสัญลักษณ์วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา)

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชื่อ-สกุล : ดร.กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์

ตำแหน่ง : ครูเชี่ยวชาญ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 (วอศ.ขก.)

คุณวุฒิ : ประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) การบริหารการศึกษา

2. ชื่อ-สกุล : ดร.ภัทรพล ทองโนนแก้ว

ตำแหน่ง : ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

คุณวุฒิ : ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาการสอนภาษาไทย

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา

3. ชื่อ-สกุล : ดร.สมาน ล้าลอง

ตำแหน่ง : ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

คุณวุฒิ : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาศาสตร์คอมพิวเตอร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาหลักสูตรและการสอน

ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา

ที่ อว ๗๗๓๔๔/ว ๑๐๗๒๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๔/๑๔ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโนนเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๕๑๙๔๔๔, ๐๔๓-๒๕๑๙๔๔๕

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์

ด้วย นางธิดารัตน์ เดชพละ เลขทะเบียนนักศึกษา ๒๗๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วันที่ ๑๓/๑๕๖๗ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่
มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย
ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในกรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรนาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระศิวะธีรธรรม นิต ตระ)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ด้วยความยินดีอย่างยิ่งครับ

(ดร.กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์)

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร.๐๔๓-๒๕๑๔๔๕

นางธิดารัตน์ เดชพละ โทร.๐๘๒-๒๖๑๔๖๓๖

ที่ อว ๗๔๑๔/ว ๑๐๓๒๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๗/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๔๑-๔๔๘, ๐๔๓-๒๔๒-๓๖๖

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.ภัทรพล ทองโนแก้ว

ด้วย นางธิดารัตน์ เดชพละ เลขทะเบียนนักศึกษา ๒๗๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วันที่ ๑๓/๒๕๖๗ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มี
ผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย
ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสัณนิษฐาน, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

รณจิระ คุ้มแก้ว
รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัย

(นางภัทราภรณ์ ทองโนแก้ว)

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร.๐๔๓-๒๔๑๔๔๕
นางธิดารัตน์ เดชพละ โทร.๐๘๒-๒๖๑๔๖๗๖

ภาคผนวก จ
คำดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ (IOC) ของแบบสอบถาม

**แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับสาระการวัดและนิยามเชิงปฏิบัติการ
และการใช้ภาษาของข้อคำถาม**

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

1) ขอความกรุณาท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ภาษาของข้อคำถามว่าสามารถใช้สื่อสารได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนหรือไม่ เพียงใด

2) ขอความกรุณาท่านตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามในตาราง (คอลัมน์ที่ 3) ว่ามีเนื้อหาและใจความสอดคล้องกับสาระการวัด (คอลัมน์ที่ 2) และนิยามเชิงปฏิบัติการ (คอลัมน์ที่ 1) หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดยแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้อง

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

ขอขอบคุณ

นางจิตราต์น์ เดชพละ

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

องค์ประกอบย่อย และนิยาม ปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ ภาษาของ ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
				+1	0	-1	
	10) มีการส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการของครูและผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา	10) ท่านส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการของครูและผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา		+1			
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน							
ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ มีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และมีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ	1) ครูผู้สอนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน	1) ครูในสถานศึกษาของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน		+1			ภาษามีความถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการสามารถนำไปใช้เป็นข้อคำถามได้
	2) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		+1			
	3) มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน	3) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน		+1			
	4) มีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน	4) ครูในสถานศึกษาของท่านมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน		+1			
	5) มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	5) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้		+1			
	6) มีการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	6) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน		+1			

องค์ประกอบย่อย และนิยาม ปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ ภาษาของ ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
				+1	0	-1	
	7) มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้	7) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้		+1			
	8) มีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน	8) ครูในสถานศึกษาของท่านมีความเมตตา เอาใจใส่ผู้เรียน		+1			
	9) มีคุณธรรม จริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี	9) ครูในสถานศึกษาของท่านมีคุณธรรม จริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี		+1			
	10) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	10) ครูในสถานศึกษาของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน		+1			
	11) มีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียน การสอน	11) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง		+1			
	12) มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ	12) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ		+1			

องค์ประกอบย่อย และนิยาม ปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ ภาษาของ ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน							
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น	1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา	1) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา		+1			ภาษามีความถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการสามารถนำไปใช้เป็นข้อคำถามได้
	2) ร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	2) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา		+1			
	3) การสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน	3) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนในการสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน		+1			
	4) มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น	4) ท่านสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น		+1			
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ							
การวางแผน การจัดสรร และการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปี มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงาน	1) การวางแผน การจัดสรร และการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไป	1) ท่านวางแผนการจัดสรรและการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไป		+1			ภาษามีความถูกต้องเหมาะสมและ

องค์ประกอบย่อย และนิยาม ปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ ภาษาของ ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
				+1	0	-1	
ผลการใช้งบประมาณ และ ประเมินผลการใช้จ่าย งบประมาณอย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ในการจัดการศึกษาให้แก่ ผู้เรียน	ตามแผนงบประมาณ ประจำปี 2) มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงาน ผลการใช้ งบประมาณ และ ประเมินผลการใช้ จ่ายงบประมาณ อย่างโปร่งใส เพื่อให้ เกิดประสิทธิผลสูงสุด ในการจัดการศึกษา ให้แก่ผู้เรียน	ตามแผนงบประมาณ ประจำปี 2) ท่านกำหนดให้มี การควบคุม ตรวจสอบ รายงาน ผลการใช้ งบประมาณ และ ประเมินผลการใช้ จ่ายงบประมาณ อย่างโปร่งใส เพื่อให้ เกิดประสิทธิผลสูงสุด ในการจัดการศึกษา ให้แก่ผู้เรียน		+1			สอดคล้อง กับนิยาม ปฏิบัติการ สามารถ นำไปใช้ เป็นข้อ คำถามได้
5. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา							
การวางแผน การจัดหาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างเพียงพอ เหมาะสม และ ทันสมัย มีการบำรุงรักษาให้ พร้อมใช้งาน รวมทั้งมีการ พัฒนาบุคลากรในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพผู้เรียนและปรับปรุง ประสิทธิผลของกระบวนการ เรียนการสอน	1) การวางแผน การ จัดหาสื่อและ เทคโนโลยีทางการ ศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสม และ ทันสมัย 2) มีการบำรุงรักษา ให้พร้อมใช้งาน 3) มีการพัฒนา บุคลากรในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อ เสริมสร้างศักยภาพ ผู้เรียนและปรับปรุง ประสิทธิผลของ กระบวนการเรียน การสอน	1) ท่านวางแผนการ จัดหาสื่อและ เทคโนโลยีทางการ ศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสม และ ทันสมัย 2) ท่านกำหนดให้มี การบำรุงรักษาสื่อ และเทคโนโลยี ทางการศึกษาให้ พร้อมใช้งาน 3) ท่านพัฒนา บุคลากรในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อ เสริมสร้างศักยภาพ ผู้เรียนและปรับปรุง ประสิทธิผลของ กระบวนการเรียน การสอน		+1			ภาษามี ความ ถูกต้อง เหมาะสม และ สอดคล้อง กับนิยาม ปฏิบัติการ สามารถ นำไปใช้ เป็นข้อ คำถามได้
				+1			
				+1			

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อย นิยามปฏิบัติการ สารการวัด
และข้อคำถามที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

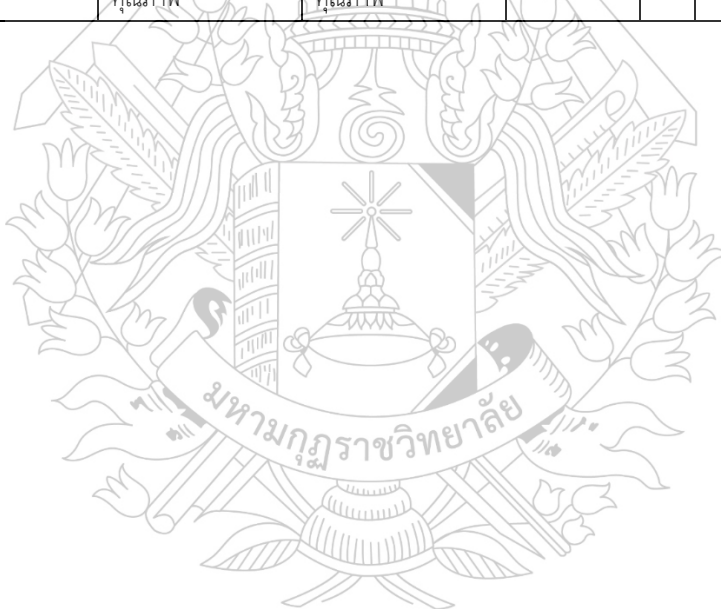
องค์ประกอบย่อย และนิยาม ปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ ภาษาของ ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น							
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตรนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน	1) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น	1) ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น		+1			ภาษามีความถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการสามารถนำไปใช้เป็นข้อคำถามได้
	2) การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน	2) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน		+1			
	3) วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน	3) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียนเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา		+1			
	4) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อ	4) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ		+1			

องค์ประกอบย่อย และนิยาม ปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ ภาษาของ ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
				+1	0	-1	
	จัดทำโครงสร้างหลักสูตร 5) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 6) การนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน	เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร 5) ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษาของท่านนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 6) ท่านกำหนดให้มีการนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน		+1 			
2. การวัดและประเมินผล							
การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร สถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนโดยครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีการจัดระบบสารสนเทศ มีการจัดให้มีการซ่อมเสริมในกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่าน และมีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตาม	1) การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร สถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ 2) เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน 3) ครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ	1) ท่านกำหนดให้มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร สถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ 2) ท่านกำหนดให้ความสำคัญการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน 3) ท่านกำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจ		+1 			ภาษามีความถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อคำถามได้

องค์ประกอบย่อย และนิยาม ปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ ภาษาของ ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
				+1	0	-1	
ระเบียบการวัดและประเมินผล	4) มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน 5) มีการจัดระบบสารสนเทศ 6) มีการจัดทำให้มีการเชื่อมโยงในกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่าน 7) มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดและประเมินผล	ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ 4) ท่านกำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน 5) ท่านกำหนดให้มีการจัดระบบสารสนเทศสำหรับงานวัดและประเมินผล 6) ท่านกำหนดให้มีการจัดการเชื่อมโยงในกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่าน 7) ท่านกำหนดให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดและประเมินผล		+1			
3. การจัดการเรียนการสอน							
กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้	1) กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) กำหนดวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน	1) ท่านกำหนดให้มีการกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ท่านกำหนดให้มีการกำหนดวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน		+1			ภาษามีความถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้เป็นข้อคำถามได้

องค์ประกอบย่อย และนิยาม ปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ ภาษาของ ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
	3) มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้	3) ท่านกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้		+1			
4. การนิเทศการศึกษา							
กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง	1) การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง	1) ท่านสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศว่าเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผล และรายงานผลการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น 2) ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง		+1			ภาษามีความถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการสามารถนำไปใช้เป็นข้อคำถามได้
5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา							
การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความ	1) การกำหนดนโยบาย วางแผน จัดทำ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดทำพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการ	1) ท่านกำหนดนโยบาย วางแผน จัดทำ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดทำพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการ		+1			ภาษามีความถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการสามารถ

องค์ประกอบย่อย และนิยาม ปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ ภาษาของ ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
ทันสมัยและมีคุณภาพ มีการวางแผนจัดหาและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา	ศึกษาให้มีความหลากหลายเหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา 2) การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ	ศึกษาให้มีความหลากหลายเหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา 2) ท่านส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้ การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ		+1			นำไปใช้เป็นข้อคำถามได้

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ (IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบประเมินกับจุดประสงค์

ข้อที่	คะแนนการประเมินของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			รวม	IOC	สรุปผล การประเมิน
	1	2	3			
ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น						
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร						
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน						
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนการประเมินของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			รวม	IOC	สรุปผล การประเมิน
	1	2	3			
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน						
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ						
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา						
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น						
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. การวัดและประเมินผล						
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3. การจัดการเรียนการสอน						
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนการประเมินของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			รวม	IOC	สรุปผล การประเมิน
	1	2	3			
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. การนิเทศการศึกษา						
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. การพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการศึกษา						
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ค่า IOC ทั้งฉบับ = 1.00

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๗๔๑๔/๐๐๖๘

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๕
เลขที่ ๑๕๓
วันที่ ๑๖/๑๐/๖๙
เรื่อง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 ๗/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
 โทร ๐๔๓-๒๕๑-๕๔๔, ๐๔๓-๒๕๒-๓๔๖

๘ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม แบบ QR Code จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางธิดารัตน์ เดชพละ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๔๔๖๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษา
 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๓/๒๕๖๗ กำลังทำวิทยานิพนธ์
 เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 ขอนแก่น" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี
 ผศ.ดร.วิฑูรย์ วิชา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
 และเป็นไปตามกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต
 อีสาน/จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย
 (Try out) ในการทำวิทยานิพนธ์และขออนุญาตให้หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นลำดับ
 ต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมหาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอคุณ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูวิจิตรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

มหาวิทยาลัย

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 ติดต่อประสานงาน : นางธิดารัตน์ เดชพละ โทร ๐๔๓-๒๕๑-๖๖๖๖

ที่ ศธ ๐๔๓๐๖/ ก ๑๒๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา
๕๐๕ ถนนโคกกรวด-หนองปลิง ตำบลโคกกรวด
เมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐

๑๓ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ที่ อว ๗๙๑๔/๐๐๖๘ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. QR Code แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางธิดารัตน์ เตชะพละ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๔๔๐๔๓๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วันที่ ๑๓/๒๕๖๔ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร.วิบูล ทาชา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จึงใคร่ขออนุมัติคราะห์จากท่านผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา ตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย (Try out) ดังกล่าว โดยสแกน QR code ตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยเอก

(หิณกรณ์ ภูไทดำ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา

กลุ่มอำนวยการ

โทร. ๐-๔๔๓๙-๕๒๒๕

โทรสาร. ๐-๔๔๓๙-๕๒๒๔

มหาวิทยาลัย

“เรียนดี มีคุณธรรม”

แบบสอบถาม

เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาขอนแก่น”

ภาคผนวก ข

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Try out)

**ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือการวิจัย
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น**

โดยแบบสอบถามมีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 51 ข้อ ประกอบด้วยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 31 ข้อ และเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ ดังนี้

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.970	51

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งฉบับ จำนวนข้อคำถาม 31 ข้อ ดังนี้

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.942	31

พิจารณาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารายด้าน ดังนี้

1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.867	10

2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.887	12

3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.825	4

4) ปัจจัยด้านงบประมาณ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.844	2

5) ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.865	3

และพิจารณาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานรายข้อ ดังนี้

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
I1	139.53	80.120	.477	.942
I2	139.53	78.740	.621	.940
I3	139.40	81.076	.506	.941
I4	139.53	79.361	.556	.941

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
I5	139.40	79.421	.613	.940
I6	139.27	82.754	.420	.942
I7	139.37	81.620	.462	.942
I8	139.47	80.671	.512	.941
I9	139.43	80.116	.514	.941
I10	139.43	80.323	.577	.941
I11	139.67	78.989	.656	.940
I12	139.67	79.954	.478	.942
I13	139.77	78.185	.670	.940
I14	139.77	79.978	.556	.941
I15	139.70	79.183	.558	.941
I16	139.60	81.076	.424	.942
I17	139.60	78.041	.679	.939
I18	139.47	79.568	.558	.941
I19	139.53	80.533	.501	.941
I20	139.43	79.564	.575	.941
I21	139.80	79.407	.633	.940
I22	139.70	79.390	.612	.940
I23	139.60	80.248	.518	.941
I24	139.60	79.421	.613	.940
I25	139.47	79.706	.631	.940
I26	139.40	80.317	.606	.940
I27	139.37	81.344	.500	.941
I28	139.33	79.264	.694	.939
I29	139.40	79.766	.680	.940

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
I30	139.40	80.248	.616	.940
I31	139.37	79.275	.792	.939

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งฉบับ (20 ข้อ) ดังนี้

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.967	20

พิจารณาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารายด้าน ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตร

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.934	6

2) การจัดการเรียนการสอน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.934	7

3) การวัดและประเมินผล

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.861	3

4) การนิเทศการศึกษา

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.864	2

5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.882	2

และพิจารณาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษารายข้อ ดังนี้

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
P1	90.47	44.602	.733	.965
P2	90.47	43.223	.835	.964
P3	90.47	44.189	.804	.964
P4	90.43	44.668	.751	.965
P5	90.47	44.051	.827	.964
P6	90.47	44.257	.792	.965
P7	90.50	43.638	.754	.965
P8	90.40	44.731	.777	.965
P9	90.43	43.495	.818	.964
P10	90.43	44.323	.811	.964
P11	90.47	43.913	.731	.966
P12	90.47	43.568	.783	.965
P13	90.40	44.110	.891	.964
P14	90.33	45.402	.752	.965
P15	90.40	44.731	.777	.965

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
P16	90.40	44.455	.827	.964
P17	90.33	45.402	.752	.965
P18	90.33	46.368	.557	.967
P19	90.27	46.478	.676	.966
P20	90.23	47.357	.562	.967

ที่ ศธ ๐๔๒๙๕/๓๙๖

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
๔๗๓ หมู่ ๒ ถนนมลิวรรณ ตำบลบ้านทุ่ม
อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จำนวน ๑ ฉบับ
ที่ อว๗๙๑๔/๐๑๔๔ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔
๒. QR CODE แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางฉัตรรัตน์ เตชะพละ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ” เพื่อให้งานวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นั้น

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถาม ตาม QR CODE เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย เป็นลำดับต่อไป รายละเอียดดังสิ่งที่แนบมาพร้อมด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายทริศศักดิ์ สมนอก)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

มหาวิทยาลัย

กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

โทร ๐๔๓ ๐๐๙๘๖๗ ต่อ ๓๑ โทรสาร ๐๔๓๒๕๕๓๖๗

ผู้ปฏิบัติ นางสาวปริญดา สุจริต

“เรียนดี มีคุณธรรม”

ที่ อว ๗๐๑๔/๐๑๔๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

๗/๑๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโนนเมือง อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

โทร ๐๔๓-๒๕๑-๕๔๘, ๐๔๓-๒๕๑-๕๔๖

๑๙ มกราคม ๒๕๖๙

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	
เลขที่ 1485 / ๑	วันที่ 15.4.๖๙
☐ อำนวยการ ☐ บุคลากร ☐ สนิท ☐ นิต ☐ แผน ☐ การเงิน ☐ พัฒนาการ ☐ OUCT ☐ กฎหมาย ☐ ศน.	

เรื่อง ขออนุมัติเครื่องใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย QR Code แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางจิตรารัตน์ เดชพละ รหัสนักศึกษา ๖๓๐๑๔๔๐๑๔๔๐๑๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูล ทาชา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขออนุมัติเครื่องใช้ที่จัดทำขึ้นได้โปรดอนุญาตให้ นางจิตรารัตน์ เดชพละ ได้ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย คือ คู่มือประกอบโครงการ แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเครื่องมือวิจัยดังกล่าวผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว และขออนุมัติให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใช้ในกรณีเก็บข้อมูลเพื่อใช้ทำวิทยานิพนธ์ ได้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระสุริยธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ติดต่อประสานงาน : นางจิตรารัตน์ เดชพละ โทร.๐๔๓-๒๖๑๔๖๓๖

แบบสอบถาม

เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นัยนศึกษาขอนแก่น"

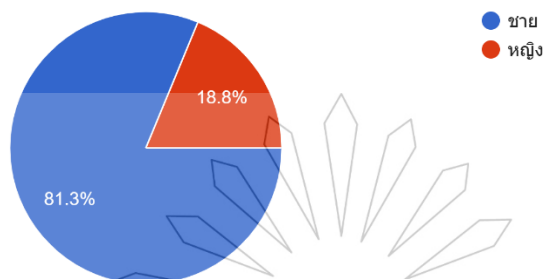

ผลการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

คำตอบ 80 ข้อ

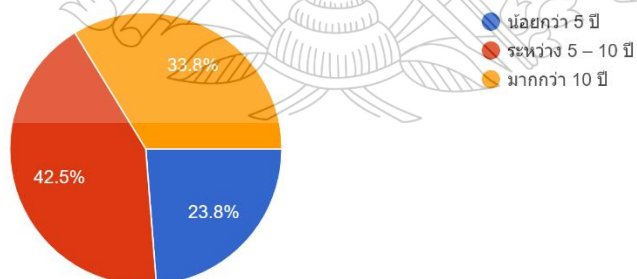
2. ระดับการศึกษา

คำตอบ 80 ข้อ

3. ประสบการณ์การทำงาน

คำตอบ 80 ข้อ

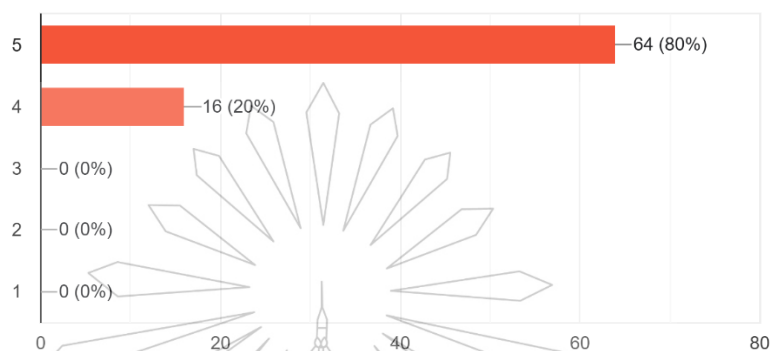

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร

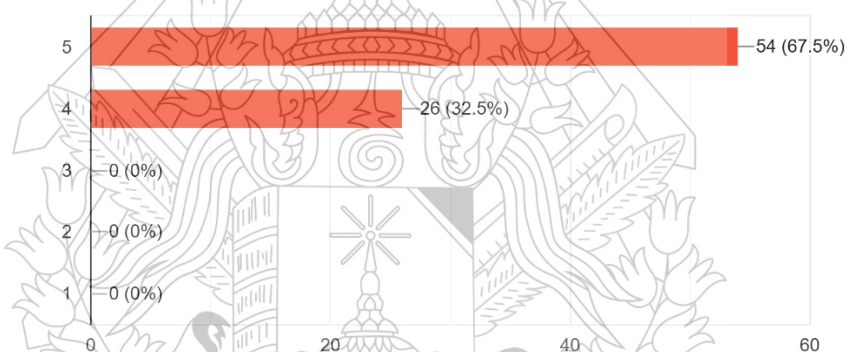
1) ท่านมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ

คำตอบ 80 ข้อ

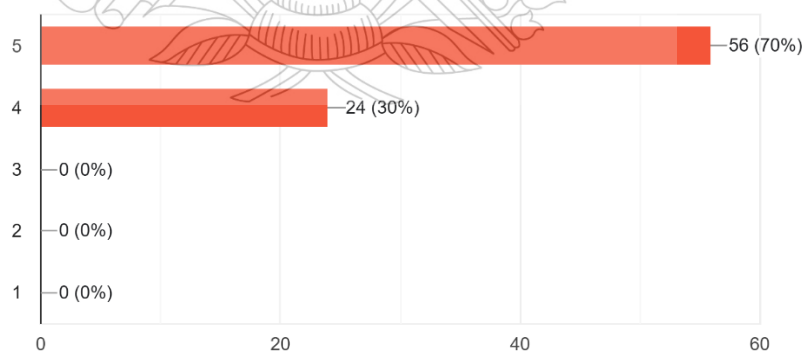
2) ท่านมีภาวะผู้นำด้านวิชาการ

คำตอบ 80 ข้อ

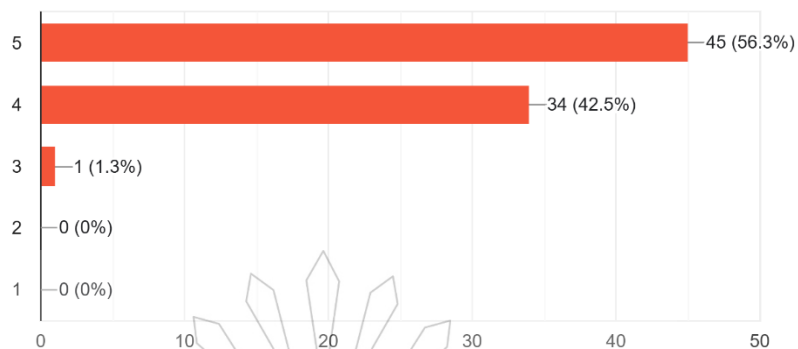
3) ท่านมีวิสัยทัศน์กว้างไกลด้านการพัฒนางานวิชาการ

คำตอบ 80 ข้อ

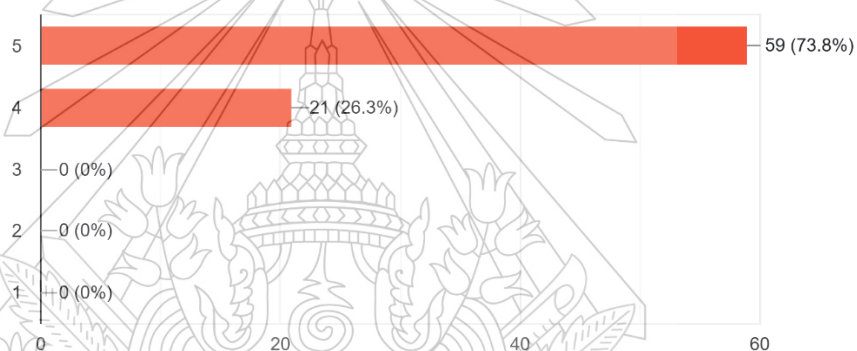
4) ท่านมีความคิดริเริ่มในการพัฒนางานวิชาการ

คำตอบ 80 ข้อ

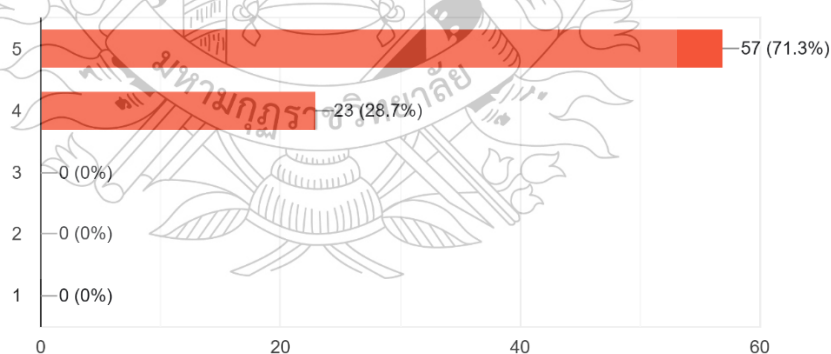
5) ท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

คำตอบ 80 ข้อ

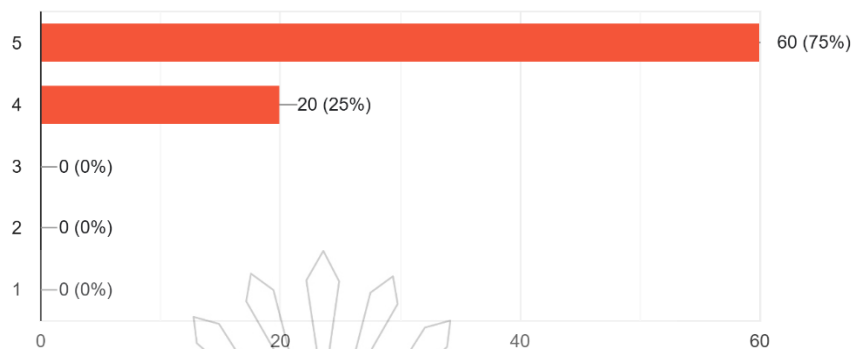
6) ท่านมีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

คำตอบ 80 ข้อ

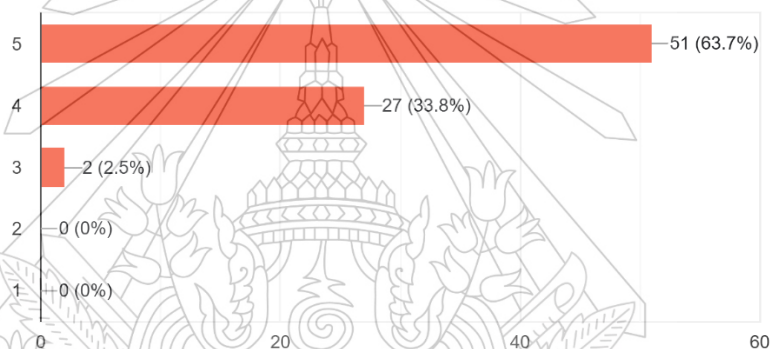
7) ท่านสามารถดูแลและให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่คณะครู

คำตอบ 80 ข้อ

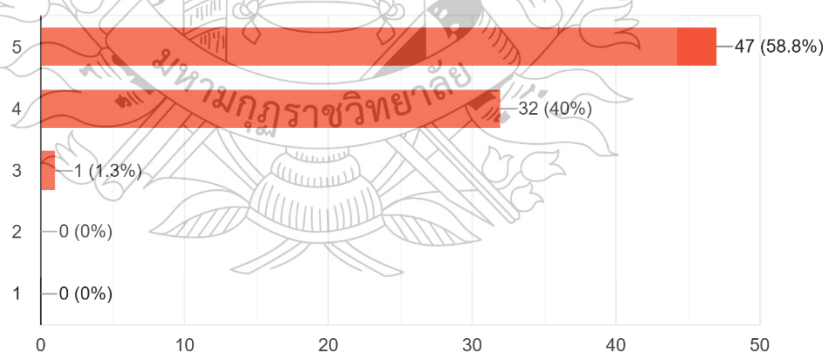
8) ท่านสามารถสร้างแรงจูงใจให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง...เกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวิชาการ

คำตอบ 80 ข้อ

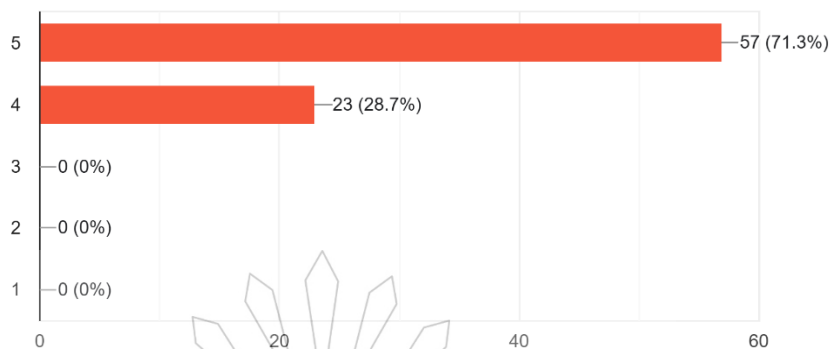
9) ท่านกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

คำตอบ 80 ข้อ

10) ท่านส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการของครูและนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา

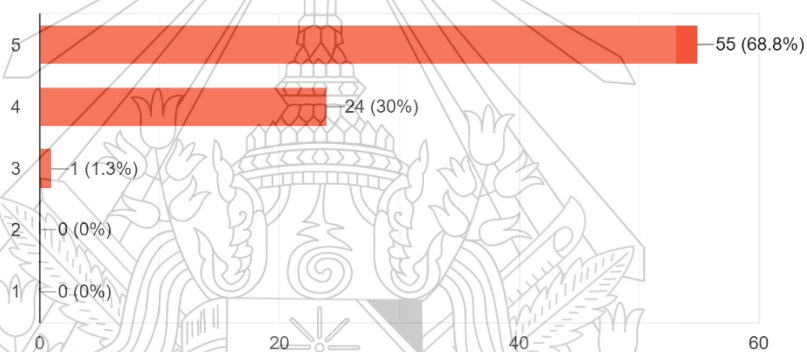
คำตอบ 80 ข้อ

2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน

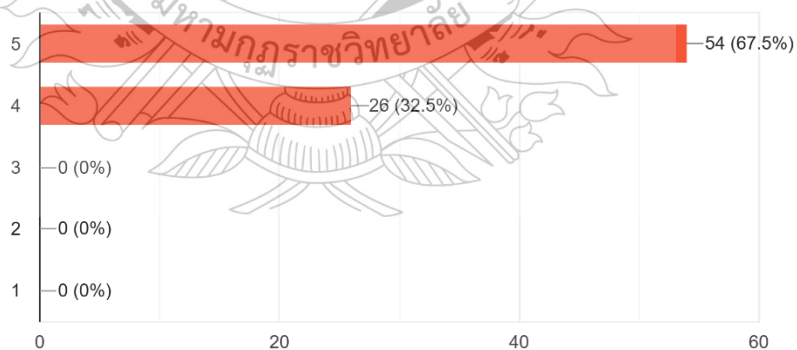
11) ครูในสถานศึกษาของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน

คำตอบ 80 ข้อ

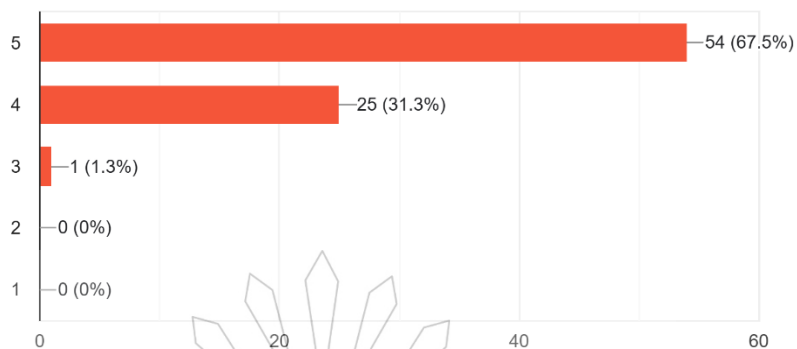
12) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำตอบ 80 ข้อ

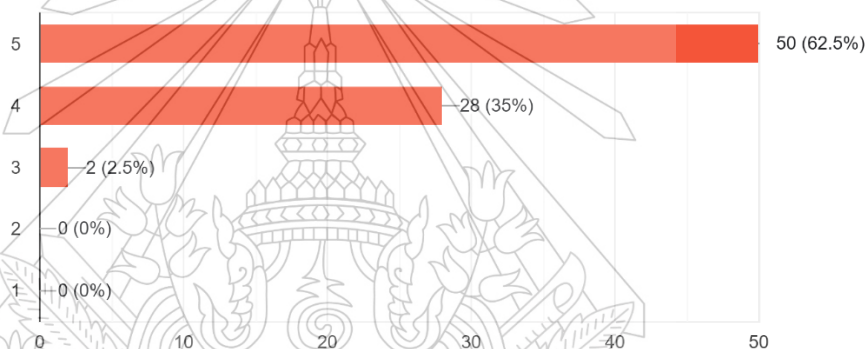
13) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

คำตอบ 80 ข้อ

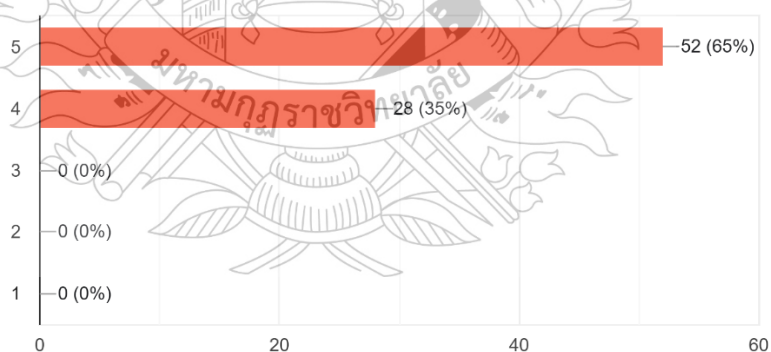
14) ครูในสถานศึกษาของท่านมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน

คำตอบ 80 ข้อ

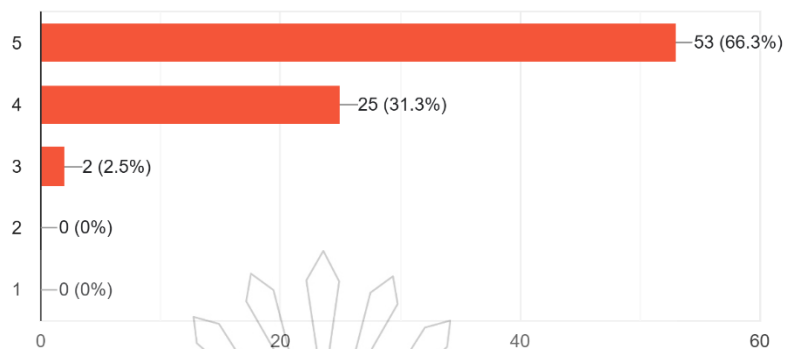
15) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

คำตอบ 80 ข้อ

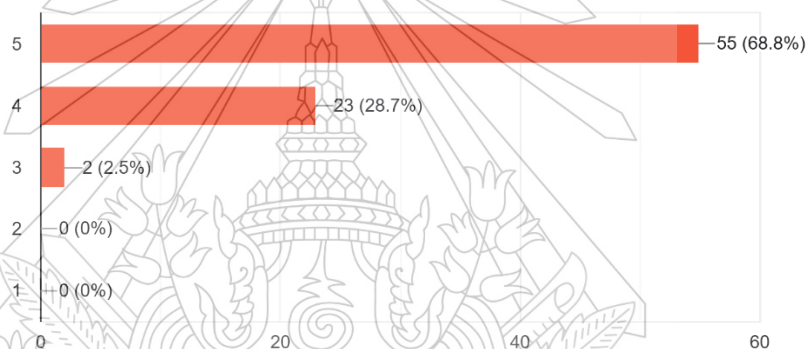
16) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

คำตอบ 80 ข้อ

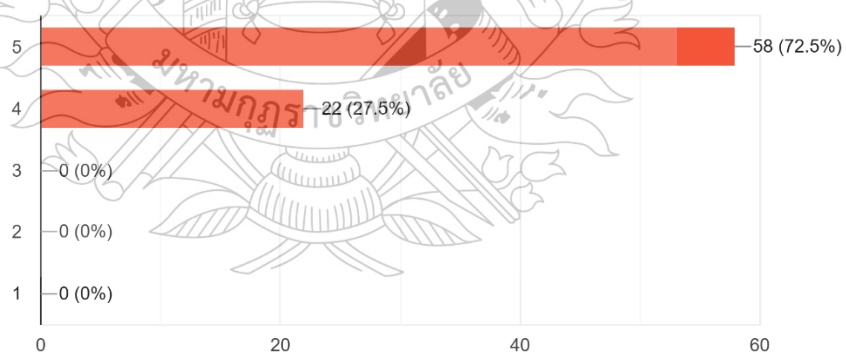
17) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้

คำตอบ 80 ข้อ

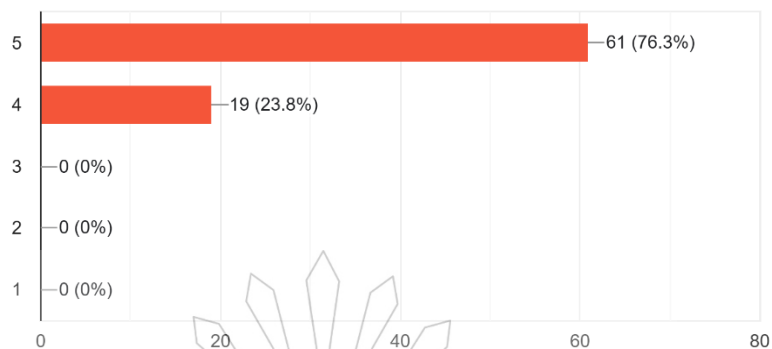
18) ครูในสถานศึกษาของท่านมีความเมตตาเอาใจใส่ผู้เรียน

คำตอบ 80 ข้อ

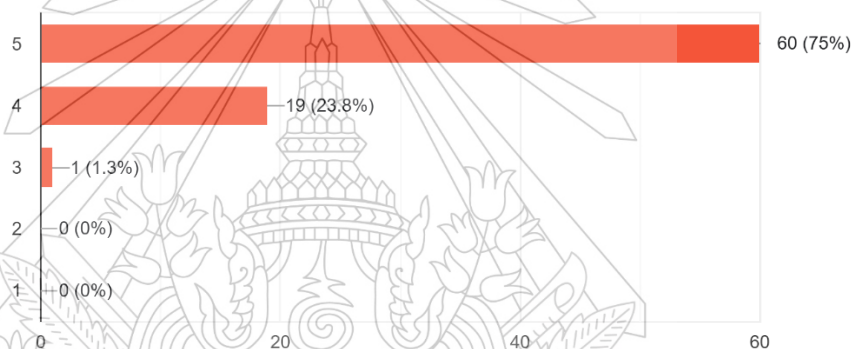
19) ครูในสถานศึกษาของท่านมีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี

คำตอบ 80 ข้อ

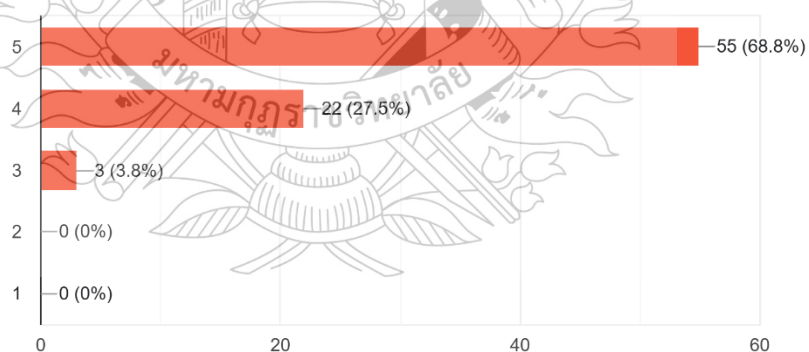
20) ครูในสถานศึกษาของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

คำตอบ 80 ข้อ

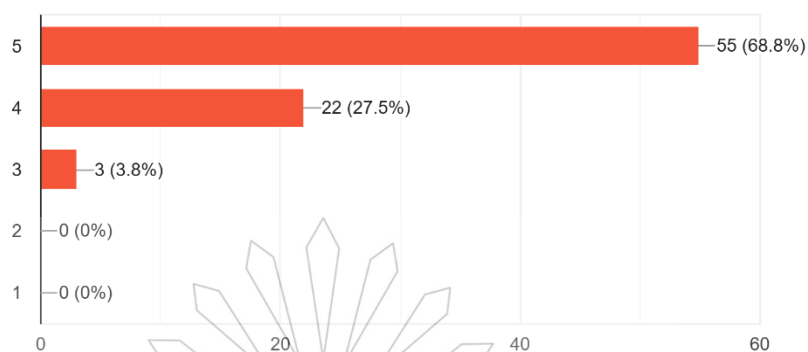

21) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

คำตอบ 80 ข้อ

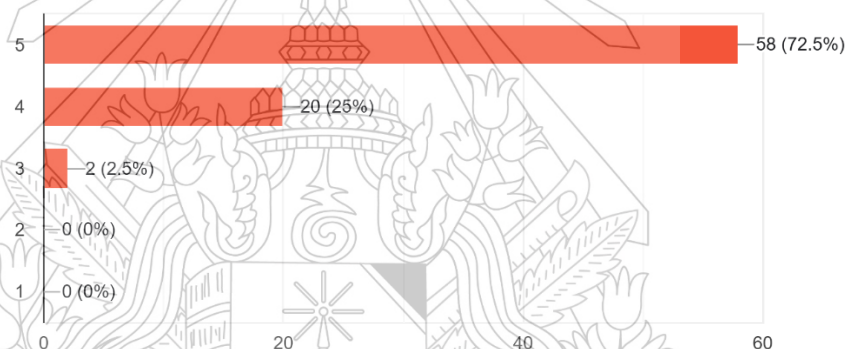

22) ครูในสถานศึกษาของท่านมีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ
คำตอบ 80 ข้อ

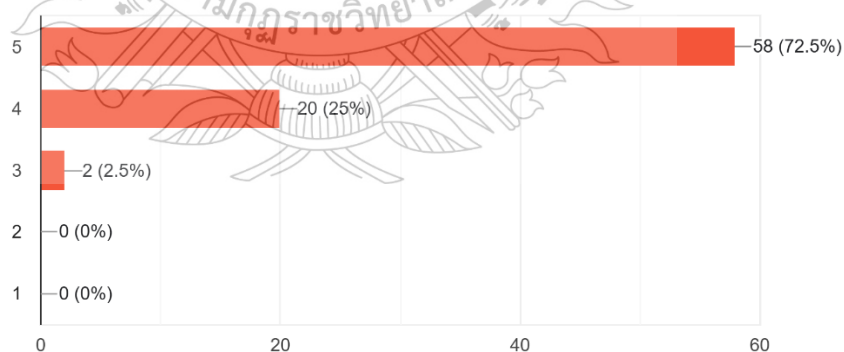

3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

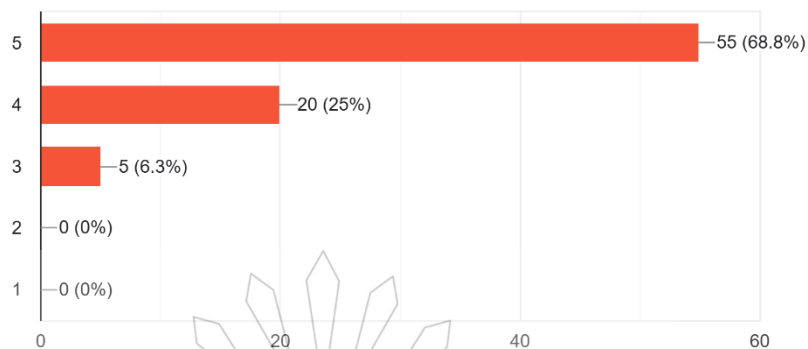
23) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา
คำตอบ 80 ข้อ

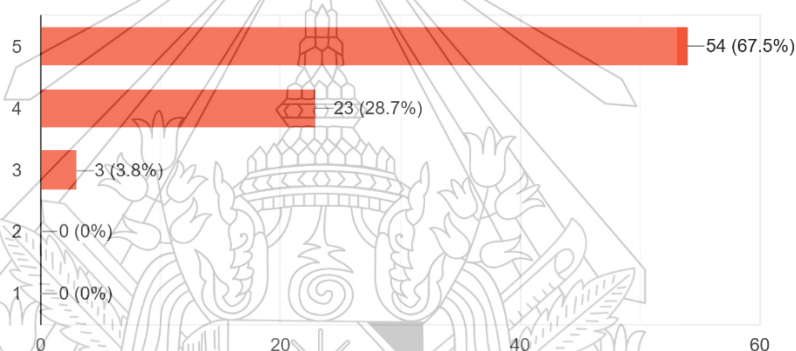
24) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
คำตอบ 80 ข้อ

25) ท่านให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนในการสนับสนุนทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน
คำตอบ 80 ข้อ

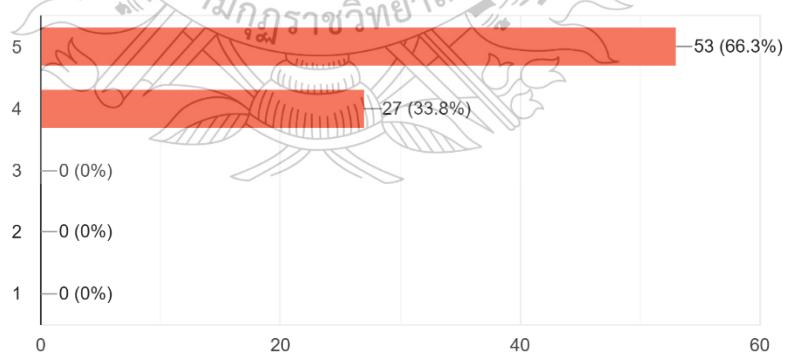

26) ท่านสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
ให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่าง...รศศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น
คำตอบ 80 ข้อ

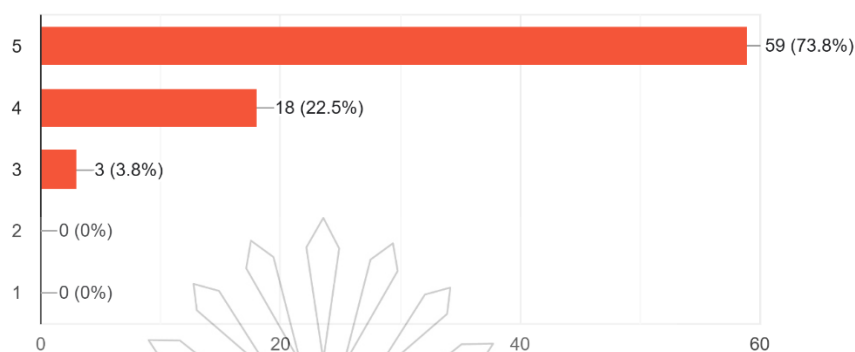
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ

27) ท่านวางแผนการจัดสรรและการบริหารงบประมาณด้านวิชาการเป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปี
คำตอบ 80 ข้อ

28) ท่านกำหนดให้มีการควบคุม ตรวจสอบ รายงานผลการใช้งบประมาณ

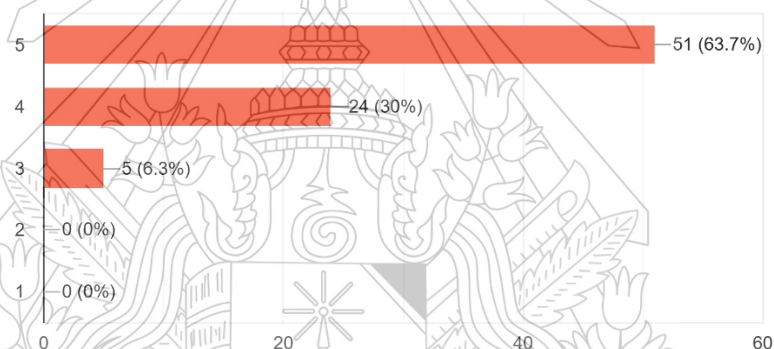
และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน
คำตอบ 80 ข้อ

5. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

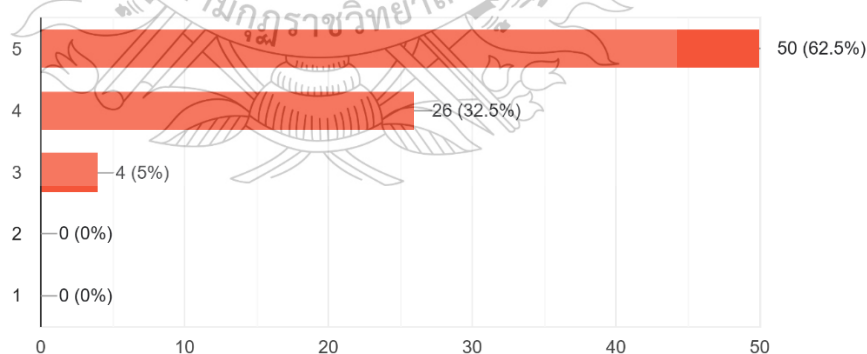
29) ท่านวางแผนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสม และทันสมัย

คำตอบ 80 ข้อ

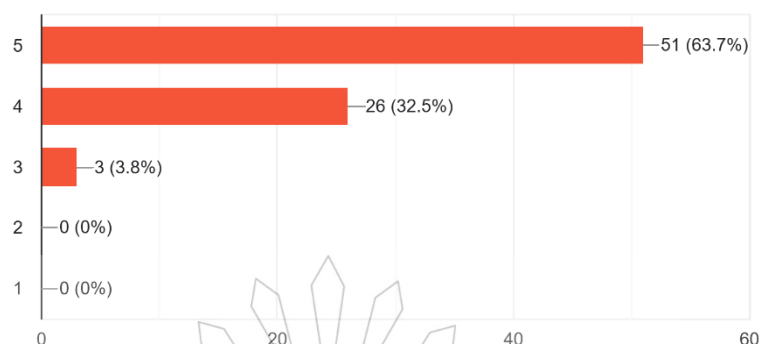

30) ท่านกำหนดให้มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้พร้อมใช้งาน

คำตอบ 80 ข้อ

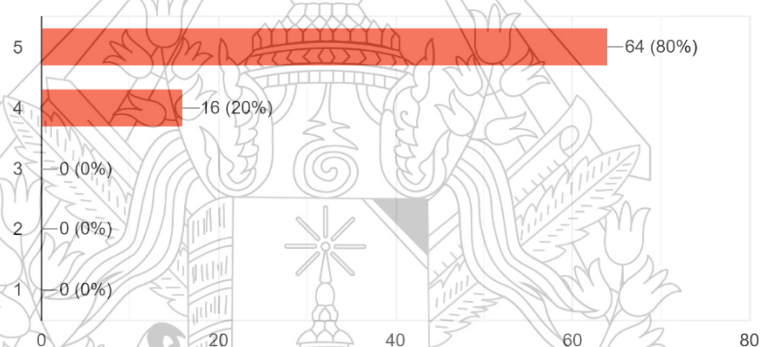
31) ท่านพัฒนาบุคลากรในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อ...เรียนและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน
คำตอบ 80 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

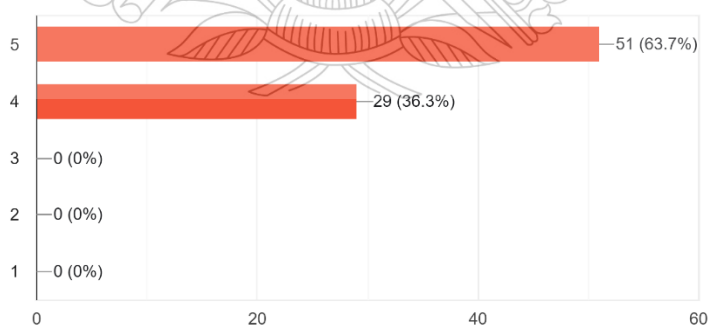
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1) ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส...รหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นให้ดียิ่งขึ้น
คำตอบ 80 ข้อ

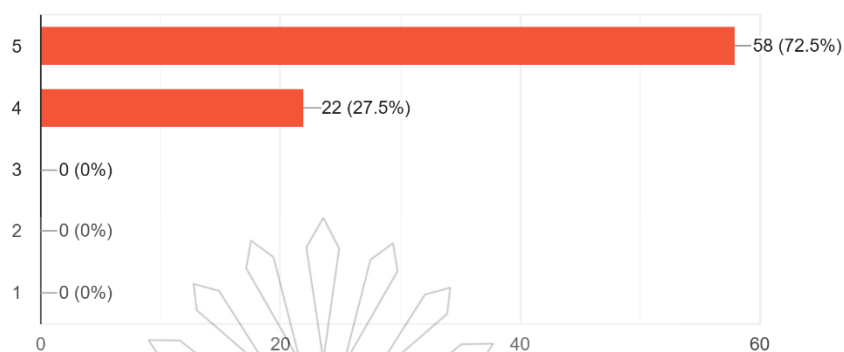
2) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน
เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

คำตอบ 80 ข้อ

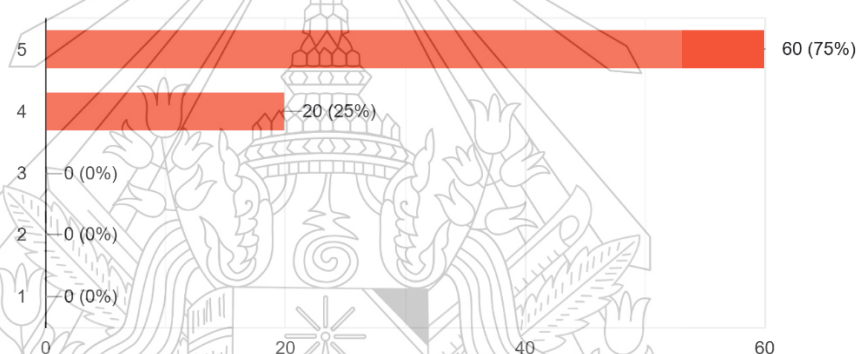
3) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา

รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องของทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์บริบทขอ...และความต้องการของผู้เรียนเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
คำตอบ 80 ข้อ

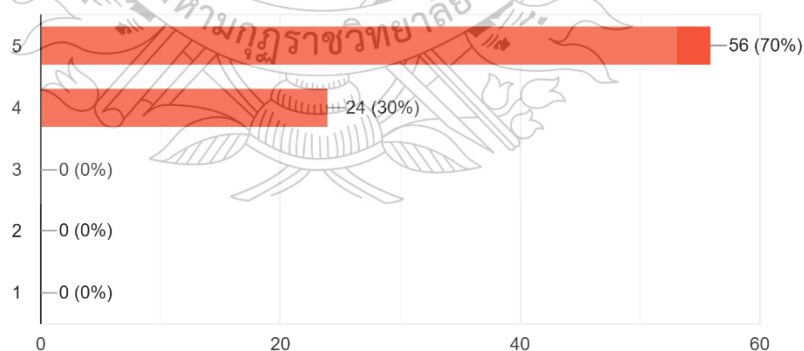
4) ท่านและบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องของทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร

คำตอบ 80 ข้อ

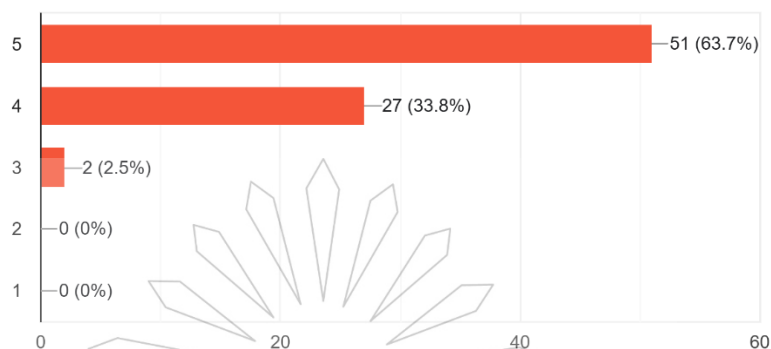

5) ท่านให้บุคลากรในสถานศึกษาของท่านนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

คำตอบ 80 ข้อ

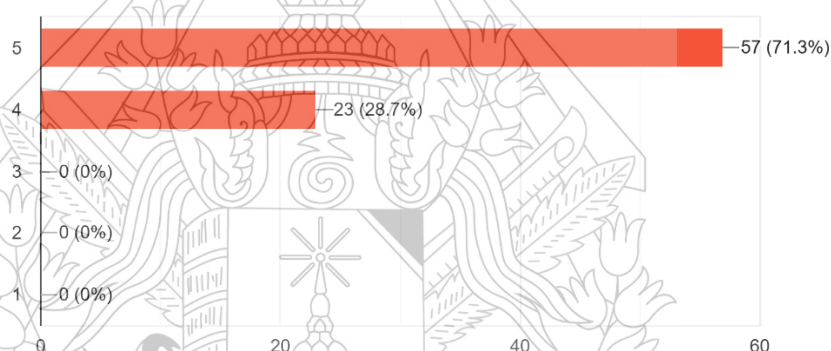

6) ท่านกำหนดให้มีการนิเทศ การติดตามเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน
คำตอบ 80 ข้อ

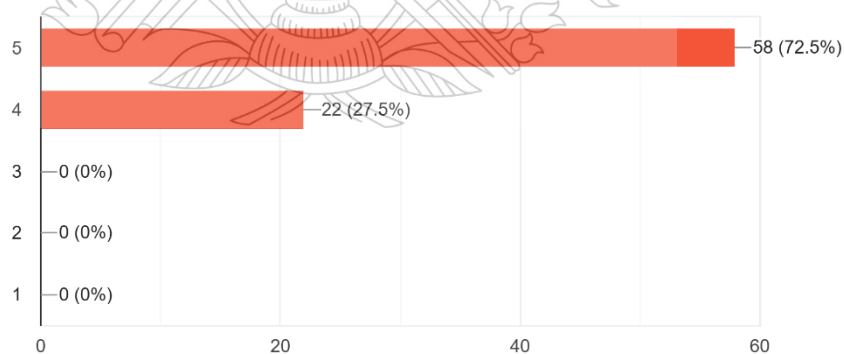

2. การวัดผลและประเมินผล

7) ท่านกำหนดให้มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมิน...นรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ
คำตอบ 80 ข้อ

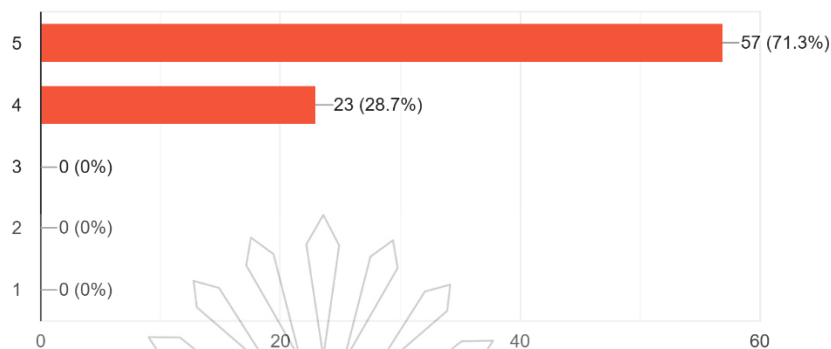

8) ท่านกำหนดให้เน้นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน
คำตอบ 80 ข้อ

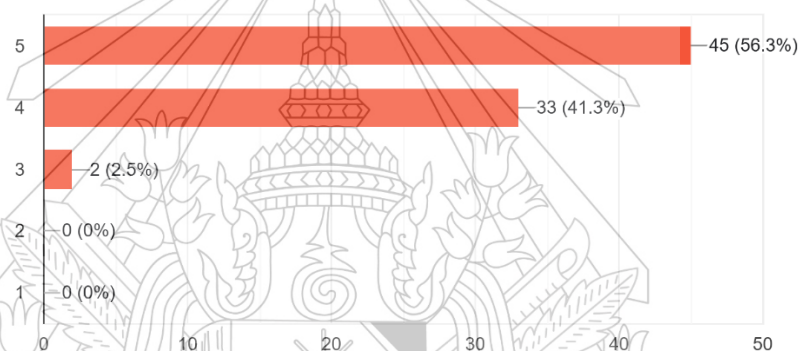
9) ท่านกำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ

คำตอบ 80 ข้อ

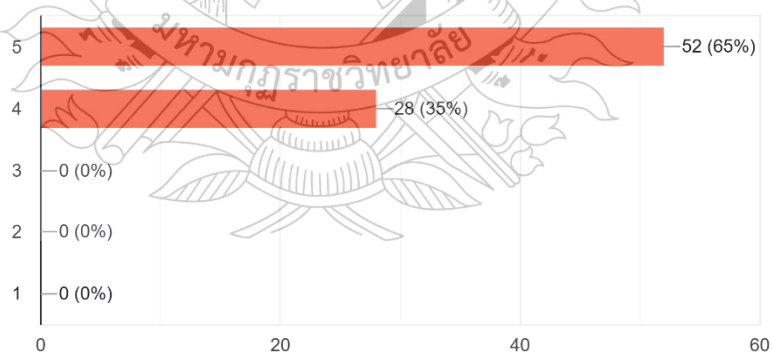
10) ท่านกำหนดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

คำตอบ 80 ข้อ

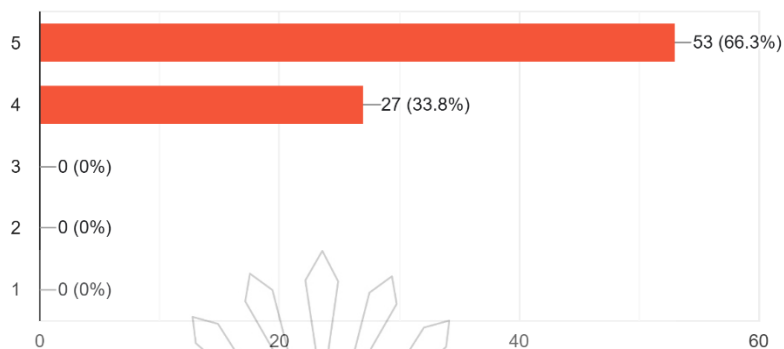
11) ท่านกำหนดให้มีการจัดระบบสารสนเทศสำหรับงานวัดและประเมินผล

คำตอบ 80 ข้อ

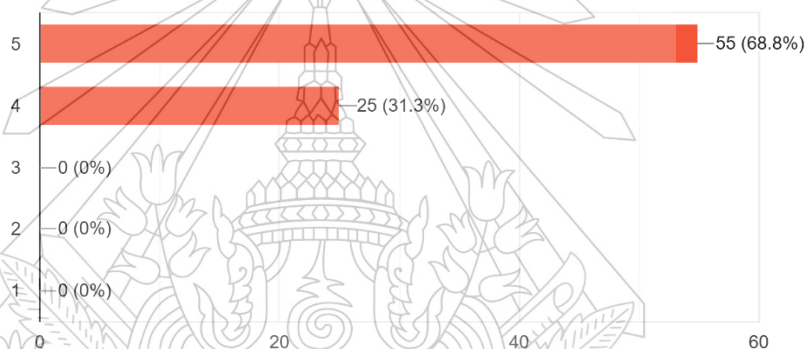
12) ท่านกำหนดให้มีการจัดการซ่อมเสริมในกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่าน

คำตอบ 80 ข้อ

13) ท่านกำหนดให้มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาดมระเบียบการวัดและประเมินผล

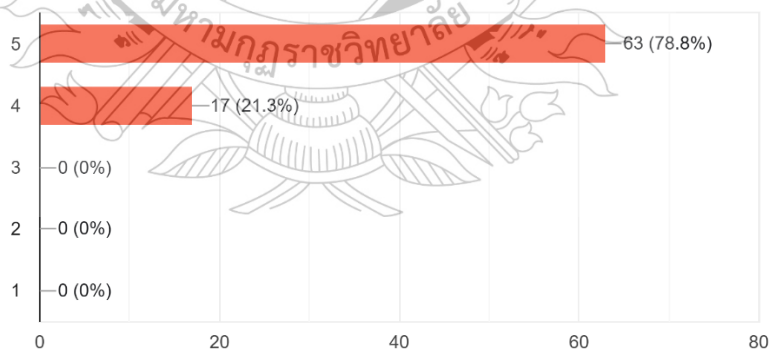
คำตอบ 80 ข้อ

3. การจัดการเรียนการสอน

14) ท่านกำหนดให้มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการวัด...เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

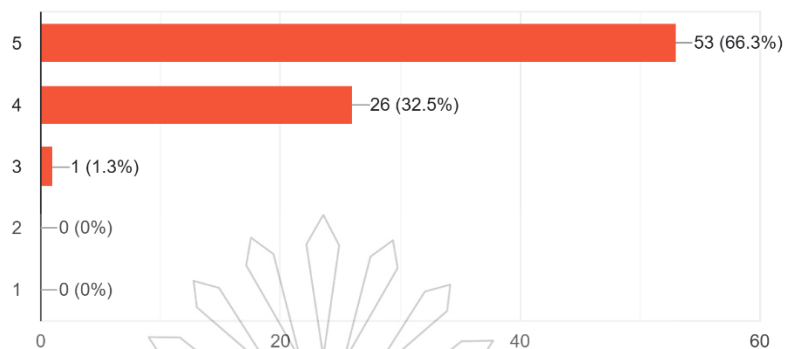
คำตอบ 80 ข้อ

15) ท่านกำหนดให้มีการกำหนดวิธีการสอน

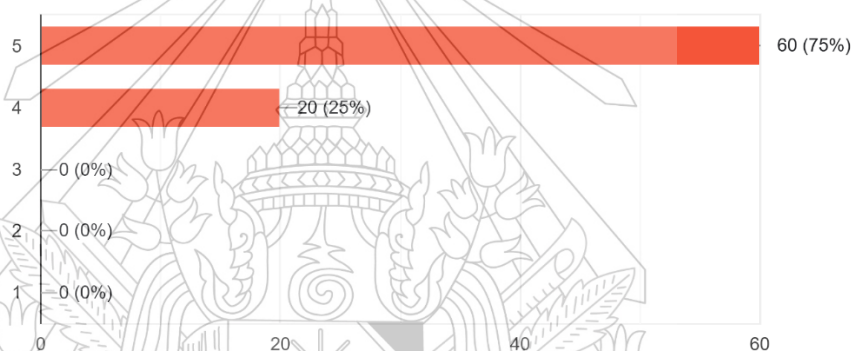
การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน

คำตอบ 80 ข้อ

16) ท่านกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้

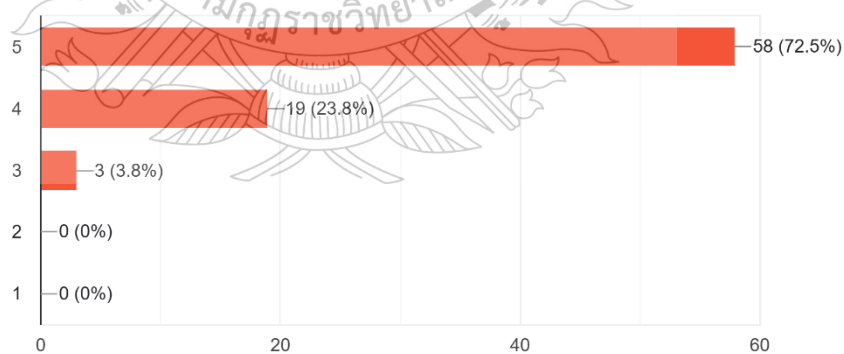
คำตอบ 80 ข้อ

4. การนิเทศการศึกษา

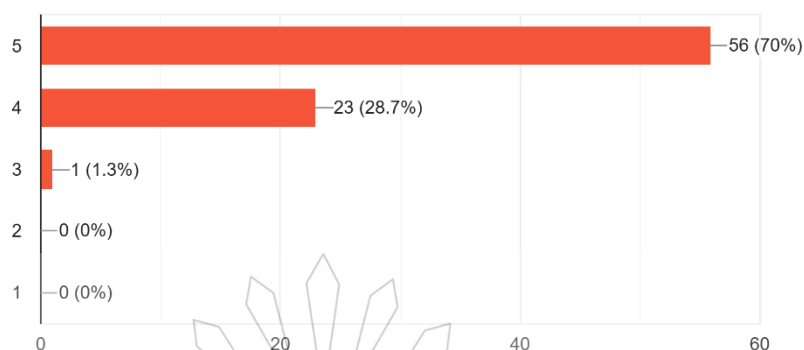
17) ท่านสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้...บปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

คำตอบ 80 ข้อ

18) ท่านส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

คำตอบ 80 ข้อ

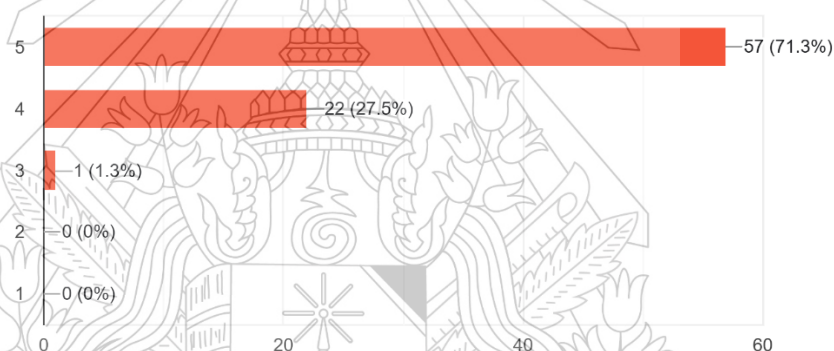

5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

19) ท่านกำหนดนโยบาย วางแผนจัดหา

และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดหาพัสดุหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการศึกษา

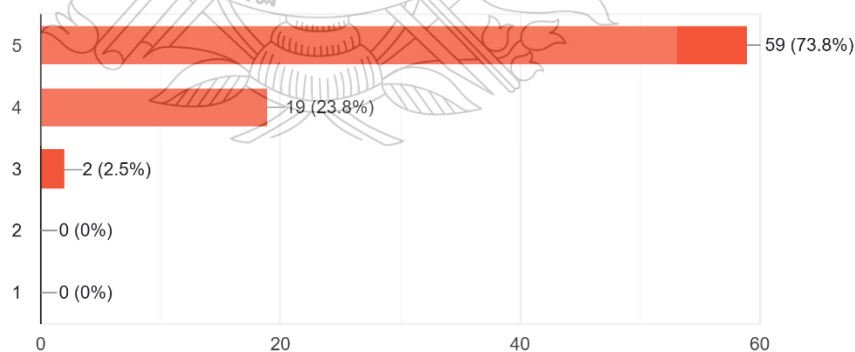
คำตอบ 80 ข้อ

20) ท่านส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การนำไปใช้

การประเมินผล และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ

คำตอบ 80 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

Statistics

		เพศ	ระดับการศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน
N	Valid	80	80	80
	Missing	0	0	0

		เพศ			Cumulative Percent
		Frequency	Percent	Valid Percent	
Valid	ชาย	65	81.3	81.3	81.3
	หญิง	15	18.8	18.8	100.0
	Total	80	100.0	100.0	

		ระดับการศึกษา			Cumulative Percent
		Frequency	Percent	Valid Percent	
Valid	ปริญญาโท	68	85.0	85.0	85.0
	ปริญญาเอก	12	15.0	15.0	100.0
	Total	80	100.0	100.0	

		ประสบการณ์การทำงาน			Cumulative Percent
		Frequency	Percent	Valid Percent	
Valid	น้อยกว่า 5 ปี	19	23.8	23.8	23.8
	ระหว่าง 5 - 10 ปี	34	42.5	42.5	66.3
	มากกว่า 10 ปี	27	33.8	33.8	100.0
	Total	80	100.0	100.0	

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
I1	80	4	5	4.80	.403
I2	80	4	5	4.68	.471
I3	80	4	5	4.70	.461
I4	80	3	5	4.55	.525
I5	80	4	5	4.74	.443
I6	80	4	5	4.71	.455
I7	80	4	5	4.75	.436
I8	80	3	5	4.61	.539
I9	80	3	5	4.57	.522
I10	80	4	5	4.71	.455
I11	80	3	5	4.67	.497
I12	80	4	5	4.67	.471
I13	80	3	5	4.66	.502
I14	80	3	5	4.60	.542
I15	80	4	5	4.65	.480
I16	80	3	5	4.64	.534
I17	80	3	5	4.66	.526
I18	80	4	5	4.72	.449
I19	80	4	5	4.76	.428
I20	80	3	5	4.74	.470
I21	80	3	5	4.65	.553
I22	80	3	5	4.65	.553
I23	80	3	5	4.70	.513
I24	80	3	5	4.70	.513
I25	80	3	5	4.63	.603
I26	80	3	5	4.64	.557
I27	80	4	5	4.66	.476

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
I28	80	3	5	4.70	.537
I29	80	3	5	4.58	.612
I30	80	3	5	4.58	.591
I31	80	3	5	4.60	.565
ปัจจัยด้านผู้บริหาร	80	4.00	5.00	4.6825	.26614
ปัจจัยด้านครูผู้สอน	80	3.75	5.00	4.6740	.30703
ปัจจัยด้านผู้ปกครองและ ชุมชน	80	3.00	5.00	4.6656	.43926
ปัจจัยด้านงบประมาณ	80	3.50	5.00	4.6813	.40755
ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี ทางการศึกษา	80	3.00	5.00	4.5833	.46084
X	80	3.94	5.00	4.6673	.26579
Valid N (listwise)	80				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
D1	80	4	5	4.80	.403
D2	80	4	5	4.64	.484
D3	80	4	5	4.73	.449
D4	80	4	5	4.75	.436
D5	80	4	5	4.70	.461
D6	80	3	5	4.61	.539
D7	80	4	5	4.71	.455
D8	80	4	5	4.73	.449
D9	80	4	5	4.71	.455
D10	80	3	5	4.54	.550
D11	80	4	5	4.65	.480

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
D12	80	4	5	4.66	.476
D13	80	4	5	4.69	.466
D14	80	4	5	4.79	.412
D15	80	3	5	4.65	.506
D16	80	4	5	4.75	.436
D17	80	3	5	4.69	.542
D18	80	3	5	4.69	.493
D19	80	3	5	4.70	.488
D20	80	3	5	4.71	.508
การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	80	4.00	5.00	4.7042	.31598
การวัดและประเมินผล	80	3.86	5.00	4.6696	.30461
การจัดการเรียนการสอน	80	3.67	5.00	4.7292	.34817
การนิเทศการศึกษา	80	3.50	5.00	4.6875	.43846
การพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	80	3.50	5.00	4.7063	.41103
Y	80	3.85	5.00	4.6944	.27177
Valid N (listwise)	80				

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
การบริหารวิชาการ	4.6944	.27177	80
ปัจจัยด้านผู้บริหาร	4.6825	.26614	80
ปัจจัยด้านครูผู้สอน	4.6740	.30703	80
ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน	4.6656	.43926	80
ปัจจัยด้านงบประมาณ	4.6813	.40755	80
ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.5833	.46084	80

Correlations

		ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	ปัจจัย ด้าน ครูผู้สอน	ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน	ปัจจัยด้าน งบประมาณ	ปัจจัยด้านสื่อ และเทคโนโลยี ทางการศึกษา	การบริหาร วิชาการ
ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร	Pearson Correlation	1	.669**	.472**	.327**	.408**	.644**
	Sig. (2-tailed)		.000	.000	.003	.000	.000
	N	80	80	80	80	80	80
ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน	Pearson Correlation	.669**	1	.486**	.348**	.452**	.659**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000	.002	.000	.000
	N	80	80	80	80	80	80
ปัจจัยด้าน ผู้ปกครองและ ชุมชน	Pearson Correlation	.472**	.486**	1	.555**	.715**	.668**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000	.000	.000
	N	80	80	80	80	80	80
ปัจจัยด้าน งบประมาณ	Pearson Correlation	.327**	.348**	.555**	1	.699**	.566**
	Sig. (2-tailed)	.003	.002	.000		.000	.000
	N	80	80	80	80	80	80
ปัจจัยด้านสื่อ และเทคโนโลยี ทางการศึกษา	Pearson Correlation	.408**	.452**	.715**	.699**	1	.603**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000		.000
	N	80	80	80	80	80	80
การบริหาร วิชาการ	Pearson Correlation	.644**	.659**	.668**	.566**	.603**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	
	N	80	80	80	80	80	80

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
2	ปัจจัยด้านครูผู้สอน	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
3	ปัจจัยด้านงบประมาณ	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
4	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

a. Dependent Variable: การบริหารวิชาการ

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	.668 ^a	.446	.439	.20354	.446	62.840	1	78	.000
2	.770 ^b	.593	.582	.17566	.147	27.728	1	77	.000
3	.794 ^c	.631	.616	.16832	.038	7.859	1	76	.006
4	.815 ^d	.664	.646	.16176	.033	7.296	1	75	.009

a. Predictors: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

b. Predictors: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน, ปัจจัยด้านครูผู้สอน

c. Predictors: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน, ปัจจัยด้านครูผู้สอน, ปัจจัยด้านงบประมาณ

d. Predictors: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน, ปัจจัยด้านครูผู้สอน, ปัจจัยด้านงบประมาณ, ปัจจัยด้านผู้บริหาร

Coefficients ^a							
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1 (Constant)	2.766	.244		11.323	.000		
ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และชุมชน	.413	.052	.668	7.927	.000	1.000	1.000
2 (Constant)	1.568	.310		5.055	.000		
ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และชุมชน	.282	.051	.455	5.472	.000	.764	1.309
ปัจจัยด้านครูผู้สอน	.388	.074	.438	5.266	.000	.764	1.309
3 (Constant)	1.275	.315		4.047	.000		
ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และชุมชน	.208	.056	.336	3.717	.000	.595	1.682
ปัจจัยด้านครูผู้สอน	.366	.071	.414	5.163	.000	.755	1.324
ปัจจัยด้านงบประมาณ	.158	.056	.236	2.803	.006	.684	1.462
4 (Constant)	.823	.346		2.379	.020		
ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และชุมชน	.180	.055	.292	3.300	.001	.574	1.742
ปัจจัยด้านครูผู้สอน	.240	.083	.271	2.896	.005	.513	1.950
ปัจจัยด้านงบประมาณ	.153	.054	.229	2.823	.006	.683	1.464
ปัจจัยด้านผู้บริหาร	.255	.095	.250	2.701	.009	.524	1.910

a. Dependent Variable: การบริหารวิชาการ

Excluded Variables^a

Model	Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics		
					Tolerance	VIF	Minimum Tolerance
1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร	.422 ^b	5.073	.000	.500	.777	1.286	.777
ปัจจัยด้านครูผู้สอน	.438 ^b	5.266	.000	.515	.764	1.309	.764
ปัจจัยด้านงบประมาณ	.283 ^b	2.925	.005	.316	.692	1.445	.692
ปัจจัยด้านสื่อและ เทคโนโลยีทางการ ศึกษา	.256 ^b	2.170	.033	.240	.488	2.047	.488
2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร	.259 ^c	2.679	.009	.294	.524	1.908	.515
ปัจจัยด้านงบประมาณ	.236 ^c	2.803	.006	.306	.684	1.462	.595
ปัจจัยด้านสื่อและ เทคโนโลยีทางการ ศึกษา	.167 ^c	1.597	.114	.180	.474	2.109	.455
3 ปัจจัยด้านผู้บริหาร	.250 ^d	2.701	.009	.298	.524	1.910	.513
ปัจจัยด้านสื่อและ เทคโนโลยีทางการ ศึกษา	.029 ^d	.248	.805	.029	.350	2.858	.350
4 ปัจจัยด้านสื่อและ เทคโนโลยีทางการ ศึกษา	.028 ^e	.249	.804	.029	.350	2.858	.350

a. Dependent Variable: การบริหารวิชาการ

b. Predictors in the Model: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

c. Predictors in the Model: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน, ปัจจัยด้านครูผู้สอน

d. Predictors in the Model: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน, ปัจจัยด้านครูผู้สอน, ปัจจัยด้านงบประมาณ

e. Predictors in the Model: (Constant), ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน, ปัจจัยด้านครูผู้สอน, ปัจจัยด้านงบประมาณ, ปัจจัยด้านผู้บริหาร

Collinearity Diagnostics^a

Model Dimension Eigenvalue			Condition Index	(Constant)	Variance Proportions			
					ปัจจัยด้าน ผู้ปกครอง และชุมชน	ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน	ปัจจัยด้าน งบประมาณ	ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร
1	1	1.996	1.000	.00	.00			
	2	.004	21.424	1.00	1.00			
2	1	2.993	1.000	.00	.00	.00		
	2	.005	25.436	.25	.92	.05		
	3	.002	38.386	.75	.08	.95		
3	1	3.989	1.000	.00	.00	.00	.00	
	2	.005	28.507	.23	.34	.12	.18	
	3	.004	32.706	.02	.51	.06	.74	
	4	.002	45.145	.75	.15	.83	.07	
4	1	4.988	1.000	.00	.00	.00	.00	.00
	2	.006	29.892	.08	.28	.04	.26	.04
	3	.004	36.336	.04	.57	.02	.64	.00
	4	.002	50.185	.68	.15	.43	.10	.01
	5	.001	66.054	.19	.01	.51	.01	.94

a. Dependent Variable: การบริหารวิชาการ

Correlations

		การบริหาร วิชาการ	I1	I2	I3	I4	I5
การบริหาร วิชาการ	Pearson Correlation	1	.314**	.277*	.431**	.208	.277*
	Sig. (2-tailed)		.005	.013	.000	.064	.013
	N	80	80	80	80	80	80
I1	Pearson Correlation	.314**	1	.454**	.491**	.407**	.128
	Sig. (2-tailed)	.005		.000	.000	.000	.258
	N	80	80	80	80	80	80
I2	Pearson Correlation	.277*	.454**	1	.245*	.271*	.011
	Sig. (2-tailed)	.013	.000		.029	.015	.926
	N	80	80	80	80	80	80
I3	Pearson Correlation	.431**	.491**	.245*	1	.481**	.229*
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.029		.000	.041
	N	80	80	80	80	80	80
I4	Pearson Correlation	.208	.407**	.271*	.481**	1	.193
	Sig. (2-tailed)	.064	.000	.015	.000		.086
	N	80	80	80	80	80	80
I5	Pearson Correlation	.277*	.128	.011	.229*	.193	1
	Sig. (2-tailed)	.013	.258	.926	.041	.086	
	N	80	80	80	80	80	80

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Correlations

		การบริหาร วิชาการ	l6	l7	l8	l9	l10
การบริหาร วิชาการ	Pearson Correlation	1	.150	.544**	.382**	.527**	.524**
	Sig. (2-tailed)		.183	.000	.000	.000	.000
	N	80	80	80	80	80	80
l6	Pearson Correlation	.150	1	.207	.005	.118	.146
	Sig. (2-tailed)	.183		.065	.968	.296	.197
	N	80	80	80	80	80	80
l7	Pearson Correlation	.544**	.207	1	.337**	.195	.526**
	Sig. (2-tailed)	.000	.065		.002	.084	.000
	N	80	80	80	80	80	80
l8	Pearson Correlation	.382**	.005	.337**	1	.352**	.262*
	Sig. (2-tailed)	.000	.968	.002		.001	.019
	N	80	80	80	80	80	80
l9	Pearson Correlation	.527**	.118	.195	.352**	1	.331**
	Sig. (2-tailed)	.000	.296	.084	.001		.003
	N	80	80	80	80	80	80
l10	Pearson Correlation	.524**	.146	.526**	.262*	.331**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.197	.000	.019	.003	
	N	80	80	80	80	80	80

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Correlations

		การบริหาร วิชาการ	I11	I12	I13	I14	I15	I16
การบริหาร วิชาการ	Pearson Correlation	1	.319**	.336**	.362**	.333**	.387**	.496**
	Sig. (2-tailed)		.004	.002	.001	.003	.000	.000
	N	80	80	80	80	80	80	80
I11	Pearson Correlation	.319**	1	.354**	.366**	.404**	.313**	.457**
	Sig. (2-tailed)	.004		.001	.001	.000	.005	.000
	N	80	80	80	80	80	80	80
I12	Pearson Correlation	.336**	.354**	1	.494**	.178	.106	.230*
	Sig. (2-tailed)	.002	.001		.000	.113	.348	.040
	N	80	80	80	80	80	80	80
I13	Pearson Correlation	.362**	.366**	.494**	1	.289**	.134	.388**
	Sig. (2-tailed)	.001	.001	.000		.009	.236	.000
	N	80	80	80	80	80	80	80
I14	Pearson Correlation	.333**	.404**	.178	.289**	1	.282*	.455**
	Sig. (2-tailed)	.003	.000	.113	.009		.011	.000
	N	80	80	80	80	80	80	80
I15	Pearson Correlation	.387**	.313**	.106	.134	.282*	1	.240*
	Sig. (2-tailed)	.000	.005	.348	.236	.011		.032
	N	80	80	80	80	80	80	80
I16	Pearson Correlation	.496**	.457**	.230*	.388**	.455**	.240*	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.040	.000	.000	.032	
	N	80	80	80	80	80	80	80

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Correlations

		การบริหาร วิชาการ	I17	I18	I19	I20	I21	I22
การบริหาร วิชาการ	Pearson Correlation	1	.487**	.355**	.320**	.429**	.466**	.517**
	Sig. (2-tailed)		.000	.001	.004	.000	.000	.000
	N	80	80	80	80	80	80	80
I17	Pearson Correlation	.487**	1	.298**	.314**	.456**	.415**	.328**
	Sig. (2-tailed)	.000		.007	.005	.000	.000	.003
	N	80	80	80	80	80	80	80
I18	Pearson Correlation	.355**	.298**	1	.380**	.253*	.321**	.321**
	Sig. (2-tailed)	.001	.007		.001	.024	.004	.004
	N	80	80	80	80	80	80	80
I19	Pearson Correlation	.320**	.314**	.380**	1	.315**	-.035	.019
	Sig. (2-tailed)	.004	.005	.001		.004	.760	.869
	N	80	80	80	80	80	80	80
I20	Pearson Correlation	.429**	.456**	.253*	.315**	1	.420**	.420**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.024	.004		.000	.000
	N	80	80	80	80	80	80	80
I21	Pearson Correlation	.466**	.415**	.321**	-.035	.420**	1	.545**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.004	.760	.000		.000
	N	80	80	80	80	80	80	80
I22	Pearson Correlation	.517**	.328**	.321**	.019	.420**	.545**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.003	.004	.869	.000	.000	
	N	80	80	80	80	80	80	80

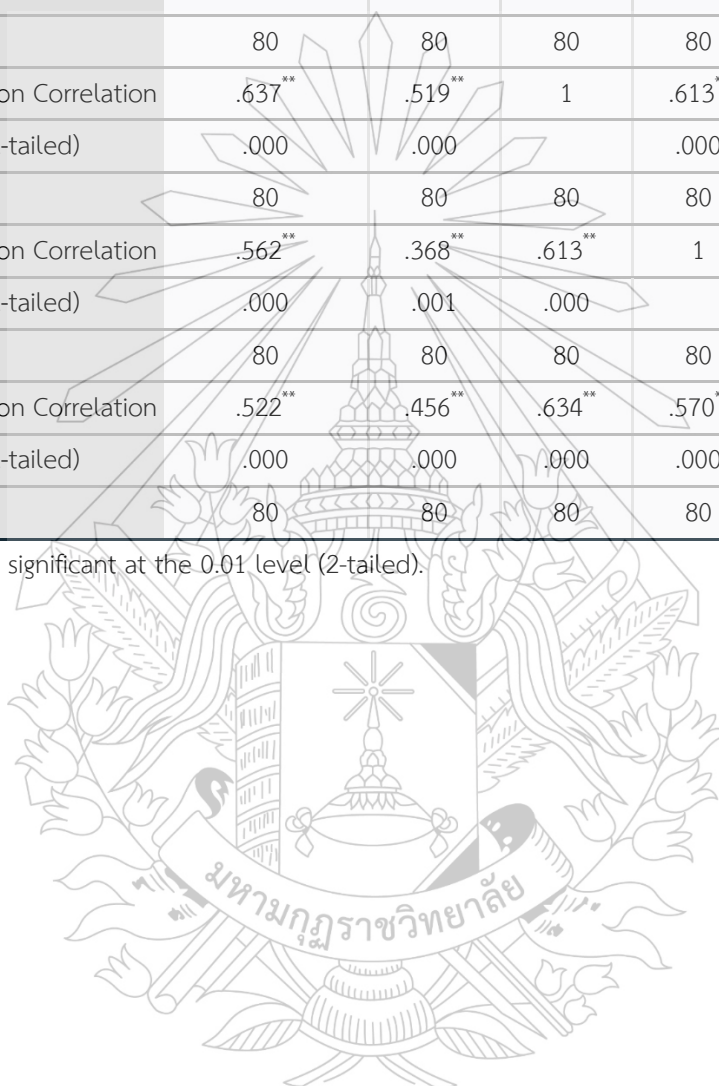
** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Correlations

		การบริหารวิชาการ	I23	I24	I25	I26
การบริหาร วิชาการ	Pearson Correlation	1	.423**	.637**	.562**	.522**
	Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000	.000
	N	80	80	80	80	80
I23	Pearson Correlation	.423**	1	.519**	.368**	.456**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000	.001	.000
	N	80	80	80	80	80
I24	Pearson Correlation	.637**	.519**	1	.613**	.634**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000	.000
	N	80	80	80	80	80
I25	Pearson Correlation	.562**	.368**	.613**	1	.570**
	Sig. (2-tailed)	.000	.001	.000		.000
	N	80	80	80	80	80
I26	Pearson Correlation	.522**	.456**	.634**	.570**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	
	N	80	80	80	80	80

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations

		การบริหารวิชาการ	I27	I28
การบริหารวิชาการ	Pearson Correlation	1	.303**	.591**
	Sig. (2-tailed)		.006	.000
	N	80	80	80
I27	Pearson Correlation	.303**	1	.292**
	Sig. (2-tailed)	.006		.009
	N	80	80	80
I28	Pearson Correlation	.591**	.292**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.009	
	N	80	80	80

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations

		การบริหารวิชาการ	I29	I30	I31
การบริหารวิชาการ	Pearson Correlation	1	.366**	.454**	.604**
	Sig. (2-tailed)		.001	.000	.000
	N	80	80	80	80
I29	Pearson Correlation	.366**	1	.405**	.454**
	Sig. (2-tailed)	.001		.000	.000
	N	80	80	80	80
I30	Pearson Correlation	.454**	.405**	1	.395**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000
	N	80	80	80	80
I31	Pearson Correlation	.604**	.454**	.395**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	
	N	80	80	80	80

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	นางธิดารัตน์ เดชพละ
วัน เดือน ปี เกิด	2 พฤษภาคม พ.ศ. 2535
สถานที่เกิด	ตำบลดอนชมพู อำเภอนนทบุรี จังหวัดนครราชสีมา 30160
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2558 ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา
ที่อยู่ปัจจุบัน	129/23 หมู่ 3 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
ผลงานตีพิมพ์	
รางวัลที่ได้รับ	

